

**E-İHALE UYGULAMALARI KONUSUNDA ÇALIŞANLARIN VE
İSTEKLİLERİN FARKINDALIK VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN
ÖLÇÜLMESİ:ÜNİVERSİTE İŞLETMELERİ ÖRNEĞİ**

Projeyi Hazırlayan: Levent YILDIZ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. E-Devlet	4
2.2. E-İmza	7
2.3. E-Ticaret	9
2.4. Yürürlükte Olan Satın Alma Yöntemleri Ve Yasal Dayanağı	11
2.5. Talebin Ortaya Çıkması	15
2.6. Teknik Şartnamenin Hazırlanması	16
2.7. Yaklaşık Maliyet	17
2.8. İhale ve Ön Yeterlilik Dokümanı	18
2.8.1. İdari Şartname	20
2.8.2. Ön Yeterlik Şartnamesi	20
2.8.3. Teknik Şartname	21
2.8.4. Sözleşme tasarısı	23
2.9. İhale Onayının Alınması	23
2.10. İhale Komisyonunun Kurulması	24
2.11. İhale ve Ön Yeterlilik İlanları	26
2.11.1. Ön ilan	27
2.11.2. İhale ilan ve davet süresinin kısaltılması	28
2.11.3. İlanın uygun olmaması	28
2.11.4. İhale ve ön yeterlik dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması	29

2.11.5. İhale veya son başvuru saatinden önce ihalenin iptal edilmesi	30
2.12. İhale Ve Ön Yeterlilik Dokümanında Açıklama Yapılması	31
2.13. Tekliflerin Alınması ve Değerlendirilmesi	32
2.13.1. Tekliflerin değerlendirilmesi	33
2.13.2. Aşırı düşük teklifler	33
2.13.3. Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali	34
2.13.4.İhalenin karara bağlanması ve onaylanması	35
2.14.Kesinleşen İhale Kararının Bildirilmesi	36
2.15. Sözleşmeye Davetin Bildirilmesi	36
2.16. Sözleşme yapılması	37
2.16.1. Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu	37
2.16.2. Sözleşme yapılmasında idarenin görev ve sorumluluğu	38
2.16.3. İhalenin sözleşmeye bağlanması	38
2.17. İhale Sonuç İlanı	38
2.18. E-İhale	39
2.19. E-İhalenin Yararları	39
2.19.1. Elektronik alım yönteminin yararları	39
2.19.2. Elektronik alım yönteminin sakıncaları	40
2.19.3. Elektronik Alımının Temel Prensipleri	40
2.20. Elektronik Kamu Satın Alma Sistemi	42
2.20.1. Türkiye’de Mevcut Elektronik Kamu İhalesi Sistemi ve Analizi	42
2.21. Elektronik Kataloglar	44
2.22. Elektronik ihale uygulaması	45
2.22.1. Elektronik İhale	45
2.22.2. Elektronik yaklaşık maliyet hesap cetveli	46
2.23. Elektronik Teknik Şartname	46
2.24. İhtiyaç Raporu Oluşturma	46
2.25. İhale Kayıt İşlemleri	47
2.26. Elektronik İdari Şartname	47
2.27. Elektronik Sözleşme Tasarısı	47
2.28. İlan Hazırlama	47
2.29. İhale Komisyonu Oluşturma	48

2.30. Dokümanın Görülmesi ve Satın Alınması İşlemleri	49
2.31. Elektronik Teklif ve Değerlendirme	50
2.32. Elektronik Teklif	50
2.33. Teyit işlemleri	53
2.33.1. İhalenin onaylanması veya iptal edilmesi işlemleri	53
2.34. Kesinleşen İhale Kararının Bildirilmesi Ve Sözleşmenin İmzalanması	53
2.35. Kamu Satın Alma Platform Kullanıcı Rollerini	55
2.36. Elektronik Müzayede	55
2.27. Dinamik Satın Alma Sistemi	57
2.38. Elektronik Faturalama ve Ödeme	57
2.39. Elektronik Kamu Satın Alma Kartı (GPC)	58
3. GEREÇ VE YÖNTEM	59
3.1. Araştırmanın Amacı	59
3.2. Hipotezler	59
3.3. Evren	60
3.4. Sınırlılıklar	60
3.5. Veri Toplama Aracı	61
3.6. Verilerin Analizi	62
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	63
4.1. Anket Kapsamındaki Kişiler	63
4.2. Sosyodemografik Bulgular	63
4.3. E-İhale Uygulamalarının Yararlılığına İlişkin Bulgular	64
4.4. E-İhale Uygulamasının Yararlılığına İlişkin Hipotezlerin İncelenmesi	65
4.5. E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşünceler	104
4.6. E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Hipotezlerin İncelenmesi	104

5. SONUÇ VE ÖNERİLER	139
5.1. Sonuç	139
5.2. Öneri	145
KAYNAKLAR	147
EKLER	150
EK.1.	146

1. GİRİŞ

Dünyada küreselleşme olgusunun gelişiminde önemli yeri olan bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yenilikler, toplum kesimlerini etkisi altına almakta; özel ve kamu sektöründe iş yapma usullerini ve bireyleri etkisi altına alıp dönüşüme sebep olmaktadır. Elektronik dönüşüm süreci; kamu, iş dünyası ve vatandaş ilişkilerini olumlu yönde etkileyip kamu kurumlarında önemli değişimlere sebep olarak e-ihale sisteminin elektronik bir platform üzerinden alıcı ve satıcıyı buluşturarak hızlı ve erişilebilir elektronik kamu satınalma platformu oluşturmaktadır [1],[2].

Dünyada bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimiyle şekillenen ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanları kısa zamanda etkisi altına alan bilgi toplumu aşaması, sosyo-ekonomik üretimin ve verimliliğin hızla artmasına yol açmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojileri toplumun tüm kesimlerine yayıldığı zaman bu teknolojilerin sağladığı katkı daha hızlı ve somut olarak ortaya çıkacaktır[1].

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelere bağlı olarak pazarlara erişim verimlilik artışları sağlayarak ülkeler arasında ekonomik etkinliklerini önemli oranda artırarak rekabetçi ve bilgi tabanlı ekonomi önem kazanmaktadır. Günümüzde bilgiyi elde etme, geliştirme ve yönetme yetenekleri, ekonomik büyümenin, verimliliğin ve rekabet edebilirliğin temel unsuru haline gelmiştir.

Küreselleşmede bilişim ve iletişim sistemi olgusu rolü giderek büyümektedir. Örgütlerin yapısını işleyişini değişimlerini etkileyen temel faktör olup, kamu ve özel sektör bu gelişmelerden etkilenmektedir. Personelin artık basit araçlar yerine bilgisayarları kullanması ile veri tabanları eski dosya sisteminin yerini almaktadır. Ülkeler bu süreçte e-devlet projeleri sayesinde kurumlar arası birlikte çalışabilirliğin artırılması, hizmete erişim kolaylığı sağlanması gibi hizmet ve faaliyetleri uygulayarak eski kamu hizmeti anlayışından vazgeçmektedir.

Bilgi teknolojileri dünyada ve AB ülkelerinde hızlı bir gelişme göstermektedir. Avrupa Birliği e-Avrupa girişimi başlatmış olup buna paralel olarak ülkemiz ve diğer Avrupa Birliği aday üyeleri e-dönüşüm projesine dahil olmuşlardır. Bu kapsamda adalet, sağlık, eğitim, savunma, sosyal güvenlik, yerel yönetim hizmetleri ve benzeri alanlarda protokoller imzalanarak e-devlet projeleri sayesinde kurumlar arası işbirliği sağlanarak erişim kolaylığı ve kaliteli hizmet vermesi amaçlanmıştır[1].

Kamu İhale Kurumu yetkileri doğrultusunda Sağlık sektöründe tıbbi cihaz ve sarf malzemelerde e-ihale projesinin ilk pilot uygulamasını Açık ihale usulü ile temin edilecek mal alımlarına yönelik başlatılmış olup, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanarak hizmetlerde kalite ve etkinlik ile rekabet artışı, ihalelere katılımın kolaylaştırılması, yaklaşık maliyetlerle ilgili daha doğru bilgilerle belirlenebilmesi, alıcı ve satıcı için işlem maliyetlerinde azalma, şeffaflık, hız ve erişim kolaylığı, Kamu alımlarında saydamlık, ihalelere katılımı kolaylık, İdareler arası bilgi ve deneyim paylaşımı, artırılması amacıyla birlikte çalışabilirlik, yenilikçi hizmetlerin uygulanmasını esas alan bu alandaki gelişmelere paralel olarak geliştirilmesi öngörülmektedir.

Elektronik İhale, rekabet ortamının oluşmasına katkı sağlayarak ihalelere yön vermek ve idari karar aşmalarını desteklemek amacıyla kullanılacak, istatistik oluşturulmasına katkı sağlayarak ihale sürecinde yaşanan olumsuzların önünü geçilebilmesi amacıyla İhale işlemlerinin elektronik ortama taşınmasında bilgisayar destekli teklif değerlendirme, yeterlilik koşullarında kesinlik ve açıklık ,hatasız ve geçerli teklif ile katılımcılar açısından işlevsel farklılıkları ortadan kaldırmakta coğrafi yer ve zaman gözetmeden yapılabilir. Süreçte yaşanan yanlışlıkların, gecikmelerin, kötü kullanımların önüne geçilerek yolsuzluk ve usulsüzlükle mücadele aracı olarak e-ihale yöntemi kullanılmaktadır. E-ihale sisteminin tam ve başarılı kullanılması için muhasebe, ayniyat, finansman vb entegrasyon ağ sisteminin oluşturularak zamanın etkili ve verimli kullanması sağlanmaktadır.

Küresel gelişmelere paralel olarak, kamu kurumlarının daha kaliteli ve süratli hizmet vermesi, çağın gereksinimlerine uygun sistemler oluşturulması, yeni yazılım teknolojilerinin geliştirilmesi, e-ihale için uygulamaların oluşturulması ve güvenliğin sağlanması değişik olanaklar sağlayacaktır. E-ihalede amaç kamu ve özel sektöre en iyi ve kaliteli hizmetin verilerek kamu ve özel sektörün iş yükünün azaltılması yapılan işlemlerde ve insan kaynaklarında azalmaya sebep olacağı, sürekli gelişmeye açık ve geliştirilebilir bir sistem kurgulanmasıdır. Elektronik ihale hizmetleri verilirken gerekli hukuksal düzenlemelerin uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada e-ihale sisteminin gelişimi ve oluşturulma amacı anlatılarak, kamu kurumunda çalışanların ve ihaleye katılan isteklilerin bu sisteme bakış açılarını değerlendirmek amaçlanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan ve pilot uygulama olarak İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü Müdürlüğü ve Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi ile 42 isteklinin e-ihale uygulamasına ilişkin düzenlenen ankete katılımları ve konu hakkındaki görüşlerini içeren bulgular ve tartışma bölümü en önemli kısmını oluşturmaktadır. Ankete kamu için katılan sayısı 45, İstekli (firma) katılan sayısı 42 dir.

2. GENEL BİLGİLER

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması sonucunda, iş dünyasına sağladığı kolaylıkların yanında kamu alanında uygulanıp yaygınlaştırılması ve teknolojik alt yapısı kurulmak suretiyle e-ihale sisteminin getireceği faydalar dünyadaki gelişmelere paralel olarak yarar sağlanacaktır.

Kamu ihalelerinde rekabet, saydamlık, eşit muamele ve ulaşılabilirlik gibi katılımcılara bir çok önemli avantaj sağlayacaktır. Bununla birlikte e-devlet, e-imza ile e-ihale uygulaması toplumun tüm kesimlerine yayıldığı zaman sağladığı katkı olumlu sonuçlar meydana getireceğinden dünya ve AB ülkelerindeki gelişmeler hakkında veri sağlayacaktır[1],[2].

2.1. E-Devlet

Elektronik devlet (e-devlet) en yalın biçimiyle "devletin vatandaşlara karşı sorumlu olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların devlete karşı görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik ortamlarda hızlı ve güvenilir olarak yürütülmesi" olarak tanımlanmaktadır [1].

Genel olarak literatürde, bireylerin internet üzerinden devlet ile ilgili aradıkları her bilgiyi bulmaları, işletmelerin gerçek zamanlı olarak doldurdukları formlar ile bürokratik işlemlerini yapmaları ve memurların tüm işlemlerini gerçek zamanlı bilgisayar ağları üzerinden yaparak kâğıtsız ofisler yaratmalarının hepsine birden e-devlet ismi verilmektedir [2].

Toplum ve bireyler sahip oldukları devlet politikalarını sorgulamakta ve değişime zorlamaktadır. Uluslararası rekabette yer bulabilmek varlıklarını sürdürülebilmeleri için politikalarını gözden geçirerek yeni tedbirler almaktadır.

Günümüzde e-devlet sistemi ile daha gerçek, verimli ve kısa sürede uzun zaman dilimini kapsayacak şekilde kamu hizmeti sunulacaktır.

Hizmetlerde kalite, düşük maliyet, zamanında öncelikli olarak yer almakta olup, diğer taraftan toplumun istekleri takip edilmekte ve değerlendirilmektedir. Devlet bireyleri için dünyadaki teknolojik gelişmeler doğrultusunda yenilik oluşturup ortaya çıkarması yönünde görev üstlenmektedir.

Gelişmiş ülkelerde e-devlet uygulamaları konusunda beklentilere göre düzenleme yapılarak geliştirilmektedir. E-devlet uygulaması vatandaşların isteklerine karşılık veren tatminkar, günün teknolojisini kullanan uygulama olması gerekmektedir. Özellikle iletişim ve bilgi sistemlerinin sunduğu seçeneklerin bilinmesi bu alanda yapılacak düzenlemeler için önemlidir.

Dünya ve AB ülkeleri ile ülkemizde kamu kurumları iletişim ve bilgi teknolojilerinden daha fazla yararlanılarak süreçleri hızlandırmak, verimliliği sağlamak ve tasarruf sağlayabilmek için uygulamalar yapılmaktadır. Faaliyetlerin tek çatı altında toplanması ve izlenmesi haksız rekabete neden olan unsurlara karşı güçlü bir araç olacaktır.

E-devletin kapsamı sınırların kalktığı teknolojinin hızlı geliştiği, dünyada kamu, özel ve vatandaş arasındaki bilgi teknolojilerini kullanarak performans ve verimlilik artışı sağlayarak aşağıda belirtilen unsurlardan bahsedilmiştir [3]:

Bilişim ve iletişim teknolojilerinden yararlanarak kamu ve özel sektör ile vatandaş işlemlerini ulaşılabilir kılarak hızlı ve etkin bir şekilde işleyişini sağlamak

- E- devlet idareler arası bilgi ve tecrübe paylaşımını sağlaması
- Devletin şeffaflaşması, zamandan tasarruf etmesi ve verimliliğinin artması

- Maliyetlerin düşmesi
- Ekonomik gelişmişlik ve memnuniyetin artması
- Katılımın artması ve hayat kalitesinin yükselmesi
- Karar süreçlerinin hızlandırılması

E-devlet kapsamında yapılan e-ihalelerde bilgi ve teknoloji kadar kurumların tecrübe ve deneyimleri ile bunun yanında gelişen teknolojiyi artan hızda ve akılcı şekilde kullanmaları uygulamada başarılı sonuçlar alınmasına sebep olacaktır. Bu kapsamda iş akışları da değişikliğe uğrayacaktır.

Kamu kurumları için e-devletle gerçekleştirilmek istenen birtakım hedefler ve faydalar vardır. Hizmete ulaşımın kolaylaştırılması, eşit yararlanma, rüşvetin ortadan kaldırılması, bireysel katılımın artırılması, yönetimi sağlayabilmesi, kurumların düzenli, hızlı, kesintisiz çalışması ve ihtiyaçlara hemen cevap verebilen bürokrasiden, kırtasiyeden uzak kamu yönetimi, hizmet kalitesinin iyileştirilerek hata oranının minimum düzeyde kalması, personel nitelik ve niceliğinin maksimize edilmesi, maliyetlerin düşürülmesi, her talep edenin ulaşabilmesi, şeffaflığın sağlanabilmesi [4]... gibi e-devlet birçok avantaj sağlar. e-Devlet uygulamalarının günlük hayatımızda yansımalarını ve avantajlarını aşağıdaki tabloda şu şekilde özetlenmektedir:

Tablo 2.1. E-Devlette etkileşim alanları ve e-devletin sağlayacağı başlıca avantajlar [4].

Etkileşim yönü	Etkileşim alanları	Avantajlar
Devletten Vatandaşa	-Bilgilendirme	-Alternatif dağıtım kanallarının kullanılması
	-Vergi	-Kişiselleştirilmiş,hızlı ve kolay hizmetler
	-Sağlık	-Açıklık
	-Eğitim	-Düşük işlem maliyetleri
	-Kültür	
Devletten Ticari Kurumlara	-Destek Programları	-Hızlı ve etkin etkileşim
	-Tavsiye ve yol gösterme	-Daha az bürokrasi
	-Düzenlemeler	-Düşük işlem maliyetleri
	-Vergi	
Devlet ve Tedarikçiler	- E-satın alma	-Verimlilikte artış
		-Düşük işlem maliyetleri
Kamu Kuruluşları	-Kamu kurumları arası iletişim,	-Verimlilikte artış
	-Merkezi ve yerel yönetimler arası iletişim	-Etkin bilgi paylaşımı
		-Esnek çalışma ortamı

E-devlet kamu hizmetlerinde hızlı ve etkileşim, daha az bürokrasi, düşük maliyet, açıklık, hızlı ve kolay hizmetler, hizmetin geniş kitleye ulaşması, verimlilikte artış, etkin bilgi paylaşımı ve esnek çalışma ortamı yaratmıştır. Görüldüğü üzere e-devlet, bireyin olduğu her yerde kullanılmaktadır ve bu hedeflerin gerçekleşmesi, yönetimin hesap verebilirliğinin kontrolünü ve denetimini etkin bir şekilde sağlamaktadır.

2.2. E-İmza

23 Ocak 2004 tarihli resmi gazetede yayınlanan 5070 sayılı Elektronik imza kanunu tanımında " elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi " ifade etmektedir[5].

Elektronik İmza Kanunu'nda; güvenli elektronik imza, elle atılan imzaya eşdeğer kabul edilmiş ve elektronik imza ile oluşturulmuş verilerin senet hükmünde

olacağı belirtilmiştir. Ancak kanunların resmi şekle veya özel bir merasime tabi tuttuğu hukuki işlemler ile teminat sözleşmelerinin güvenli elektronik imza ile gerçekleştirilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Diğer bir deyişle, kanunların merasimi ya da üçüncü tarafların şahitliğini gerek gördüğü emlak alım satımı, veraset ve intikal, evlenme gibi işlemler elektronik imza ile gerçekleştirilememektedir[6].

E-imzanın Getirdikleri;

Kimlik Doğrulama

Bütünlük

İnkâr Edilmezlik

Elektronik imza aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır;

E-imza yaratmak amaçlı kullanacağımız, sahibi sadece tarafımızdan bilinen ve sadece sahibi tarafından aktif konuma getirilebilecek imza oluşturma verisi,

İçeriğine herkes tarafından ulaşılabilen imza oluşturma verisi ile imzalanan verinin gerçekten o imza oluşturma verisi ile mi oluşturulduğunu doğrulama imkanı tanıyan doğrulama verileri,

İmza doğrulama verisini içerisinde taşıyan ve elektronik kimlik kartı olarak da kullanabileceğimiz bir elektronik kayıt (elektronik sertifika),

E-imza ile ilişkilendireceğimiz veri (elektronik belge, herhangi bir elektronik uygulama veya elektronik posta mesajı) [7]

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcı (ESHS) amacı;

Açık elektronik ağlardan sayısal imzalı bilgi gönderen kişinin imzasının geçerliliğinin/doğruluğunun saptanması için, imzayı atanın açık anahtarı gereklidir. Bu nedenle hangi açık anahtarın hangi kullanıcıya ait olduğunun belgelenmesi çok önemlidir. Bunun için kullanıcıların açık anahtarlarını ve kimlik bilgilerini onaylama

yetkisine sahip bir kuruluşa, bir otoriteye gereksinim vardır. Elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları kişi ve kurumlara sertifika üreten, dağıtan ve belgelerin yönetimini üstlenen güvenilir kurumlardır[8].

Elektronik imza günlük yaşamınızda kullandığımız ıslak imza ile aynı hukuki geçerliliğe sahiptir.E-imzanın kullanımını gerektiren kamu ve bireysel işlemler için Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcılarından (ESHS) den alınmış olması gerekir.Bireylerin ve kurumların elektronik süreçte yürüttükleri çalışmalara e-imza ile hukuki geçerlilik kazandırmaktadır.Bu işlemlerin tümünün elektronik ortamda yapılmasını sağlayacaktır.

2.3. E-Ticaret

E-Ticaretin tanımı konusunda farklı ülkelerin kuruluşları tarafından farklı tanımlar ortaya konmaktadır;

WTO (Dünya Ticaret Organizasyonu) - Mal ve hizmetlerin üretim, reklam, satış ve dağıtımlarının telekomünikasyon ağları üzerinden yapılmasıdır[9].

CEFACT (Birleşmiş Milletler Yönetim, Ticaret ve Ulaştırma İşlemlerini Kolaylaştırma Merkezi)- İş, yönetim ve tüketim faaliyetlerinin yürütülmesi için yapılanmış ve yapılmamış iş bilgilerinin, üreticiler, tüketiciler ve kamu kurumları ile diğer organizasyonlar arasında elektronik araçlar (Elektronik posta ve mesajlar, elektronik bülten panoları, WWW teknolojisi, akıllı kartlar, elektronik fon transferi, elektronik veri değişimi vb.) üzerinden paylaşılmasıdır[9].

Mal ve hizmetlerin üretim, tanıtım, satış, sigorta, dağıtım ve ödeme işlemlerinin bilgisayar ağları üzerinden yapılmasıdır. Elektronik ticaret, ticari

işlemlerden biri veya tamamının elektronik ortamda gerçekleştirilmesi yoluyla reklam ve pazar araştırması, sipariş ve ödeme, teslimat olmak üzere üç aşamadan oluşmaktadır[10].

E-ticaret İnternet ortamında insanların belirli sistemler üzerinde gerçek ve ya sanal ürünleri para karşılığında satın alması işlemidir. Kısaca tanımayalacak olursak e-ticarete, ticaretin elektronik versiyonu diyebiliriz.OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) Sayısallaştırılmış yazılı metin, ses ve görüntünün işlenmesi ve iletilmesine dayanan kişileri ve kurumları ilgilendiren tüm ticari işlemlerdir[11].

OECD, e-ticaret sürecini ise şu şekilde tanımlamıştır; [11]

Ticaret öncesi firmaların elektronik ortamda bilgilenmesi ve araştırma yürütmesi,

Firmaların elektronik ortamda buluşması,

Ödeme sürecinin yerine getirilmesi,

Taahhüdün yerine getirilmesi, mal veya hizmetin müşteriye teslimi, Satış sonrası bakım, destek, vb. hizmetlerin temin edilmesi.

Dünyada hizmet sektörleri içinde en hızlı büyüyen ve en çok paya sahip olan e-ticaret hizmet sektörüdür.Bireylerin sürekli alış veriş yapabileceği, zamandan tasarruf sağlayabileceği,daha fazla ürün çeşidine ulaşacağı ve rekabet sebebiyle düşük maliyetle ürün alabileceği bir takım faydalar sağlayacaktır.Elektronik ticareti bu kadar gözde kılan sebepler varken e-devlet uygulamasına geçiş aşamasında kamu sektöründe e-ihale yönteminin entegresi sağlanarak özellikle sağlık sektöründe zamandan tasarruf sağlayarak hızlı ve etkin bir şekilde düşük maliyetle kamu sektöründe bu faydalardan yararlanılarak gerçekleştirilebilir.

2.4. Yürürlükte Olan Satınalma Yöntemleri Ve Yasal Dayanağı

Hastanelerde ihtiyaç duyulan ilaç, aşı, serum ve tıbbi sarf malzemeler, yiyecek, yakacak, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyaçları, taşıma, koruma ve güvenlik, temizlik ve yemek hizmetleri ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, giyecek ve yiyecek alımları, makine-teçhizat, silah-mühimmat-teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri alımı yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmelidir.

İhale usulleri 4734 sayılı Kamu ihale Kanununda aşağıdaki gibi düzenlenmiştir[12].

Açık ihale usulü : Bütün isteklilerin teklif verebildiği usulü,

Belli istekliler arasında ihale usulü : Belli istekliler arasında ihale usulü, yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür. (Değişik son cümle: 20/11/2008-5812/6 md.) Yapım işleri, hizmet ve mal alım ihalelerinden işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanamadığı işlerin ihalesi ile yaklaşık maliyeti eşik değerinin yarısını aşan yapım işi ihaleleri bu usule göre yaptırılabilir.

(Mülga ikinci fıkra: 30/7/2003-4964/13 md.)

10 uncu maddeye uygun olarak belirlenen ve ön yeterlik dokümanı ile ön yeterlik ilânında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre adayların ön yeterlik değerlendirmesi yapılır. Belirtilen asgari yeterlik koşullarını sağlayamayanlar yeterli kabul edilmez. (Mülga son cümle: 30/7/2003-4964/13 md.) (Ek cümle: 20/11/2008-5812/6 md.) Ön yeterlik ilanında ve dokümanında belirtilmek kaydıyla; yeterlikleri tespit edilenler arasından dokümanda belirtilen kriterlere göre sıralanarak listeye alınan belli sayıda istekli veya yeterli bulunan isteklilerin tamamı teklif vermeye davet edilebilir.

(Değişik ilk cümle: 20/11/2008-5812/6 md.) Teklif vermeye davet edilmeyenlere davet edilmeme gerekçeleri yazılı olarak bildirilir. İşin niteliğine göre rekabeti engellemeyecek şekilde 40 ıncı maddeye uygun olarak belirlenen ve ihale dokümanı ile davet mektubunda belirtilen değerlendirme kriterlerine göre tekliflerin değerlendirmesi yapılarak ihale sonuçlandırılır. İhaleye davet edilebilecek aday sayısının beşten az olması veya teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir.

Teklif veren istekli sayısının üçten az olması nedeniyle ihalenin iptal edilmesi durumunda, ihale dokümanı gözden geçirilerek varsa hatalar ve eksiklikler giderilmek suretiyle, ön yeterliği tespit edilen bütün istekliler tekrar davet edilerek ihale sonuçlandırılabilir.

Pazarlık usulü : Bu Kanunda belirtilen hallerde kullanılabilen, ihale sürecinin iki aşamalı olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü usulü,

Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

a) Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması.

b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

c) Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

d) İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.

e) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi.

f) (Ek: 30/7/2003-4964/14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti ellimilyar Türk Lirasına (yüzkırkdörtbin yüzüç Türk Lirasına)* kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.

(Değişik dördüncü fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde, ihale dokümanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre yeterliği tespit edilen istekliler, öncelikle ihale konusu işin teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri gibi hususlarda fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunar. İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerinde ihale komisyonu her bir istekli ile görüşür. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine bu şartları karşılayabilecek isteklilerden, gözden geçirilerek şartları netleştirilmiş teknik şartnameye dayalı olarak fiyat tekliflerini de içerecek şekilde tekliflerini vermeleri istenir.

(Değişik beşinci fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) Bu madde kapsamında yapılacak ihalelerde, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere isteklilerden ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat teklifleri alınarak ihale sonuçlandırılır.

(Mülga altıncı fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.)

(Ek fıkra: 30/7/2003-4964/14 md.; Değişik yedinci fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (b), (c) ve (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.

Doğrudan temin : Bu Kanunda belirtilen hallerde ihtiyaçların, idare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usulü,

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması.

d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar (kırküçbin ikiyüzyirmisekiz Türk Lirası)*, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını (ondörtbin dörtyüzüç Türk Lirasını)* aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar.

e) İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması.

f) (Değişik: 20/11/2008-5812/8 md.) Özelliğinden ve belli süre içinde kullanılma zorunluluğundan dolayı stoklanması ekonomik olmayan veya acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, aşı, serum, anti-serum, kan ve kan ürünleri ile ortez, protez gibi uygulama esnasında hastaya göre belirlenebilen ve hastaya özgü tıbbî sarf malzemeleri, test ve tetkik sarf malzemeleri alımları.

g) Milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda, Kanun kapsamındaki idareleri temsil ve savunmak üzere Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından yapılacak hizmet alımları.

h) (Ek: 12/12/2003-5020/28 md.; Değişik: 20/11/2008-5812/8 md.) 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanunun 22 ve 36 ncı maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde tescilini sağlamak için gerçekleştirilen hizmet alımları.

ı) (Ek: 15/5/2008-5763/35 md.) Türkiye İş Kurumunun, 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentlerinde sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları,

i) (Ek: 20/11/2008-5812/8 md.) Seçim dönemi bitmeden önce seçimlerin yenilenmesine veya ara seçime ya da Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasına karar verilen hallerde; Yüksek Seçim Kurulu tarafından yapılacak filigranlı oy pusulası kağıdı ve filigranlı oy zarfı kağıdı alımı ile oy pusulası basım hizmeti alımı, mahalli seçimlerde ise İl Seçim Kurulu başkanlıkları tarafından alınacak oy pusulası basım hizmeti alımı

Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

2.5. Talebin Ortaya Çıkması

İdare alımları sürecinde ihtiyaç duyulan mal,hizmet,yapım ve danışmanlık ihtiyacının ortaya çıkmasıyla başlamaktadır. Bu talep karşılanırken kanunda belirtilen temel ilkeler gözetilerek gerçekleştirilmelidir.

İdarelerin ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirecekleri tüm satınalma faaliyetlerinde kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde

edilmesi ve kullanılması[13] ilkeleri dikkate alınarak planlı ve uygun şartlarda karşılanmalıdır.

2.6. Teknik Şartnamenin Hazırlanması

İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığının ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlattırılabilir.

İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde "veya dengi" ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir[12].

2.7. Yaklaşık Maliyet

Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

Her yıl 1 Şubat tarihinde belirlenen eşik değerlere göre belirlenir.

İdare yaklaşık maliyetin hesaplanmasında; alım konusu malın niteliğini, miktarını, teslim süresini, nakliyesini, sigortasını ve diğer özel şartlarını belirterek KDV hariç fiyat bildirilmesini ister. Ancak, idare, gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek fiyat bildirimlerini ve proforma faturaları değerlendirmeye almaz.

(2) Yaklaşık maliyetin hesaplanmasında kullanılan her tür bilgi ve belgeye hesap cetveli ekinde yer verilir. Değerlendirmeye alınmayan fiyat bildirimleri ile proforma faturaların değerlendirmeye alınmama gerekçeleri de hesap cetvelinde belirtilir.

(3) İdare, alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmak suretiyle, aşağıdaki (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri çerçevesinde elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplar:

a) İdare, alım konusu malın özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından fiyat isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

b) İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden de fiyat bildirimi veya proforma fatura isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

c) İdare, alım konusu mala ilişkin olarak Bütçe Uygulama Talimatlarında ve/veya Sağlık Uygulama Tebliğlerinde yer alan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Bu fiyatlarda KDV veya farklı nitelikte giderler bulunması durumunda bu giderler fiyatlardan indirilerek yaklaşık maliyet hesaplanır.

ç) İdare, alım konusu mal ile ilgili daha önceki dönemlerde alım yapmış ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan uygun endeksten yararlanmak suretiyle bu alımlara ilişkin fiyatları güncelleyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Döviz ile yapılmış olan alımlarda ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru veya çapraz kur üzerinden fiyatlar güncellenerek yaklaşık maliyet hesaplanabilir.

d) İdare, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfalarında yayımlanan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir [12].

2.8. İhale ve Ön Yeterlilik Dökümanı

İhale dökümanında; isteklilere talimatları da içeren idari şartname, sözleşme tasarısı ve teknik şartname ile gerekli diğer belge ve bilgiler bulunur.

Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak ihalelerin ön yeterlik dökümanında; adaylarda aranılan şartlara, ön yeterlik kriterlerine ve gerekli diğer belge ve bilgilere yer verilir. Ayrıca, yeterlikleri tespit edilenler arasından belli sayıda adayın ihaleye davet edilmesinin öngörüldüğü hallerde, sıralama kriterleri ve puanlama yöntemi ile beşten az olmamak üzere listeye alınacak aday sayısı da ön yeterlik dökümanında belirtilir.

İhale veya ön yeterlik dökümanında yapılan düzenlemeler birbirine aykırı olamaz.

İdare, ihale ve/veya ön yeterlik dökümanını 25/2/2011 tarihli ve 27857 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin 11, 12 ve 13 üncü maddelerine göre oluşturur. Her sayfası onaylanan dokümanın bir nüshasının ihale işlem dosyasında muhafazası zorunludur. İhtiyaç duyulması halinde, Kurum tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde gerekli güvenlik önlemlerinin idarece alınması kaydıyla, ihale ve/veya ön yeterlik dökümanı “compact disc (CD)” ortamına aktarılabilir.

İdare tarafından ihale ve/veya ön yeterlik dokümanının hazırlanmasında, bu Yönetmelik ekinde yer alan tip şartnameler, standart formlar, tip sözleşme ve Kurum tarafından yayımlanan diğer mevzuat esas alınır.

İdare, ihale dokümanını, ilan yapılacak hallerde ilk ilan tarihine, davet yapılacak hallerde ise davet tarihine kadar hazırlar. Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak ihalelerde, ön yeterlik dokümanı ile ihale dokümanı, ön yeterlik ilan tarihine kadar hazırlanır.

İhale veya ön yeterlik dokümanının Türkçe hazırlanması zorunludur. Ancak, yabancı isteklilere açık olan ihalelerde, dokümanın tamamı veya bir kısmı Türkçe yanında başka dillerde de hazırlanabilir. Talep edenlere, yabancı dilde hazırlanan doküman Türkçe doküman ile birlikte verilir. Bu durumda dokümanın anlaşılmasında, yorumlanmasında ve anlaşmazlıkların çözümünde Türkçe metin esas alınır[12].

2.8.1. İdari Şartname

İdare, uygulayacağı ihale usulüne ilişkin bu Yönetmelik ekinde yer alan tip idari şartnameyi esas alarak idari şartnamesini hazırlar. Tip idari şartnamede boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar; işin özelliğine göre, 4734 sayılı Kanun, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenir.

İdare, tip idari şartnamede düzenlenmeyen ancak işin özelliğine göre düzenlenmesine gerek duyulan hususları, 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla, maddeler halinde düzenleyerek “Diğer Hususlar” bölümüne ekleyebilir[12].

2.8.2. Ön Yeterlik Şartnamesi

İdare, belli istekliler arasında ihale usulü ile yapacağı ihalede, ön yeterlik şartnamesini, bu Yönetmelik ekinde yer alan tip ön yeterlik şartnamesini esas alarak hazırlar. Tip ön yeterlik şartnamesinde boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar; işin özelliğine göre, 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenir.

İdare, tip ön yeterlik şartnamesinde düzenlenmeyen ancak işin özelliğine göre düzenlenmesine gerek duyulan hususları, 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla, maddeler halinde düzenleyerek “Diğer Hususlar” bölümüne ekleyebilir[12].

2.8.3. Teknik Şartname

Alınacak malın teknik kriterleri ve özellikleri, ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamede düzenlenir. Teknik kriterlerin ve özelliklerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve fırsat eşitliğini sağlaması zorunludur.

Teknik şartnamede, varsa ulusal standart ve dengi uluslararası standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenleme yapılabilir. Ancak ulusal standardın bulunmaması durumunda sadece uluslararası standart esas alınarak düzenleme yapılabilir.

Teknik şartnamede, belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez. Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmadığı veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmadığı hallerde, “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

Teknik şartnamede, alım konusu malın ambalajlanması ve etiketlenmesi ile kullanım kılavuzuna yönelik düzenleme yapılabilir.

Teknik şartnamede, alım konusu malın montajı ve satış sonrası servisi ile yedek parçasının sağlanmasına yönelik düzenleme yapılabilir.

Teknik şartnamenin hazırlanmasında, ürünlere ilişkin teknik mevzuatın hazırlanması ve uygulanmasına dair mevzuat göz önünde bulundurulmalıdır.

Teknik şartnamede yapılacak düzenlemelerin, ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede ihaleye katılımda yeterlik kriteri olarak öngörülen mesleki ve teknik yeterlik kriterleri ve belgeleriyle uyumlu olması gerekir.

Teknik şartnamedeki düzenlemelerin; ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunca yapılacak inceleme ve değerlendirmelerde tereddüt oluşturmayacak şekilde açık olması gerekir.

Özel imalat süreci gerektiren mal alımlarında, yüklenici tarafından öncelikle malın prototipinin idareye sunulmasına ve bu prototipin kabulünden sonra üretiminin yapılmasına yönelik teknik şartnamede düzenleme yapılabilir.

Alım konusu malın niteliği ve bu Yönetmelikte öngörülen düzenlemeler esas alınarak yüklenicinin personel çalıştırmasının öngörülmesi halinde, bu personelin sayısı ve niteliği teknik şartnamede veya sözleşme tasarisında belirtilir.

Özel imalat süreci gerektiren mal alımlarında, malın ilgili mevzuat uyarınca teknik düzenleme kapsamında bulunması ve piyasaya arz edilmesinin belirli kurallara tabi olması durumunda; idare ve yüklenicinin malın uygunluk değerlendirilmesine yönelik yükümlülükleri, teknik şartnamede ve/veya sözleşme tasarisında belirtilir.

Teknik şartnamenin idare tarafından hazırlanması esastır. Ancak, alınacak malın özelliğinin gerektirdiği hallerde ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartname, Kanun hükümlerine uygun olarak danışmanlık hizmet sunucularına hazırlattırılabilir[14].

2.8.4. Sözleşme tasarısı

İdare, sözleşme tasarısını, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan tip sözleşmeyi esas alarak hazırlar.

Tip sözleşmede boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar; işin özelliğine ve sözleşme türüne (götürü bedel/birim fiyat) göre 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenir.

İdare tip sözleşmede düzenlenmeyen ancak işin özelliğine göre düzenlenmesine gerek duyulan hususları, 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla, maddeler halinde düzenleyerek “Diğer Hususlar” bölümüne ekleyebilir.

İhalelerde, Kamu İhale Kurumunun uygun görüşü alınmak kaydıyla istekliler tarafından hazırlanması mutlak olan sözleşmeler kullanılabilir.

Kanunun 21 inci maddesinin (b), (c) ve (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması zorunlu değildir[14].

2.9. İhale Onayının Alınması

İhale konusu işe ilişkin yaklaşık maliyet hesap cetveli, şartnameler, sözleşme tasarısı, teknik şartname ve diğer doküman ihale onay belgesine eklenir ve bu belge ihale yetkilisinin onayına sunulur.

Ön ilan yapılması durumunda bu ilandan önce ihale onay belgesi ihale yetkilisinin onayına sunulur. Bu belgeye sadece yaklaşık maliyet hesap cetvelinin eklenmesi yeterlidir. İhale veya ön yeterlik ilanı yayımlanmadan önce, yeniden ihale onay belgesi hazırlanarak ihale yetkilisinin onayına sunulur[14].

İhale yetkilisi, idarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi ve kurulları ifade eder.

2.10. İhale Komisyonunun Kurulması

İhale yetkilisi, ihaleyi gerçekleştirmek üzere Kanunun 6 ncı maddesi gereğince, ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunu oluşturur.

İhale komisyonu, tek sayıda olmak üzere başkan dahil en az beş kişiden oluşur. Üyelerden en az ikisinin ihale konusu işin uzmanı ve diğer bir üyenin muhasebe veya mali işlerden sorumlu personel olması zorunludur. İhale komisyonunun görevlendirilmesi sırasında komisyonun eksiksiz toplanacağı dikkate alınarak, asıl üyeler ile bu üyelerin yerine geçecek aynı niteliklere sahip yeterli sayıda yedek üyenin isimleri ve bu üyelerin komisyonda hangi sıfatla yer alacakları belirtilir.

İhale komisyonunun idarenin personelinden oluşturulması esastır. Ancak, ihaleyi yapan idarede yeterli sayıda veya nitelikte personel bulunmaması halinde Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

İhale sürecindeki değerlendirmeleri yapmak üzere oluşturulan ihale komisyonu dışında başka adlar altında komisyonlar kurulamaz.

İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır ve kararlar çoğunlukla alınır. Komisyon üyeleri, kararlarda çekimser kalmaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlardan sorumlu olup; karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçelerini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır. İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları ve soyadları, unvanları ve komisyondaki sıfatları belirtilerek imzalanır.

İhale komisyonu, teklif veya başvuru kapsamında yer alan belgelerin doğruluğunu teyit için gerekli gördüğü belge ve bilgileri isteyebilir. Komisyon tarafından bu doğrultuda yapılan talepler, ilgililerce ivedilikle yerine getirilir[14].

İhale İşlem Dosyası

İdare, ihalesi yapılacak her iş için bir ihale işlem dosyası düzenler.

a) İhale onay belgesi ve eki yaklaşık maliyet hesap cetveli,

b) Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyatla birlikte fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde; fiyat dışı unsurlara, bu unsurların parasal değerlerine veya nispi ağırlıklarına ve hesaplama yöntemine yönelik düzenlemenin gerekçelerinin yer aldığı açıklama belgesi,

c) İhale ve/veya ön yeterlik dokümanı ile düzenlenmiş ise zeyilname ve yapılmış ise açıklamalar,

ç) İhale ve/veya ön yeterlik dokümanının basım maliyetinin, dokümanın posta yoluyla satılmasının öngörülmesi halinde ise ayrıca posta maliyetinin tespitine ilişkin belge ve bilgileri içeren tutanak,

d) İlan ve/veya davet metinleri,

e) Şikayet başvuruları ile bu başvurular üzerine idare tarafından alınan kararlar ve bunların bildirimine ilişkin belgeler,

f) İtirazen şikayet başvurusunda bulunulmuş ise başvuruya ilişkin olarak idare ile Kurum arasındaki tüm yazışmalar ve Kurumun verdiği kararların onaylı örnekleri,

g) Aday veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler,

ğ) İhale komisyonu tutanak ve kararları,

h) Sözleşme bedelinin Kanunun 53 üncü maddesinin (j) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen miktarı aşması durumunda bu bedel üzerinden hesaplanacak tutarın Kurumun banka hesabına yatırıldığına ilişkin makbuzun aslı,

- İhale süreci ile ilgili diğer belgeler.

- İhale işlem dosyasının birer örneği, ilan veya daveti izleyen üç gün içinde idare tarafından ihale komisyonu üyelerine verilir [14].

2.11. İhale ve Ön Yeterlilik İlanları

İhale ve ön yeterlik ilanı, Kanunun 13 üncü maddesindeki hükümlere göre bu Yönetmeliğin ekinde yer alan standart formlar kullanılarak yayımlanır.

İhale veya ön yeterlik ilanlarında yer alan bilgilerin ihale veya ön yeterlik dokümanını oluşturan belgelerdeki düzenlemelere uygun olması gerekir. İhale ve/veya ön yeterlik dokümanında belirtilmeyen hususlara, ihale ve ön yeterlik ilanında yer verilemez.

İhale ve/veya ön yeterlik dokümanı hazırlanmadan ilan yayımlanamaz.

İlan sürelerinin hesaplanmasında ilanın yayımlandığı gün dikkate alınır, ihale günü veya son başvuru günü dikkate alınmaz. Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen ilan sürelerine uyulmak üzere, ilan yapılmasına kadar geçecek süre de göz önüne alınarak ilan yayımlanacak yerlere yeterli süre öncesinde ilan metinlerinin gönderilmesi zorunludur[14].

2.11.1. Ön ilan

İdare, yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihaleler için Kamu İhale Bülteninde ön ilan yapabilir. Ön ilan yapılmış olması idareye ihale yapma yükümlülüğü getirmez.

Ön ilan yapılan hallerde, 21 inci maddede belirtilen süre indiriminden yararlanılabilmesi için;

- İhale veya ön yeterlik ilanının ön ilan tarihinden itibaren en az kırk gün sonra yapılması,

- İhalenin açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usullerinden biriyle gerçekleştirilmesi, zorunludur.

- Ön ilana ilişkin düzeltme ilanı yapılamaz.

- Ön ilanın, yıl içerisinde ihale edilmesi planlanmış işlere ilişkin olarak, mali yılın başlangıcını izleyen mümkün olan en kısa sürede yayımlanması gerekmektedir.

- Bir ön ilana bağlı olarak sadece bir ihale gerçekleştirilebilir.

- Ön ilanlar, Kamu İhale Bülteninde ücretsiz yayımlanır[14].

2.11.2. İhale ilan ve davet süresinin kısaltılması

İlanların, elektronik araçlar ile hazırlanması ve gönderilmesi halinde, Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki ihale ilan süresi yedi gün kısaltılabilir.

İlan ile ihale ve ön yeterlik dokümanına Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden doğrudan erişimin temin edilmesi halinde, Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki ilan süresi ile belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak ihalelerde ön yeterliği belirlenen adaylara yapılacak kırk günlük davet süresi beş gün kısaltılabilir.

Uluslararası ilan yapılan haller dahil usulüne uygun ön ilan yapılması halinde kırk günlük ilan ve davet süresi en fazla yirmidört güne kadar indirilebilir. Bu süre herhangi bir nedenle daha fazla kısaltılamaz.

Mevzuat hükümlerine uygun olmayan ön ilanlar yenilenmedikçe süre indiriminden yararlanılamaz[14].

2.11.3. İlanın uygun olmaması

Kanunun 13, 24 ve 25 inci maddelerinde belirtilen hükümlere uygun olmayan ilanlar geçersizdir.

İlanın, Kanunun 24 ve 25 inci maddelerindeki hükümlere uygun olmadığını anlaşılması durumunda; Kanunun 13 üncü maddesine göre yirmibeş ve kırk günlük ilan süresi bulunan ihalelerde, ilanın yayımlanmasını takip eden onbeş gün, diğer

ihalelerde ise on gün içinde hatalı hususlar için düzeltme ilanı yapılarak ihale veya ön yeterlik gerçekleştirilebilir. Bu durumda düzeltme ilanı, düzeltme ilan formu kullanılarak hatalı ilanın yayımlandığı yayın organında aynı şekilde yayımlanır[14].

2.11.4. İhale ve ön yeterlik dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması

İlan yapıldıktan sonra ihale ve ön yeterlik dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilanlar geçersiz sayılır ve ihale yeniden aynı şekilde ilan olunur. Ancak, teklif veya başvuruların hazırlanmasını etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi ya da idareye yazılı olarak bildirilmesi halinde, zeyilname düzenlenmek suretiyle dokümanda değişiklik yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin zeyilname, ihale veya son başvuru tarihinden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde doküman alanların tamamına gönderilir veya imza karşılığı elden tebliğ edilir. Ancak, belirlenen maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin ilanda da bulunması halinde ise ihale sürecine devam edilebilmesi Kanununun 26 ncı maddesine göre düzeltme ilanı yapılması ile mümkündür.

Yapılan değişiklik nedeniyle tekliflerin veya başvuruların hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale veya son başvuru tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde; tekliflerini vermiş veya başvurularını yapmış olan istekli veya adaylara teklif veya başvurularını geri çekerek, yeniden teklif verme veya başvuru yapma imkanı tanınır.

Ön yeterlik başvurusu veya teklif verme aşamasında, ihale veya ön yeterlik dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak, ihale veya son

başvuru tarihinden yirmi gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edilebilir. Bu tarihten sonra yapılacak açıklama talepleri değerlendirmeye alınmaz.

Açıklama talebinin idarece uygun görölmesi halinde idarece yapılacak açıklama, bu tarihe kadar doküman alanların tamamına gönderilir veya imza karşılığı elden tebliğ edilir. İdarenin bu yazılı açıklaması, ihale veya son başvuru tarihinden en az on gün önce tüm istekli olabilecekler, adaylar veya isteklilerin bilgi sahibi olmalarını sağlayacak şekilde yapılır. Açıklamada, sorular ve idarenin ayrıntılı cevapları yer alır; ancak açıklama talebinde bulunanın kimliği belirtilmez. Yapılan yazılı açıklamalar, açıklama yapıldıktan sonra ihale veya ön yeterlik dokümanı alanlara, bu doküman ile birlikte verilir.

(Değişik: 3/7/2009-27277 R.G/1. md.) Kanununun 55 inci maddesi uyarınca şikayet üzerine yapılan incelemede; başvuruların ya da tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin bulunması ve idarece ihale veya ön yeterlik dokümanında düzeltme yapılmasına karar verilmesi halinde, ihale veya son başvuru tarihine on günden az süre kalmış olsa dahi gerekli düzeltme yapılarak yukarıda belirtilen usule göre son başvuru veya ihale tarihi bir defa daha ertelenebilir. Belirlenen maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin ilanda da bulunması halinde ise ihale sürecine devam edilebilmesi, ancak Kanununun 26 ncı maddesine göre düzeltme ilanı yapılması ile mümkündür[14].

2.11.5. İhale veya son başvuru saatinden önce ihalenin iptal edilmesi

İdarenin gerekli gördüğü ya da dokümanda yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların tespit edildiği hallerde ihale veya son başvuru saatinden önce ihale iptal edilebilir.

İhale veya son başvuru saatinden önce ihalenin iptal edilmesi durumunda, ihale iptal ilan formu kullanılarak ilanın yayımlandığı yayın organında ihalenin iptal edildiği hususu ile gerekçesi hemen ilan edilerek duyurulur. Bu aşamaya kadar başvuru yapmış veya teklif vermiş olanlara ihalenin iptal edildiği ayrıca tebliğ edilir.

İhalenin iptal edilmesi halinde, yapılmış olan bütün başvurular veya verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve açılmaksızın iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle idareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

İhalenin iptal edilmesi durumunda, iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir[14].

2.12. İhale Ve Ön Yeterlilik Dokümanında Açıklama Yapılması

İlân yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilânlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilân olunur.

Ancak, ilân yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname

düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

Ayrıca, istekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden yirmi gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. Bu talebin idarece uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtilemeksizin yazılı olarak gönderilir [15].

2.13. Tekliflerin Alınması ve Değerlendirilmesi

Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 30 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.

İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

2.13.1. Tekliflerin değerlendirilmesi

İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.

Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36 ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını deęiőtiren nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır[15].

2.13.2. Aşırı düşük teklifler

İhale komisyonu verilen teklifleri 37 nci maddeye göre değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde

teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

Hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

İhale komisyonu, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kurum tarafından belirlenen kriterleri esas alır. Kurum bu maddenin uygulanmasında; aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama kriterleri ya da ortalamalar belirlemeye yetkilidir[15].

2.13.3. Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali

İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir[15].

2.13.4.İhalenin karara bağlanması ve onaylanması

37 ve 38 inci maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.

Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

Bu Kanunun 63 üncü maddesine göre ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkrada belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır[15].

2.14.Kesinleşen İhale Kararının Bildirilmesi

İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere gerekçeleri belirtmek suretiyle bildirim yapılır.

İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz[15].

2.15. Sözleşmeye Davetin Bildirilmesi

41 inci maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale sonuç bilgileri Kuruma gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur.

43 üncü madde hükmü gereğince sözleşmeden önce kesin teminat alınmayan danışmanlık hizmet ihalelerinde sözleşmeye davet ise, kesin teminat istenilmeksizin birinci fıkra hükümlerine göre yapılır[15].

2.16. Sözleşme yapılması

2.16.1. Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

İhale üzerinde kalan istekli 42 ve 43 üncü maddelere göre kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan hemen sonra geçici teminat iade edilir.

Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı gelir kaydedilir. Bu durumda idare, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekli ile de Kanunda belirtilen esas ve usullere göre sözleşme imzalayabilir. Ancak ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalanabilmesi için, 42 nci maddede belirtilen on günlük sürenin bitimini izleyen üç gün içinde ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye 42 nci maddede belirtilen şekilde tebligat yapılır.

Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda ise, bu teklif sahibinin de geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir[15].

2.16.2. Sözleşme yapılmasında idarenin görev ve sorumluluğu

İdare, 42 ve 44 üncü maddede yazılı süre içinde sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevleri yapmakla yükümlüdür. İdarenin bu yükümlülüğü yerine getirmemesi halinde, istekli sürenin bitmesini izleyen günden itibaren en geç beş gün içinde, on gün süreli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek şartıyla, taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde geçici teminat geri verilir ve istekli teminat vermek için yaptığı belgelendirilmiş giderleri istemeye hak kazanır. Bu zarar, sebep olanlara tazmin ettirilir ve ayrıca haklarında 60 ıncı madde hükümleri uygulanır[15].

2.16.3. İhalenin sözleşmeye bağlanması

Yapılan bütün ihaleler bir sözleşmeye bağlanır. Sözleşmeler idarece hazırlanır ve ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır. Yüklenicinin ortak girişim olması halinde, sözleşmeler ortak girişimin bütün ortakları tarafından imzalanır. İhale dokümanında aksi belirtilmedikçe sözleşmelerin notere tescili ve onaylatılması zorunlu değildir.

İhale dokümanında belirtilen şartlara aykırı sözleşme düzenlenemez[15].

2.17. İhale Sonuç İlanı

Bu Kanun kapsamında yer alan idarelerin yapım işleri ile mal ve hizmet alımlarının sonuçları, 42 nci maddeye göre gönderilenler hariç, en geç onbeş gün içinde Kuruma bildirilir. Bu sonuçlardan Kanun kapsamındaki ihalelere ilişkin olanlar Kurum tarafından Kamu İhale Bülteninde yayımlanır. Sonuç bildirimlerinde yer verilecek bilgiler ile savunma, güvenlik ve istihbarat alanlarında görev yapan idarelerin Kanun kapsamında yaptıkları mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ihale sonuçlarından hangilerinin yayımlanacağı ilgili idarenin görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir[15].

2.18. E-İhale

Elektronik ihale yöntemi yeni bir yöntem olmasına karşın bilişim teknolojilerinin her alanda kullanılmaya başlamasından dolayı birçok açıdan farklı değerlendirilmiştir. Global rekabetin her geçen gün arttığı piyasalarda şirketlerin kar marjlarını koruyarak faaliyetlerini sürdürmeleri giderek zorlaşmaktadır. Fiyatları piyasa koşulları belirlemekte, satışları artırma çabaları aynı zamanda personel, reklam, promosyon gibi ek maliyetleri de beraberinde getirmektedir. Satış tarafında yaşanan bu rekabet, satın alma faaliyetlerinde bulunan firmalar için maliyetlerini düşürme ve karlılıklarını artırma fırsatı yaratmaktadır. E-ihale sistemi şirketlerin satın alma operasyonlarını daha verimli ve etkin şekilde yürütmelerini sağlayarak yüksek maliyet avantajı sağlamaktadır. İnternet üzerinden hızla ve kolaylıkla ihale düzenlenebilir, bu ihaleye dünyanın herhangi bir yerindeki tedarikçi davet edilebilir, sunulan ihale yöntemlerinden biri seçilerek hızlıca sonuç alınabilir [2].

2.19. E-İhalenin Yararları

Kamu İhale Kurumunun Kamu alımlarında AB ve İngiltere'deki düzenleme ve uygulama raporuna göre elektronik ihalenin temel faydaları;

2.19.1. Elektronik alım yönteminin yararları

İstekliler açısından tam eşitliğin sağlanması,

Teklif verme kolaylığının sağlanması,

İhale ilan sürelerini kısaltması,

Zaman, para kağıttan tasarruf edilmesi,

Etkin ve süratli bir şekilde ihalenin sonuçlanmasının sağlanması,

İhale dokümanlarının elektronik ortamda saklanabilmesi dolayısı ile yazılı olarak saklanmasının getirdiği külfeti ortadan kaldırması olarak ifade edilmektedir[16].

2.19.2. Elektronik alım yönteminin sakıncaları

Elektronik alımın bir tanımının olmaması,

Japonya, A.B.D. gibi gelişmiş ülke pazarları rekabet edilemeyeceği,

İhale dokümanları ile ilgili ortak hükümlerin belirlenmesindeki zorluk,

Elektronik alım yeni teknoloji gerektirdiğinden ve karmaşık olduğundan

İstekliler bu tür ihalelere katılmaktan imtina etmekte veya yanlış işlem nedeniyle ihale dışı bırakılmakta dolayısı ile rekabetin sağlanamadığı belirtilmekte ve bu nedenlerle elektronik alımlarla ilgili olarak sıkı kurallar yerine esnek düzenlemeler yapılması gerektiği ileri sürülmektedir[16].

2.19.3. Elektronik Alımının Temel Prensipleri

Güvenlik,

Gönderilen tekliflerin aynı anda açılması,

Tekliflerin başka istekliler tarafından görülmemesi,

İsteklilere ait elektronik imzanın bulunması,

Gönderilen bilgilerin tekliflerin düzeltilememesi, değiştirilememesi ve geri alınamaması,

Gizlilik,

Bilgilerin denetim için saklanması.

Bunların dışında her ihalede olduğu gibi idareler yine EC direktiflerinde belirtilen 5 temel prensibe uygun hareket etmek zorundadırlar. Ayrıca idarelerin elektronik ihale sistemlerinin bütün isteklilerin katılımına imkan sağlaması da gerekmektedir. Elektronik ihaleyi yapan idarenin sisteminin bazı isteklilerin katılımına imkan vermemesi durumunda non discrimination–ayrımcılık yapmama- ilkesine aykırılık söz konusu olabilir[16].

Dünya Bankası tarafından 2004 yılında yayınlanan Premnote 90 raporuna göre Kore'de uygulanan e-ihale yöntemiyle sağlanan faydalar;ihale sürecinde şeffaflığın artışı, şirketler ile kamu arasında az olan güven unsurunun yeniden yapılandırılması, ihale yönetim etkinliğinin artırılması tasarrufun sağlanmasıdır.Rapora göre 1997 yılında başlayan e-ihale yöntemi ile 26 milyon dolarlık yatırımdan yıllık tasarruf 2,5 milyon dolar olmuştur[16].

E-ihale için kamu (veya özel) sektöründe yapılacak yatırımların giderleri orta vadede sağlanan tasarrufla karşılanacaktır.E-ihale yöntemi üç alanda tasarruf sağlar;

Satın alma maliyetlerinin azalmasından kaynaklanan tasarruf,

Mal fiyatlarının azalmasından kaynaklanan tasarruf,

Daha kısa süren işlem sürecinden elde edilen tasarruftur.

Bu tasarruflar etkinliğin ve verimliliğinde artış alanlarını gösterir.Ayrıca bu tasarrufların sadece idareye değil isteklilere de fayda sağladığı göz ardı edilmemelidir [2].

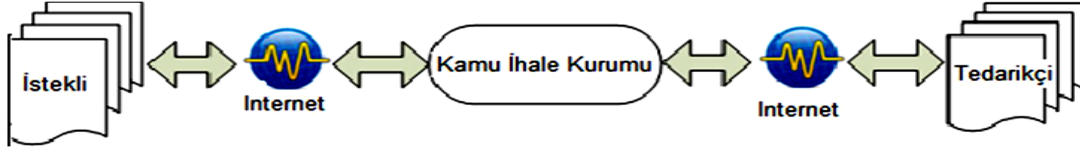
Kâğıt, yazıcı ve evrak dağıtım maliyetlerinin azalması ve çevreye duyarlı bir süreç oluşturur. Karar alma ve değerlendirme süreçlerinin daha iyi bilgi akışları ile sağlanması daha etkin kararların alınmasını sağlar. AB ihale direktiflerine uyum için e-ihale uygulaması daha iyi uygulama imkânları sağlar. İhale süreçlerinin izlenmesi ve değerlendirmesi daha kolay ve az maliyetli olur. Şeffaflık ve bilgiye ulaşılabilirlik imkânları denetçilerin iş yükünü azaltır. E-ihale, sözleşme yönetimi uygulaması ve birleşik ihale çalışmaları uygun alıcı satıcılar arasında işbirliği ve kolaylıklar sağlar. E-ihale, kamu sektörüne istikrarlı ve kontrol edilebilir bir ihale uygulama imkânı sağlar[2].

2.20. Elektronik Kamu Satın Alma Sistemi

2.20.1. Türkiye’de Mevcut Elektronik Kamu İhalesi Sistemi ve Analizi

Kamu İhale Kurumu (KİK), Türkiye’de elektronik ihale sisteminin geliştirilmesi, yaygın kullanımının sağlanması ve eksikliklerin giderilmesi hususlarından sorumludur. Daha şeffaf, rekabetçi, hesap verebilir ve sürdürülebilir bir ihale sisteminin geliştirilmesi amacıyla, 04.01.2002 tarih ve 4734 sayılı “Kamu İhale Kanunu” ile kurumun düzenlemeleri yürürlüğe girmiştir. Ancak elektronik anlamda gelişmeler 2008 yılındaki Kanun değişikliği ile daha fazla önem kazanmıştır. Bu hususta gerek AB gerekse diğer dünya modelleri (Brezilya, Meksika, Güney Kore) incelenmiştir. AB modeli, üye ülkelerin çeşitlilik gösterdiği uygulamalarını, kesin standartlara oturmamış bir platformda toplanması hususunda zorlayıcı bir yapıya sahiptir. Kullanılan mevcut sistemler içerisinde en tutarlı ve kapsamlı olması nedeni ile Güney Kore Elektronik Kamu İhale Modeli referans olarak alınmıştır.

Aşağıda yer alan Şekil 1 bu uygulamanın aktörlerini göstermektedir.

Şekil 2.1. Elektronik kamu ihalesi aktörleri. Alındığı kaynak

KİK üzerinden yapılan bu uygulamadaki sorumlulukları;

İhalenin başlangıcından sözleşmenin imzalanmasına kadar olan süre içerisinde idarece yapılan işlemlerde, Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olup olmadığına dair şikâyetleri incelemek ve bunlara ivedilikle cevap vermek,

Gerekli tüm standart ihale dokümanlarını ve tip sözleşmeleri hazırlamak, geliştirmek ve uygulamasını kontrol etmek,

İhale mevzuatı ile ilgili olarak güncel değişmelere uygun olarak eğitim vermek, ulusal ve uluslar arası koordinasyonu sağlamak,

Bünyesinde yapılan ihaleler hakkında istatistik yapabilmek için gerekli bilgileri tutmak ve bunları kamuoyuna sunmak,

Yasaklı sicillerini sürekli olarak güncel tutmak,

İhale ilanlarını elektronik veya basılı olarak Kamu ihale Bülteni aracılığı ile duyurmak, ilanların esas ve usullerini kontrol etmek,

Yerli isteklilerin yabancı ülkelerde tarafsızca ihalelere katılımını desteklemek, kontrol etmek.

Şeklinde sıralamak mümkündür. Kurum yukarıda belirtilen sorumlulukları yerine getirmek üzere gerekli belge, bilgi ve görüş için resmi ve özel tüm kurum ve kuruluşlara başvurabilir. Belirtilen yetki ve sorumluluklar ışığında elektronikleşme yolunda, KİK bünyesinde 2004 yılından günümüze aşağıdaki uygulamalar geliştirilmiştir.

İhale Bilgi Sistemi

İhale Kontrol Sistemi

Kamu Satın Alma Platformu

Kurum üzerinden gerçekleştirilen tüm ihaleler bir “İhale Kayıt Numarası” (İKN) verilmiştir. İhale teyitleri, ilanların hazırlanması ve e-ihale bülteninin yayınlanması unsurları da bu sistemde yer almaktadır. Bu sayede yapılan ihale elektronik olarak kolayca kontrol edilebilir hale gelmiştir. Temel olarak KİK ihale süreci aşağıdaki adımlardan oluşmaktadır[17].

2.21. Elektronik Kataloglar

Elektronik katalog, ürünlerin adı, tanımı, resimlendirilmesi gibi tanımlamaları içeren ve kağıt ortamında hazırlanan katalogun elektronik şeklidir.

Elektronik katalogun içeriği ve güncellemeleri tedarikçi tarafından yapılır. Aynı zamanda tüm kullanıcıların katalogun içeriği konusunda hem fikir olması önemlidir.

Son yıllarda İnternet üzerinden alım işlemlerinin artmasıyla kullanıcı beklentileri de artmıştır. Kullanıcı tatminini sağlamak için elektronik satın alma araçların işlevselliğinin yüksek standartta olması talep edilmektedir.

Bu işlevsellik yüksek hızda akıllı arama motorları, malların ve hizmetlerin tanımlanabilir bir formatta olmasını, bunun yanı sıra ürünlerin fotoğraflı tanımlarını da içerebilir. Kullanıcılar aynı zamanda ürünün mevcudiyetini ve teslimat bilgilerini de ekran üzerinden takip etme şansına sahiptirler. Bu beklentiler ancak yeterli bilgiler oluştuğu takdirde kullanıcıların ihtiyacına cevap verebilecektir.

Ürün katalogları dinamik bir yapıda olup, ürün içerikleri ve fiyatları sürekli güncellenecektir. Elektronik satın alma sisteminden finans sistemine kurulan bağlantı sayesinde ürün içerikleri ve fiyatları eğer güncellenmez ise faturalama ve ödeme sisteminde hatalara sebep olur. Tedarikçi tarafından yapılan bu güncellemeler yetkili kamu ihale otoritesi tarafından kabulü ile yapılır[16].

2.22. Elektronik ihale uygulaması

2.22.1. Elektronik İhale

Mal hizmet, yapım ve danışmanlık alanlarında teknik şartname hazırlanması gereken özellikli işlere ilişkin ihale dokümanlarının elektronik ortamda işleme konulması için geliştirilen bir çözümdür[18].

Elektronik İhale Sistemi Alıcılar ile Satıcılar arasındaki ihtiyacın ilan edilmesinden ihtiyacın karşılanmasına kadar olan alım sürecidir.

Alıcı ve Satıcılar arasındaki tüm alım işlemleri yönetilebilmeli ve sağlıklı bir şekilde kayıt altına alınabilmelidir.E- ihale sürecini oluşturan unsurlar;

2.22.2. Elektronik yaklaşık maliyet hesap cetveli

Teknik şartnamelerin yukarıda tanımlanan ve 3 çerçevede tamamlanması planlanan elektronik formatta hazırlanması durumunda, yaklaşık maliyet hesap cetvelini oluşturan satın alma kalemleri ve bu kalemlere ilişkin elektronik ihale platformunda gerçekleştirilmiş ihalelerden elde edilen fiili maliyete ilişkin fiyat bilgileri bilgisayar desteği ile oluşturulabilecektir.

İdarelere bilgisayar tarafından otomatik hesaplanan yaklaşık maliyetin nasıl oluştuğunu inceleme ve gerektiğinde otomatik hesapları gözden geçirme seçenekleri sağlanacaktır[2].

2.23. Elektronik Teknik Şartname

Satınalma kalemi bazında hazırlanacak elektronik teknik şartname uygulaması ile, bir kamu idaresinin hazırladığı ve başarı ile uygulamaya koyduğu teknik şartname, aynı işi yapmak isteyen diğer kamu idaresi için baz oluşturacaktır. Böylece kamu idareleri arası pozitif bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanarak satınalma kalemi standardizasyonu gerçekleştirilecektir. Elektronik teknik şartname uygulaması ile ihalelerdeki rekabet, fiyat/kalite oranı üzerinden gerçekleşecektir[18].

2.24. İhtiyaç Raporu Oluşturma

İdareler yapacakları ihalelere ilişkin iş ve işlemlere başlamadan önce EKAP tarafından sağlanacak sayfalar yardımı ile ihaleye temel teşkil edecek bir ihtiyaç raporu hazırlar. Tıbbi cihaz alımlarına ilişkin ihtiyaç raporları hazırlanırken Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankasında (TİTUBB) oluşturulmuş Branş Ağacındaki branş kodları kullanılır[19].

2.25. İhale kayıt işlemleri

İhtiyaç Raporu hazırlandıktan sonra EKAP'tan ihale kaydı yapılarak işlemler devam ettirilir. İhale kaydı yapılırken idarece hazırlanan yaklaşık maliyet EKAP'a kaydedilir ve yaklaşık maliyetin açıklanması aşamasına kadar şifreli olarak tutulur. İhale kaydı yapılan her bir ihaleye ihale kayıt numarası (İKN) verilir ve bu aşamadan sonra EKAP üzerinden yapılacak ihale ile ilgili bütün işlemlerde bu numara kullanılır[19].

2.26. Elektronik İdari Şartname

İhalelere teklif verecek isteklilere ilişkin mesleki ve teknik yeterlilik, ekonomik ve mali yeterlilik ve katılım koşulları gibi hususlar bir veritabanında kaydedilip güncellenecektir. Yeterlilik ve katılım koşulları bilgisayar tarafından işlenerek sayısal kesinlik ve açıklık kazanacaktır. Farklı ve yanlış yorumlamalardan kaynaklanan usulsüzlüklerin önüne geçilecektir. İstekliler için, her ihalede yeterlilik ve katılım belgelerinin yeni baştan hazırlanma zorunluluğu ortadan kaldırılarak, ihaleye katılım işlemi kolaylaştırılacak böylece ihalelere başvuru sayısı artırılabilecektir. Bu uygulama ile ihalelerde rekabet artışı ve güven ortamı sağlanacaktır[18].

2.27. Elektronik Sözleşme Tasarısı

Sözleşme tasarısı, ağırlıklı olarak idari şartnamedeki hususların tekrarı mahiyetinde olduğundan idari şartnamede verilen bilgilerle uyumlu ve tutarlı olarak büyük oranda bilgisayar tarafından düzenlenecektir.

2.28. İlan Hazırlama

4734 sayılı Kanunun Ek:1 inci maddesinde yer alan hüküm gereğince, Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca yapılacak bütün ilanlar aynı zamanda Elektronik

Kamu Alımları Platformunda da yayımlanmaktadır. Ayrıca, ihale iptal ilanı, ihale düzeltme ilanı ve ihale sonuç ilanları da EKAP'ta yayımlanmaktadır.

Doküman hazırlama işlemleri tamamlanmış ihalelere ilişkin Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanlar EKAP üzerinden hazırlanır.

4734 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde, "İlanların, elektronik araçlar ile hazırlanması ve gönderilmesi halinde, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki ilan süresi yedi gün kısaltılabilir. İlan ile ihale ve ön yeterlik dokümanına Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden doğrudan erişimin temin edilmesi halinde, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki ilan süresi ile belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak ihalelerde ön yeterliği belirlenen adaylara yapılacak kırk günlük davet süresi beş gün kısaltılabilir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan açık ihale usulü ile yapılacak olan ihalelerin ilanlarının en az 35 gün önce yayımlanması gerekmektedir. Yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan belli istekliler arasında ihale usulünde ise ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterliği belirlenen adaylara ihale gününden en az 35 gün önce davet mektubu gönderilmesi zorunludur[19].

2.29. İhale komisyonu oluşturma

4734 sayılı Kanununun 6 ncı maddesine göre ihale yetkilisi tarafından ilan veya davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde oluşturulan ihale komisyonu başkan ve üyeleri ile yedeklerine ilişkin bilgiler EKAP' ta belirtilir. Her bir ihale komisyonu üyesine EKAP üzerinden görevli oldukları ihaleyle ilgili bilgilere ve ihale ve/veya ön yeterlik dokümanına erişim yetkisi verilir[19].

2.30. Dökümanın Görülmesi ve Satın Alınması İşlemleri

İhale dokümanları, EKAP'ta ve idarenin ilanda belirtilen adresinde bedelsiz olarak görülebilir. İhaleye katılmak için bu dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin idareden satın alınması veya EKAP üzerinden EKAP'a kayıt için yapılan protokolde belirtilen münferiden e-imza kullanmaya yetkili kişiler tarafından e-imza kullanılarak indirilmesi zorunludur. Dokümanın, EKAP üzerinden e-imza kullanılarak indirilmesi durumunda doküman satın alınmış sayılır ve doküman bedeli ödenmez.

Teknik şartnamesi EKAP üzerinden yüklenemeyen ihalelerde, doküman e-imza kullanılarak indirilemez. Bu durumda ihaleye katılmak için dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin idareden satın alınması zorunludur.

Elektronik Kamu Alımları Platformunun Kullanılmasına İlişkin 1 Nolu Tebliğde yapılan tanıma göre, "Güvenli elektronik imza: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlandığı şekliyle münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin tespitini sağlayan ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan e-imza veya m-imzayı ifade eder."

Güvenli Elektronik İmza (elektronik imza: e-imza ve mobil elektronik imza: m-imza), 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcılarından (ESHS) veya mobil iletişim (GSM) operatörlerinden temin edilebilmektedir.

EKAP üzerinden hazırlanan ihale dokümanı ile ihalelere katılmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere idarece satılan ihale dokümanı arasında farklılık bulunmaması gerekmektedir. EKAP'a kaydedilen doküman ile idarece satışı yapılan doküman arasında farklılık olması halinde, EKAP'ta hazırlanan doküman esas alınır.

İki doküman arasında farklılık olmaması için, idarelerin EKAP'ta hazırlanan dokümanın çıktısını alarak satış yapmalarının sağlanması gerektiği düşünülmektedir. EKAP'tan dokümanın çıktısı alındıktan sonra her sayfasının idarece onaylanarak satışının yapılması zorunluluğu getirilmelidir. İdarece, "compact disc (CD)" ortamına aktarılmış dokümanın satılması halinde de doküman, EKAP üzerinden indirilerek (CD) ortamına aktarılmalıdır[19].

2.31. Elektronik Teklif ve Değerlendirme

Gerekli mevzuat değişiklikleri sağlandıktan sonra, elektronik ortamda hazırlanan ihale teklif dokümanları, güvenli şekilde kamu satın alımları platformuna gönderilecektir. İhale saati geldiğinde tüm teklifler açılacak ve ihale komisyonunun sonuç kararını vermesini kolaylaştıracak karşılaştırma ve değerlendirme tabloları bilgisayar tarafından hazırlanacaktır. Bu uygulama ile geçersiz teklif olgusu ortadan kaldırılırken, ihalelerin daha sağlıklı değerlendirilmesi sağlanacaktır.

2.32. Elektronik Teklif

Elektronik teklif uygulaması şu anda pilot olarak belirlenen idarelerde (Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi) uygulanmaktadır. Bu idarelerin açık ihale usulü ile yaptıkları tıbbi cihaz ve sarf malzemesi alımları elektronik teklif alma yoluyla gerçekleştirilmektedir.

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinde yapılan tanıma göre, e-teklif: Elektronik ortamda EKAP üzerinden hazırlanarak istekli veya istekli adına yetkili kişi veya kişilerce e-imza ile imzalanmış teklifi ifade eder. Yönetmelikte, e-tekliflerin hazırlanması, sunulması, açılması ve değerlendirilmesinin nasıl yapılacağı belirtilmiştir.

Sadece açık ihale usulü ile yapılan mal alımı ihalelerinde teklifler elektronik ortamda alınabilir. Tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ihalelerde, EKAP'a kayıtlı gerçek veya tüzel kişilerin, ihale dokümanını e-imza kullanarak EKAP üzerinden indirmeleri zorunludur.

Tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ve teknik şartnamesi EKAP üzerinden yüklenemeyen ihalelerde, doküman e-imza kullanılarak indirilemez. Bu durumda ihaleye katılmak için dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin idareden satın alınması zorunludur.

Tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde zeyilname düzenlenmesi halinde, e-tekliflerini geri almak isteyen istekliler, EKAP üzerinden e-imza kullanarak e-teklifi silmek suretiyle bu işlemi gerçekleştirirler.

E-Teklifler, istekliler tarafından EKAP üzerinden hazırlandıktan sonra e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilir. Ortak girişimlerde e-teklifin ortak girişim ortaklarının tamamı tarafından e-imza ile imzalanması zorunludur. EKAP üzerinden sorgulanması mümkün olmayan katılım ve yeterlik belgeleri, bilgisayarda taratılarak e-teklif kapsamında sunulur. EKAP, e-imza ile imzalanmış e-teklifi Kuruma göndermeden önce şifreleme işlemi yapar.

Şifreleme sonucunda EKAP tarafından oluşturulan e-anahtar, istekli tarafından kaydedilir. e-teklifin ihale dokümanında belirtilen tekliflerin açılma zamanına kadar EKAP üzerinde Kurum tarafından belirlenecek şifreleme ve saklama yöntemleri ile saklanarak açılmaması sağlanır.

Geçici teminat mektubu ile banka referans mektubu, Kamu İhale Kurumuyla "EKAP Üzerinden Online Bilgi Alışverişine Yönelik İşbirliği Yapılmasına Dair Protokol" imzalamış olan bankalardan elektronik ortamda alınabilir. Banka tarafından elektronik ortamda EKAP'a gönderilen söz konusu belgelerde yer alan ayırt edici numara, istekli tarafından e-teklif kapsamında gönderilir. Elektronik ortamda alınmayan banka referans mektupları bilgisayarda taratılarak gönderilir. Elektronik ortamda alınmayan teminat mektupları ise bilgisayarda taratılarak gönderilemez. Geçici teminat mektubu dışındaki diğer teminat olarak kabul edilen değerlerin muhasebe birimine yatırılması halinde, teminatın yatırıldığına ilişkin belge bilgisayarda taratılarak e-teklif kapsamında gönderilir.

Teknik sorunlar nedeniyle EKAP'a erişimin uzun süre sağlanamaması durumunda, Kamu İhale Kurumu tarafından ihale tarih ve saati veya tekliflerin açılma tarih ve saati en fazla beş iş günü ertelenebilir. İhalenin ertelendiği, EKAP üzerinden idare ile isteklilere veya istekli olabileceklere bildirilir. Bu erteleme süresinde de teknik problemlerin çözülememesi veya EKAP'a erişimin sağlanamaması durumunda idare tarafından ihale iptal edilir.

E-Teklifler, ihale dokümanında belirtilen ihale tarihini izleyen ilk iş günü ihale saatiyle aynı saatte istekliler ve hazır bulunanlar önünde ihale komisyonu tarafından EKAP üzerinde açılır.

Teklif değerlendirme işlemleri EKAP üzerinden yapılır ve bilgiler EKAP'a kaydedilir. Teklif değerlendirmesinde öncelikle, e-teklifinin açılmadığı veya belgelerinin eksik olduğu ya da geçici teminatının uygun olmadığı tespit edilenlerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. İhaleye katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile ilgili değerlendirme, e-teklif kapsamında yüklü olan belgelerin ve EKAP üzerinden ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinden sorgulama suretiyle elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi suretiyle yapılır[19].

2.33. Teyit işlemleri

4734 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi gereğince; ihale kararlarının ihale yetkilisince onaylanmasından önce idare tarafından, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmesi gerekmektedir. 4734 sayılı Kanunun 41 inci maddesi gereğince de sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmesi zorunluluğu vardır. Bu teyit işlemleri idareler tarafından EKAP üzerinden yapılır[19].

2.33.1. İhalenin onaylanması veya iptal edilmesi işlemleri

EKAP üzerinden düzenlenen ihale komisyonu kararının bir çıktısı alınarak ihale komisyonu üyeleri tarafından imzalanır ve ihale yetkilisinin onayına sunulur. İhale yetkilisi tarafından, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde onaylanan veya iptal edilen ihale kararları EKAP'a kaydedilir[19].

2.34. Kesinleşen ihale kararının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması

İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye

alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir. İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da aynı şekilde bildirim yapılır.

İlgili uygulama yönetmeliklerinde öngörülen sürelerin bitiminden sonra ihale üzerinde kalan istekli sözleşmeye davet edilir. İhale üzerinde kalan istekli tarafından ihale tarihinde Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen ihale dışı bırakılma durumlarında olmadığını gösteren belgelerden elektronik ortamda EKAP üzerinden sorgulanamayanlar ile tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde bunlara ek olarak; 19 uncu maddenin birinci fıkrası, 20 nci maddenin ikinci fıkrası ve 21 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca bilgisayarda taratılarak sunulan belgeler sözleşme imzalanmadan önce idareye sunulur.

İhale üzerinde kalan isteklinin sözleşmeye davet edildiği halde ikinci fıkrada belirtilen belgeleri sunmaması veya Kanununun 10 uncu maddesi kapsamında taahhüt altına alınan durumu tevsik etmek üzere idareye sunulan belgelerin taahhüt edilen duruma aykırı hususlar içermesi halinde ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. İkinci fıkrada belirtilen belgeleri sunmayan istekli hakkında ayrıca Kanununun 58 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Sözleşmenin imzalanacağı tarihte ihale üzerinde kalan isteklinin yasaklılık teyidi yapılır. İhale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanamaması halinde idare, teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkradaki esas ve usullere göre sözleşme imzalayabilir.

İhale sonucu, sözleşmenin imzalanmasından sonra EKAP'ta kayıt altına alınır ve EKİB'de yayımlanır[20].

2.35. Kamu Satınalma Platform Kullanıcı Rollerini

Tablo 2.2. Kamu Satınalma Platform Yönetimi Kullanıcı Rollerini (ROL YETKİ)

Platform Sorumlusu	İdare Platform Sorumlusunun idarelerde satın almadan sorumlu kişiler
İdare Standart Kullanıcı	İlan Durum İzleme İdare Satın Alma Sorumlusu İhale Öncesi İşlemler (İhtiyaç Raporu İşlemleri, İhale Kayıt, İhale İşlemleri, İhale Dokümanı Görüntüleme, İlan İşlemleri, Teklif Kabul İşlemleri, İhale Komisyonu İşlemleri, Doküman Satış İşlemleri, Münferit Sözleşme İşlemleri, Tebligat İşlemleri, Şartname Havuzu), Teyit İşlemleri, Sonuç İşlemleri
İhale Komisyonu Üyesi	İhale Dokümanı Görüntüleme ve Teklif Değerlendirme

2.36. Elektronik Müzayede

İhalelerin güvenli bir ortamda internet üzerinden web tabanlı uygulamalar sayesinde yapılması, teknolojinin gelişmesiyle günümüzde tercih edilen son derece yeni bir alım tekniğidir.

Elektronik ihaleler alıcıların, bir ürün veya hizmete ilişkin ihtiyaçlarını ilan etmesinin ardından isteklilerin bu ihtiyacı karşılamak üzere elektronik ortamda teklif vermesi üzerine yapılan işlemler iken elektronik açık eksiltme yönteminin uygulandığı ihalelerde verilen teklifler ihale süresince giderek düşürülür.

Kilit nokta alıcının gücü olduğu için, bu tip ihaleler büyük işletmeler açısından veya pek çok küçük alıcıdan talep toplayan aracı ortamlarda

gerçekleştirildiğinde çok kullanışlıdır. Elektronik açık eksiltmeli ihale yöntemi, giderek daha çok internet pazarının kullandığı yaygın bir alım türü olmaya başlamıştır.

Elektronik müzayede başka bir deyişle “dinamik ticaret” en avantajlı ihale tüm ihale işleminin bir parçası olarak ön yeterliliği saptanmış tedarikçiler arasında rekabeti, en düşük fiyat, verimliliği ve açık ve seffaf teklifleri sağlamak için geliştirilmiş web tabanlı on-line çözümlerdir.

Elektronik müzayede için alımın uygunluğunun değerlendirilmesinde aşağıda belirtilen soruların cevaplanması gerekmektedir.

Çekici bir rekabet için sözleşme istekliler için yeteri kadar uygun mu?

Tedarikçiyi değiştirmek için hazır olup olmadığı,

Ürün veya servis tanımlanabilir olup olmadığı,

Aşağıda belirtilen durumlar hariç en düşük teklifi veren tedarikçi ihaleyi kazanır.

a) Teklif fiyatında sözleşmedeki maddeler uygun olarak tedarikçinin belirtilen günde teslimatı yapacağı,

b) Tedarikçiyi değiştirmek amacıyla işi olan tedarikçinin teklifi herhangi bir masrafi ayarlamak için çok yüksek olmamalıdır.

Tüm ihale işlemlerinde elektronik müzayedenin nasıl kullanılacağı ve çalıştığına dair tüm katılımcı tedarikçiler ile açık bir iletişim kurulmalıdır[16].

2.27. Dinamik Satın Alma Sistemi

Dinamik satın alma sistemi yaygın yapılan satın almalar için kullanılan tamamen elektronik bir süreçtir. Piyasada genellikle mevcut olduğu şekliyle, idarelerin ihtiyaçlarını karşılar. Bu sistemler, süreyle sınırlı olan ve geçerlilik süresi içinde seçim kriterlerini yerine getiren ve şartnameye uygun teklif veren tüm iktisadi işletmelere açık olan sistemlerdir. Bir nevi “açık çerçeve anlaşması”dır.

Dinamik satın alma sistemi oluşturmak için ihaleyi yapan idare, bu sistem altında sonuçlandırılacak ihalelerin verilmesine kadar olan tüm safhalarda açık ihale usulünü takip edeceklerdir. Dinamik satın alma sistemi çerçevesindeki alımların özellikleri ve aynı zamanda satın alma sistemiyle ilgili gerekli bilgileri, kullanılan elektronik ekipman ve teknik bağlantı düzenlemeleri ve özellikleri, şartnamede belirtecektir. Seçilme kriterlerini yerine getiren ve şartnameye ve diğer başka dokümanlara uyduğunu gösteren teklif veren tüm istekliler bu sisteme kabul edilecektir. Bu nitelikleri taşıyan teklifler şartnameye uymayı sürdürmek şartıyla her an geliştirilebilecektir.

Sistemi kurmak ve ihaleleri bu sistem dahilinde gerçekleştirmek maksadıyla ihaleyi yapan idareler sadece elektronik araçları kullanacaklardır. Dinamik satın alma sistemini oluşturmak için ihale yapan kurumlar dinamik satın alma sistemini kullanılacağını açıklayan bir ihale ilanı yayınlacaklardır[16].

2.38. Elektronik Faturalama ve Ödeme

Mal ve hizmetlerin teslim edilmesi sonucunda, elektronik faturalama sistemi ile fatura alıcıya otomatik olarak gönderilir.

Elektronik fatura, alıcının finansal sistemine XML formatında iletilir. Mal veya hizmet faturalanması fazı esnasında, sistem ürün özellikleri, fiyat ve miktarları

konusunda sipariş edilenlerle karşılaştırır. Uygun ise otomatik olarak ödeme işlemine geçer ve onaylar. Miktar yada tutarlar konusunda bir tutarsızlık söz konusu ise sistem işlemi durdurur. Bu aşamada sisteme elle müdahale edilmesi gerekir[16].

2.39. Elektronik Kamu Satın Alma Kartı (GPC)

GPC günümüze kadar fiziksel bir kart olarak kullanılmaktaydı. Elektronik satın almada GPC ödeme mekanizması olarak kullanılmaya başlandı. GPC satın alma gerçekleştiğinde, satın alma bilgilerinin elektronik olarak transfer edildiği sanal bir karttır. Tedarikçi faturaya ait tüm detayları temin ettiğinde ve genellikle aylık olarak tüm satın alma bilgilerini ilgili kamu kurumuna gönderir ve konsolide edilmiş bir fatura alır[16].

Şekil 2.2. Elektronik olarak talebin ortaya çıkmasından ödemeye kadar olan süreç
Kaynak: Kamu Alımlarında AB ve İngiltere'deki Düzenleme ve Uygulamalar, (2005)
Kamu İhale Kurumu

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı

Türkiye'de kamu hastanelerinde e-ihale uygulamalarının kabul edilebilirliği ve etkinliğini araştırmak amacıyla Üniversite hastanelerinde satınalma sürecinde görev alan yönetici ve çalışanları ile isteklilerin yönetici ve çalışanlarının e-ihale konusundaki görüşlerinin değerlendirilmesi ve tespit edilen sorunlar için çözüm önerilerinin sunulmasıdır.

Bu araştırmanın yapılma nedeni ise Üniversite hastanelerinde e-ihale sisteminin uygulayıcısı olan yönetici ve çalışanlar ile istekliler (firmalar) tarafından benimsenmesinin önemi ve uygulamanın kamu ve istekliler açısından kolaylık sağlayacağı ve bilgi iletişim teknolojilerinden yararlanılması gerekliliği konusunda ayrıntılı bir akademik çalışmanın henüz yapılmamış olmasıdır.

3.2. Hipotezler

Kamuda yönetici ve çalışanlar ile İsteklilerde yönetici ve çalışanlara göre;

H1: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşler, görev yapılan kuruma göre farklılık göstermektedir.

H2: İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşler, yönetim görevi olup olmadığına göre farklılık göstermektedir.

H3: İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşler, çalışma yılına göre farklılık göstermektedir.

H4: İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşler, eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir.

H5:E-ihale Yönteminin Sonuçlarına İlişkin Düşünceler, görev yapılan kuruma göre farklılık göstermektedir.

H6:E-ihale yönteminin sonuçlarına ilişkin düşünceler, yönetim görevi olup olmadığına göre farklılık göstermektedir.

H7:E-ihale yönteminin sonuçlarına ilişkin düşünceler, çalışma yılına göre farklılık göstermektedir.

H8:E-ihale yönteminin sonuçlarına ilişkin düşünceler, eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir.

3.3. Evren

İstanbul İl sınırlarında Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı olan ve pilot uygulama olarak İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü Müdürlüğü ve Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi satın alma birimleri seçilmiştir. Araştırmanın evrenini kamuda pilot uygulama birimlerinde görev yapan toplam 12 yönetici ve 33 çalışanlar ile isteklilerde (firmalar) 16 yönetici ve 25 çalışan oluşturmaktadır. Anket kapsamında kamu görev yapan kişilerin % 26,67'si Yönetici, % 73,33'i çalışan personel iken istekliler yönünden görev yapan kişiler %38,10'si Yönetici, %59,52'i çalışan personel yer almaktadır.

3.4. Sınırlılıklar

Araştırma, İstanbul İl sınırlarında Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı olan ve pilot uygulama olarak seçilen İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü Müdürlüğü ve Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi satın alma sürecinde görev yapan yönetici ve çalışanlar ile

isteklilerin (firmalar) yönetici ve çalışanlarına uygulanmış olup araştırma sonuçları bu ildeki Üniversite hastanelerini ve isteklilerin durumunu yansıtmaktadır.

3.5. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Ek.1’de verilen “Üniversite Hastanelerinde E-ihale Uygulanmasına İlişkin Çalışanlara ve İsteklilere uygulanan ” başlıklı anket formu kullanılmıştır. Anket formu, araştırmacı tarafından ilgili literatür incelemesi yapıldıktan sonra oluşturulmuştur. Anket formu hazırlanırken Hacette Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Kurumları Yönetimi Programında Yüksek Lisans Tezi hazırlayan Mutlu Bankur’un, uyguladığı çalışmalardan da yararlanılmıştır.

Ankette 3 grup soru sorulmuştur:

a) Birinci grupta, personelin demografik özelliklerle ilgili biri açık uçlu, üçü kapalı uçlu olmak üzere dört soru bulunmaktadır: Personelin görev yaptığı kurumu, çalışma unvanı, çalışma yılı, eğitim durumu hakkında bilgi alınmıştır.

b) İkinci grupta, 16 adet evet ile hayır seçenekli, kapalı uçlu soru yer almaktadır.

İkinci bölümde yer alan sorular ile, E-ihale yönteminin sağlık kurumlarında kamu ve istekliler açısından maliyet etkinliğini, eşit muameleyi, rekabeti, istatistik ve analiz imkanını, bilgi paylaşımını sağlayıp sağlayamayacağı hakkında yöneticilerin ve çalışanların görüşleri alınmaya çalışılmıştır.

c) Üçüncü grupta, e-ihale uygulaması neticesindeki uygulamalarla ilgili 11 Adet soru bulunmaktadır. Bu bölümde yer alan sorular, Artacak, Değişmeyecek, Azalacak, Fikrim Yok şeklinde dört seçenekli olarak hazırlanmıştır.

Üçüncü bölümdeki sorular ile, E-ihalenin uygulanması neticesinde sağlık kurumlarında maliyetlerin, güvenilirlik düzeyinin, bilgi paylaşımının, rekabetin, istatistik düzeyinin etkileri hakkında çalışanların görüşleri alınmaya çalışılmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmanın hipotezlerinin test edilmesinde Ki- Kare analizi, Mann-Whitney-U analizi, Kruskal-Wallis Testi uygulanmıştır. Veriler ortalama, standart sapma, minimum, maksimum, frekans ve yüzde şeklinde sunuldu. Üniversite hastanelerinin satın alma sürecinde görev alan yönetici ve çalışanları ile isteklilerin (firmalar) yönetici ve çalışanları , personelin çalışma sürelerine, çalışılan kuruma, göreve , eğitim düzeyine göre bağlı olarak tablolar ve grafikler oluşturulmak suretiyle e-ihale uygulamasına yönelik veriler analiz edilmiştir.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. Anket Kapsamındaki Kişiler

İstanbul il sınırları içerisinde anket kapsamındaki Üniversite hastanelerinde yönetici ve çalışanları ile isteklilerin yönetici ve çalışanlarının demografik dağılımı gösterilmiştir. Buna göre Üniversite hastanelerinde 12 yönetici ve 33 çalışan ile isteklilerde 16 yönetici 25 çalışan olmak üzere toplam 87 personel ile anket yapılmıştır.

4.2. Sosyodemografik Bulgular

Araştırmaya katılanların %51.724'ü kamuda çalışmakta, %48.276'sı ise istekli firmada çalışmaktadır (Tablo 4.1).

Tablo 4.1 Araştırmaya Katılanların Çalıştıkları Kuruma Göre Dağılımı

Demografik Özellikler		TOPLAM	
		n	%
Kurumu	Kamu	45	51,724
	İstekli	42	48,276
	Toplam	87	100

Araştırmaya katılanların görev yaptıkları yer göre ve genel olarak görevlerine, eğitim durumlarına ve çalışma sürelerine göre dağılımı Tablo 4.2 'de sunulmuştur. Tablo 4.2'ye göre araştırmaya katılanların %66.67'si yönetim görevi bulunmamakta, %39.08'i lisans mezunu, %43.68'i bulunduğu kurumda 1 ile 5 yıl arasında çalışmaktadır.

Tablo 4.2 Kamuda ve İstekli Olma Durumuna Göre Görev, Eğitim Durumu ve Çalışma Sürelerinin Dağılımı

Demografik Özellikler		Kamu		İstekli		TOPLAM	
		N	%	N	%	n	%
Görevi	Yönetici	12	26,67	16	38,1	28	32,18
	Çalışan	33	73,33	25	59,52	58	66,67
	Cevapsız			1	2,38	1	1,15
	Toplam	45	100	42	100	87	100
Eğitim Durumu	İlk Öğretim			1	2,38	1	1,15
	Ortaöğretim	9	20	14	33,33	23	26,44
	Ön Lisans	7	15,56	6	14,29	13	14,94
	Lisans	20	44,44	14	33,33	34	39,08
	Yüksek Lisans	3	6,67	6	14,29	9	10,34
	Doktora	5	11,11	41	97,62	5	5,75
	Cevapsız	1	2,22	1	2,38	2	2,3
Toplam	45	100	42	100	87	100	
Çalışma Süresi	1-5 yıl	22	48,89	16	38,1	38	43,68
	5-10 yıl	9	20	8	19,05	17	19,54
	10-15 yıl	5	11,11	10	23,81	15	17,24
	15-20 yıl	3	6,67	6	14,29	9	10,34
	20-25 yıl	6	13,33	2	4,76	8	9,2
	Toplam	45	100	42	100	87	100

4.3. E-İhale Uygulamalarının Yararlılığına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılanların E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerine yönelik 16 sorunun her birine verilen cevapların dağılımı Tablo 4.3'te belirtilmiştir. Cevaplar incelendiğinde genel olarak E-İhale uygulanmasının yararlı olarak algılandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4.3 Araştırmaya Katılanların E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceleri

Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	Evet		Hayır		Cevapsız	
		n	%	n	%	n	%
1	Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	75	86,207	12	13,793		
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	75	86,207	12	13,793		
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	74	85,057	13	14,943		
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	68	78,161	17	19,54	2	2,3
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	77	88,506	10	11,494		
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	63	72,414	24	27,586		
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	76	87,356	11	12,644		
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	78	89,655	9	10,345		
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?	71	81,609	16	18,391		
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	82	94,253	5	5,7471		
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	71	81,609	16	18,391		
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	83	95,402	4	4,5977		
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımı kolaylık sağlayabilir mi?	79	90,805	8	9,1954		
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	72	82,759	15	17,241		
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	56	64,368	31	35,632		
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	82	94,253	5	5,7471		

4.4. E-İhale Uygulamasının Yararlılığına İlişkin Hipotezlerin İncelenmesi

E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerin çalışılan kuruma, göreve, çalışma yılına ve eğitim düzeyine göre farklılıklara yol açıp açmadığına ilişkin dört adet hipotez incelenmiştir. Hipotezlerin istatistiksel olarak analiz edilmesi öncesinde incelenen sosyodemografik özelliğe göre sorulara verilen cevapların dağılımları sunulmuştur.

E-İhale Yönteminin Yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışılan Kuruma göre dağılımı Tablo 4.4'te bulunmaktadır.

Tablo 4.4 E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Çalışılan Kuruma Göre Dağılımı

Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	Kamu				İstekli				Cevapsız	
		Evet		Hayır		Evet		Hayır			
1	Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	43	95,556	2	4,4444	32	76,2	10	23,81		
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	43	95,556	2	4,4444	32	76,2	10	23,81		
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	44	97,778	1	2,2222	30	71,4	12	28,57		
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	43	95,556	1	2,2222	25	59,5	16	38,1	1	2,381
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	44	97,778	1	2,2222	33	78,6	9	21,43		
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	38	84,444	7	15,556	25	59,5	17	40,48		
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	39	86,667	6	13,333	37	88,1	5	11,9		
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	44	97,778	1	2,2222	34	81	8	19,05		
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?	40	88,889	5	11,111	31	73,8	11	26,19		
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	44	97,778	1	2,2222	38	90,5	4	9,524		
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	42	93,333	3	6,6667	29	69	13	30,95		
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	45	100			38	90,5	4	9,524		
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımı kolaylık sağlayabilir mi?	43	95,556	2	4,4444	36	85,7	6	14,29		
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	42	93,333	3	6,6667	30	71,4	12	28,57		
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	29	64,444	16	35,556	27	64,3	15	35,71		
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimliliği kullanıma katkı sağlar mı?	44	97,778	1	2,2222	38	90,5	4	9,524		

E-İhale Yönteminin Yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışılan kuruma göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.5'te belirtilmiştir.

H_0 1: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde, görev yapılan kuruma göre farklılık yoktur.

H_1 1: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde, görev yapılan kuruma göre farklılık vardır.

Tablo 4.5 E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Kuruma Göre Farklılığına İlişkin Sonuçlar

Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	Kurum		
		Ki-Kare	SD	p
1	Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	6.851*	1	P<0.05
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	6.851*	1	P<0.05
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	11.867*	1	P<0.05
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	17.916*	1	P<0.05
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	7.877*	1	P<0.05
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	6.754*	1	P<0.05
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	0,04	1	P>0.05
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	6.631*	1	P<0.05
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?	3,291	1	P>0.05
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	2,138	1	P>0.05
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	8.537*	1	P<0.05
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	4.492*	1	P<0.05
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımı kolaylık sağlayabilir mi?	2,52	1	P>0.05
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	7.305*	1	P<0.05
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	0	1	P>0.05
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	2,138	1	P>0.05

* P<0.05

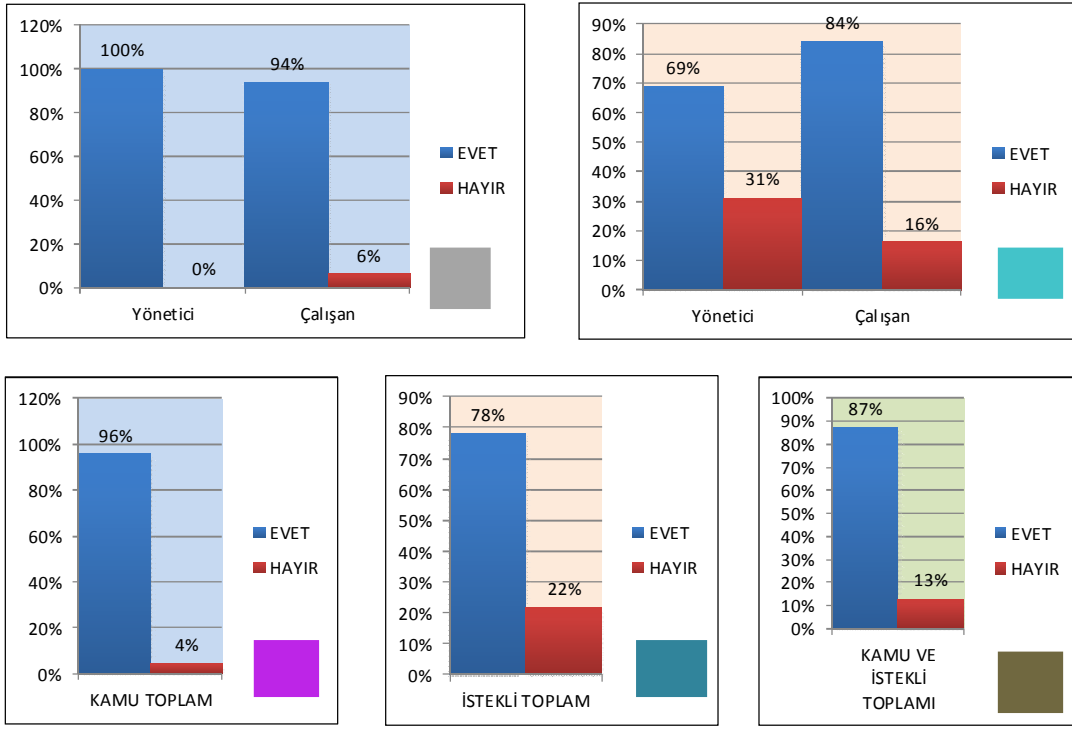
Tablo 4.5' e göre, e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabileceği düşüncelerinin çalışılan kuruma göre istatistiksel olarak farklılık gösterdiğinden, 1.,2.,3.,4.,5.,6.,8.,11.,12.,14. Sorulardaki görüşler için H1 hipotezi doğrulanmıştır. H₀ hipotezi reddedilmiş, H₁ hipotezi kabul edilmiştir.

E-İhale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışılan kuruma göre anlamlılık fark eden sorulara ilişkin şekiller;

Tablo 4.6 Soru 1) Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	11	69%	5	31%	23	82%	5	18%
	Çalışan	31	94%	2	6%	21	84%	4	16%	52	90%	6	10%
	Toplam	43	96%	2	4%	32	78%	9	22%	75	87%	11	13%
TOPLAM KİŞİ				45				41				86	

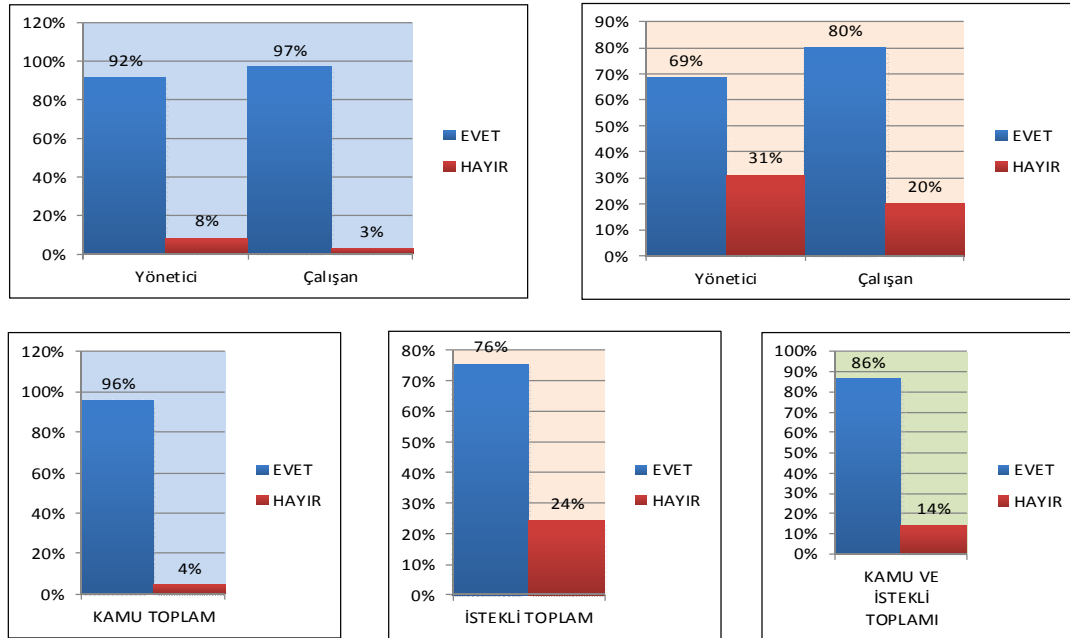

Şekil 4.1. Tablo 4.6'ya ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4'de E-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımının gerçekleştirilebilmesine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 95,56 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 4,44 'dir. İsteklilere yönelik "Evet" oranı %76,2 iken "Hayır" diyenlerin oranı %23,81'dir. Sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım ve danışmanlık alımı gerçekleştirilmesine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi ile mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?" sorusuna Tablo 4.6 ve Şekil 4.1'de Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı %100 iken Çalışanların "Evet" oranı % 94'dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Evet" oranı % 69 iken çalışanların "Evet" oranı %84'dür. Kamuda görev yapan yöneticilerin "Hayır" oranı %0 iken Çalışanların "Hayır" oranı % 6'dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Hayır" oranı %31 iken çalışanların "Hayır" oranı %16'dir. Kamuda toplam "Evet" diyenlerin oranı %96 iken "Hayır" oranı %4' dür. İsteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %78 iken "Hayır" oranı % 22' dir. Kamu ve isteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %87 iken "Hayır" diyenlerin oranı %13'tür.

Tablo 4.7 - Soru 2) E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	11	92%	1	8%	11	69%	5	31%	22	79%	6	21%
	Çalışan	32	97%	1	3%	20	80%	5	20%	52	90%	6	10%
	Toplam	43	96%	2	4%	31	76%	10	24%	74	86%	12	14%
TOPLAM KİŞİ		45				41				86			

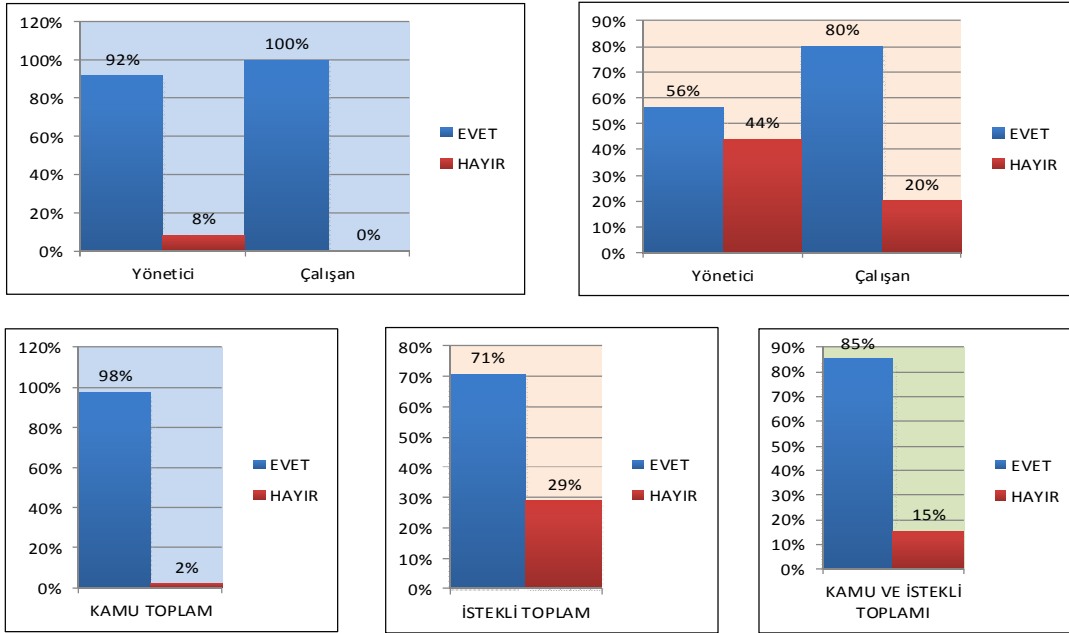
Şekil 4.2. Tablo 4.7'ye ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4'de E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 95,56 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 4,44 'dir. İsteklilere yönelik "Evet" oranı %76,2 iken "Hayır" diyenlerin oranı %23,81'dir. Sağlık kurumlarında E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık

görülmüştür. “E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?” sorusuna Tablo 4.7 ve Şekil 4.2’de Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %92 iken Çalışanların “Evet” oranı % 97’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 69 iken çalışanların “Evet” oranı %80’dür. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %8 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 3’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %31 iken çalışanların “Hayır” oranı %20’dir. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %96 iken “Hayır” oranı %4’ dür. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %76 iken “Hayır” oranı % 24’ dir. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %86 iken “Hayır” diyenlerin oranı %14’tür.

Tablo 4.8 – Soru 3) E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	11	92%	1	8%	9	56%	7	44%	20	71%	8	29%
	Çalışan	33	100%	0	0%	20	80%	5	20%	53	91%	5	9%
	Toplam	44	98%	1	2%	29	71%	12	29%	73	85%	13	15%
TOPLAM KİŞİ		45		41		86							

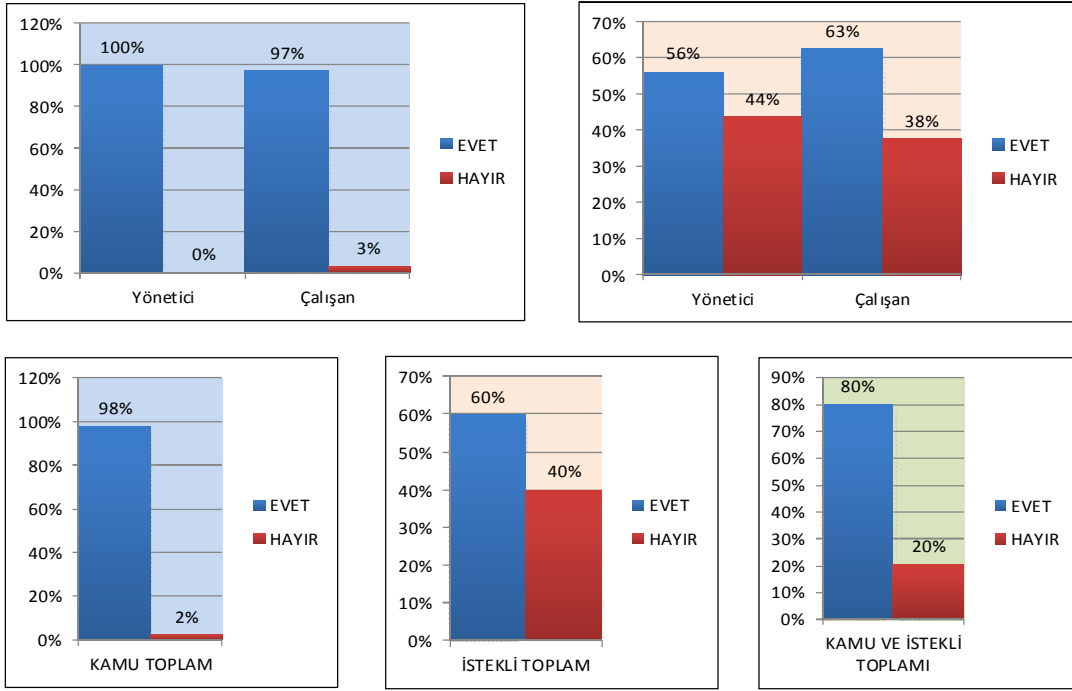

Şekil 4.3. Tablo 4.8’e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4’de E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik “Evet” oranı % 97,78 iken “Hayır” diyenlerin oranı % 2,22 ‘dir. İsteklilere yönelik “Evet” oranı %71,4 iken “Hayır” diyenlerin oranı %28,57’dir. Sağlık kurumlarında E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilirliğine yönelik istatikselsel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?” sorusuna Tablo 4.8 ve Şekil 4.3’de Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %92 iken Çalışanların “Evet” oranı % 100’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 56 iken çalışanların “Evet” oranı %80’dür. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %8 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 0’dır. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %44 iken çalışanların “Hayır” oranı %20 dir. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %98 iken “Hayır” oranı %2’ dür. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %71 iken “Hayır” oranı % 29 dir. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %85 iken “Hayır” diyenlerin oranı %15 ‘dir.

Tablo 4.9 – Soru 4) E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	9	56%	7	44%	21	75%	7	25%
	Çalışan	31	97%	1	3%	15	63%	9	38%	46	82%	10	18%
	Toplam	43	98%	1	2%	24	60%	16	40%	67	80%	17	20%
TOPLAM KİŞİ		44		40		84							

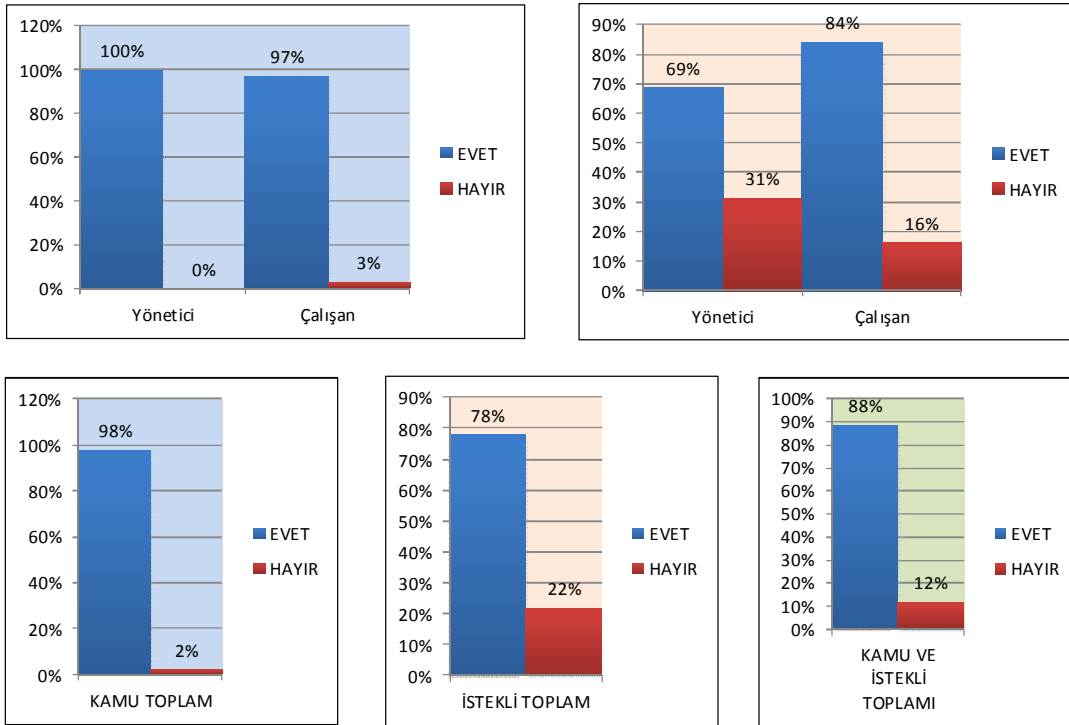

Şekil 4.4. Tablo 4.9'a ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4'de E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 95,56 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 2,22'dir. İsteklilere yönelik "Evet" oranı %59.5 iken "Hayır" diyenlerin oranı %38,1'dir. Sağlık kurumlarında E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?" sorusuna Tablo 4.9 ve Şekil 4.4'de Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı %100 iken Çalışanların "Evet" oranı % 97'dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Evet" oranı % 56 iken çalışanların "Evet" oranı %63'dür. Kamuda görev yapan yöneticilerin "Hayır" oranı %0 iken Çalışanların "Hayır" oranı % 3'dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Hayır" oranı %44 iken çalışanların "Hayır" oranı %38'dir. Kamuda toplam "Evet" diyenlerin oranı %98 iken "Hayır" oranı %2' dir. İsteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %60 iken "Hayır" oranı % 40' dır. Kamu ve isteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %80 iken "Hayır" diyenlerin oranı %20'dir.

Tablo 4.10 Soru 5) E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	11	69%	5	31%	23	82%	5	18%
	Çalışan	32	97%	1	3%	21	84%	4	16%	53	91%	5	9%
	Toplam	44	98%	1	2%	32	78%	9	22%	76	88%	10	12%
TOPLAM KİŞİ		45				41				86			

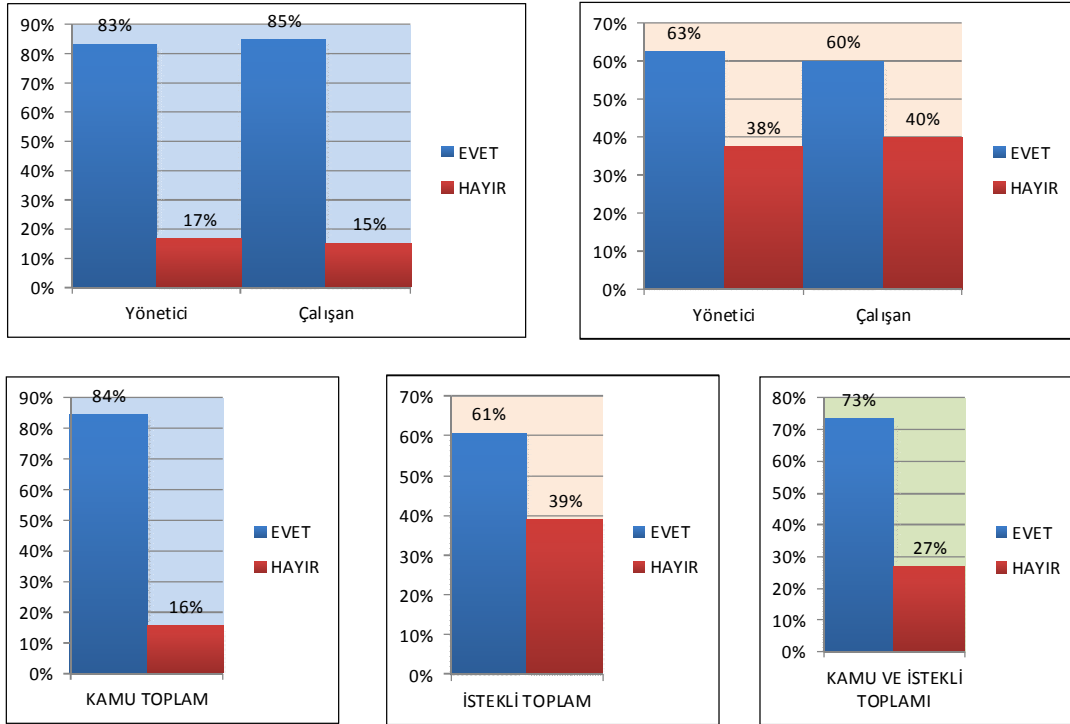
Şekil 4.5 Tablo 4.10'a ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4'de E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 97,78 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 2,22'dir. İsteklilere yönelik "Evet" oranı %78,6 iken "Hayır" diyenlerin oranı %21,43'tür. Sağlık kurumlarında E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?" sorusuna Tablo 4.10 ve Şekil 4.5'te Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı %100 iken Çalışanların

“Evet” oranı % 97’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 69 iken çalışanların “Evet” oranı %84’tür. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %0 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 3’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %31 iken çalışanların “Hayır” oranı %16’dır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %98 iken “Hayır” oranı %2’ dir. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %78 iken “Hayır” oranı % 22’ dir. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %88 iken “Hayır” diyenlerin oranı %12’dir.

Tablo 4.11 Soru 6) E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	10	83%	2	17%	10	63%	6	38%	20	71%	8	29%
	Çalışan	28	85%	5	15%	15	60%	10	40%	43	74%	15	26%
	Toplam	38	84%	7	16%	25	61%	16	39%	63	73%	23	27%
TOPLAM KİŞİ		45		41		86							

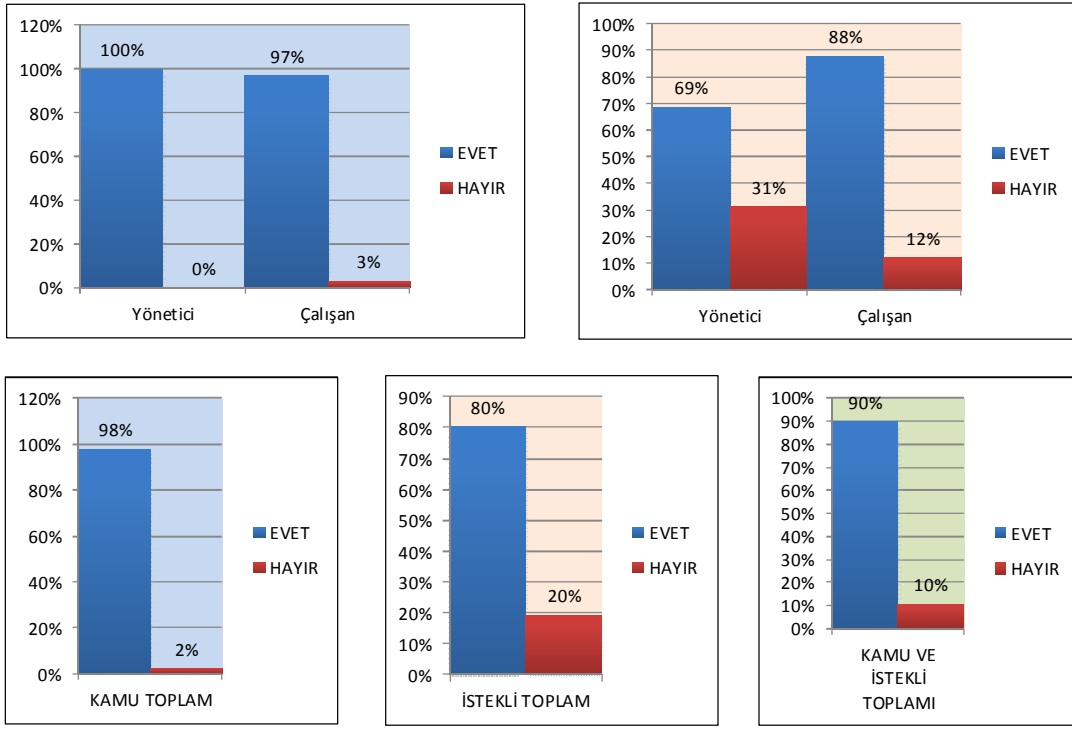
Şekil 4.6 Tablo 4.11’e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4’de E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik “Evet” oranı % 84,44 iken “Hayır” diyenlerin oranı % 15,56’dır. İsteklilere yönelik “Evet” oranı %59,5 iken “Hayır” diyenlerin oranı %40,48’dir. Sağlık kurumlarında E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?” sorusuna Tablo 4.11 ve Şekil 4.6’da Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %83 iken Çalışanların “Evet” oranı % 85’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 63 iken çalışanların “Evet” oranı %60’tır. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %17 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 15’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %38 iken çalışanların “Hayır” oranı %40 ’tır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %84 iken “Hayır” oranı %16’ dır. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %61 iken “Hayır” oranı % 39 dur. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %73 iken “Hayır” diyenlerin oranı %27’dir.

Tablo 4.12 Soru 8) E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	11	69%	5	31%	23	82%	5	18%
	Çalışan	32	97%	1	3%	22	88%	3	12%	54	93%	4	7%
	Toplam	44	98%	1	2%	33	80%	8	20%	77	90%	9	10%
TOPLAM KİŞİ		45		41		86							

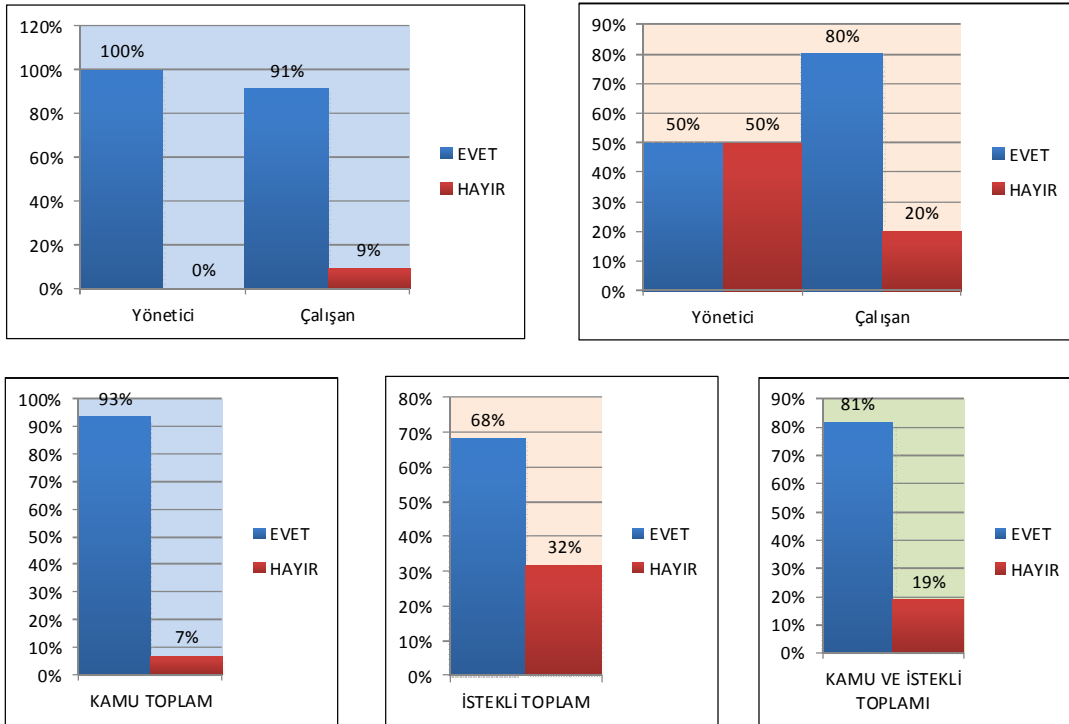
Şekil 4.7. Tablo 4.12’ye ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4’de E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik “Evet” oranı % 97,78 iken “Hayır” diyenlerin oranı % 2,22’dir. İsteklilere yönelik “Evet” oranı %81 iken “Hayır” diyenlerin oranı %19,05’tir. Sağlık kurumlarında E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?” sorusuna Tablo 4.12 ve Şekil 4.7’de Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %100 iken Çalışanların “Evet” oranı % 97’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 69 iken çalışanların “Evet” oranı %88’dir. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %0 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 3’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %31 iken çalışanların “Hayır” oranı %12’dir. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %98 iken “Hayır” oranı %2’ dir. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %80 iken

“Hayır” oranı % 20’ dir. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %90 iken “Hayır” diyenlerin oranı %10’dur.

Tablo 4.13 Soru 11) E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	8	50%	8	50%	20	71%	8	29%
	Çalışan	30	91%	3	9%	20	80%	5	20%	50	86%	8	14%
	Toplam	42	93%	3	7%	28	68%	13	32%	70	81%	16	19%
TOPLAM KİŞİ		45				41				86			

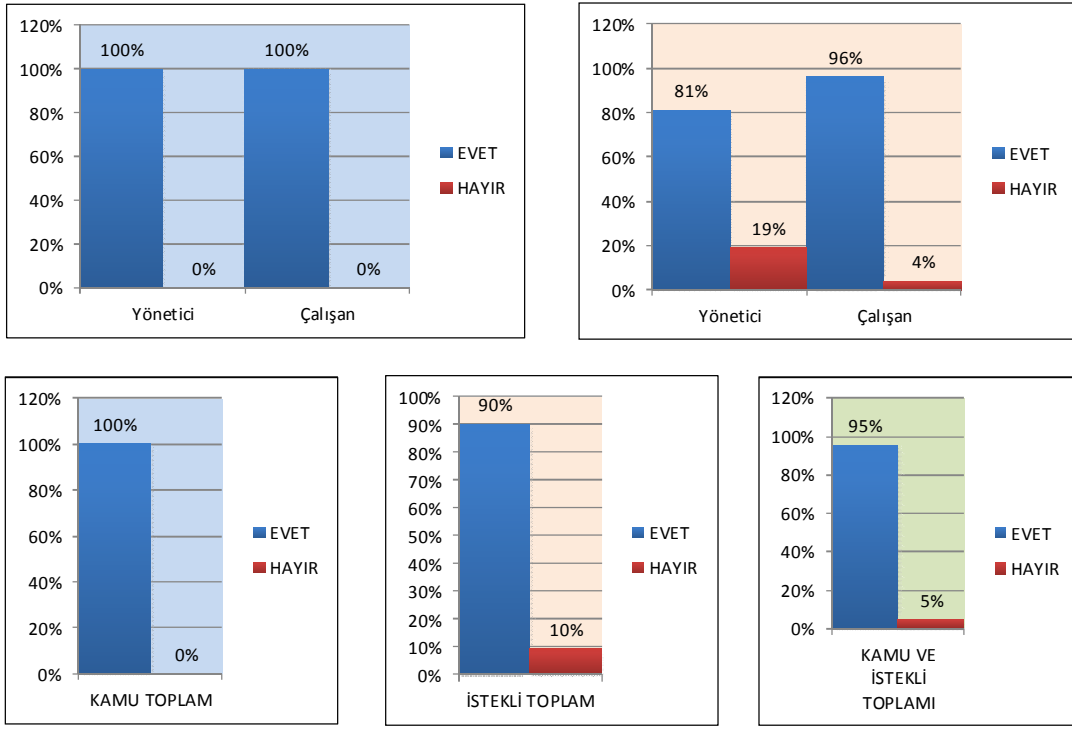
Şekil 4.8. Tablo 4.13’e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4’de E-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik “Evet” oranı % 93,33

iken “Hayır” diyenlerin oranı % 6,66’dır. İsteklilere yönelik “Evet” oranı %69 iken “Hayır” diyenlerin oranı %30,95’tir. Sağlık kurumlarında E-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?” sorusuna Tablo 4.13 ve Şekil 4.8’de Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %100 iken Çalışanların “Evet” oranı % 91’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 50 iken çalışanların “Evet” oranı %80’dir. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %0 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 9’dur. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %50 iken çalışanların “Hayır” oranı %20 dir. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %93 iken “Hayır” oranı %7’ dür. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %68 iken “Hayır” oranı % 32’ dir. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %81 iken “Hayır” diyenlerin oranı %19’dur.

Tablo 4.14 Soru 12) E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	13	81%	3	19%	25	89%	3	11%
	Çalışan	33	100%	0	0%	24	96%	1	4%	57	98%	1	2%
	Toplam	45	100%	0	0%	37	90%	4	10%	82	95%	4	5%
TOPLAM KİŞİ		45				41				86			

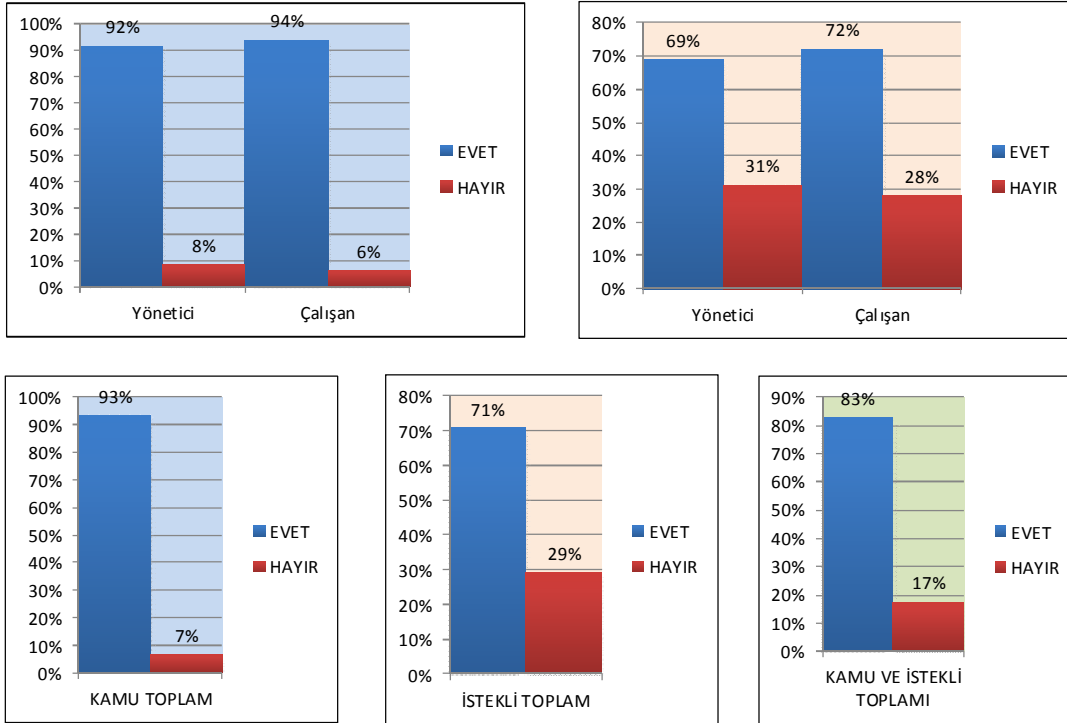

Şekil 4.9. Tablo 4.14'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4'de E-ihale yöntemi uygulamasının hız ve erişim kolaylığı sağlayabilmesine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 100 iken "Hayır" diyenlerin oranı %0'dır. İsteklilere yönelik "Evet" oranı %90,5 iken "Hayır" diyenlerin oranı %9,52'dir. Sağlık kurumlarında E-ihale yöntemi uygulamasının hız ve erişim kolaylığı sağlayabilmesine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?" sorusuna Tablo 4.14 ve Şekil 4.9'da Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı %100 iken Çalışanların "Evet" oranı % 100'dür. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Evet" oranı % 81 iken çalışanların "Evet" oranı %96 'dır. Kamuda görev yapan yöneticilerin "Hayır" oranı %0 iken Çalışanların "Hayır" oranı % 0'dır. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Hayır" oranı %19 iken çalışanların "Hayır" oranı %4'tür. Kamuda toplam "Evet" diyenlerin oranı %100 iken "Hayır" oranı %0' dır. İsteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %90 iken "Hayır" oranı % 10' dur. Kamu ve isteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %95 iken "Hayır" diyenlerin oranı %5'dir.

Tablo 4.15 Soru 14) E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	11	92%	1	8%	11	69%	5	31%	22	79%	6	21%
	Çalışan	31	94%	2	6%	18	72%	7	28%	49	84%	9	16%
	Toplam	42	93%	3	7%	29	71%	12	29%	71	83%	15	17%
TOPLAM KİŞİ		45				41				86			

Şekil 4.10. Tablo 4.15'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.4'de E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin bilişim alt yapısını sağlayabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin verileri gösterilmiştir. Tabloya göre Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 93,33 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 6,67'dir. İsteklilere yönelik "Evet" oranı %71,4 iken "Hayır" diyenlerin oranı %28,57'dir. Sağlık kurumlarında E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin

bilişim alt yapısını sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?” sorusuna Tablo 4.15 ve Şekil 4.10’da Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %92 iken Çalışanların “Evet” oranı % 94’tür. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 69 iken çalışanların “Evet” oranı %72’dir. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %8 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 6’dır. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %31 iken çalışanların “Hayır” oranı %28’dir. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %93 iken “Hayır” oranı %7’dir. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %71 iken “Hayır” oranı % 29’dur. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %83 iken “Hayır” diyenlerin oranı %17’dir.

Tablo 4.16 E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin göreve göre dağılımı.

Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	Yönetim görevi var					Yönetim görevi Yok					Cevapsız	
		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Cevapsız		n	%
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
1	Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımın gerçekleştirilebilir mi?	23	82,14	5	17,86	52	89,66	6	10,34			1	100
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	22	78,57	6	21,43	52	89,66	6	10,34			1	100
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	20	71,43	8	28,57	1	53	2	5			1	100
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	21	75	7	25	46	79,31	10	17,24	2	3,45	1	100
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	23	82,14	5	17,86	53	91,38	2	5			1	100
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	20	71,43	8	28,57	43	74,14	15	25,86			1	100
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	20	71,43	8	28,57	55	94,83	3	5,17			1	100
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	23	82,14	5	17,86	54	93,1	4	6,9			1	100
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyonu sağlayabilir mi?	23	82,14	5	17,86	48	82,76	10	17,24			1	100
10	E-ihale yöntemi uygulaması idareler arası bilgi paylaşımını sağlayabilir mi?	24	85,71	4	14,29	57	98,28	1	1,72			1	100
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	20	71,43	8	28,57	50	86,21	8	13,79			1	100
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	25	89,29	3	10,71	57	98,28	1	1,72			1	100
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılmada kolaylık sağlayabilir mi?	24	85,71	4	14,29	54	93,1	4	6,9			1	100
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısını sağlayabilir mi?	22	78,57	6	21,43	49	84,48	9	15,52			1	100
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	14	50	14	50	42	72,41	16	27,59			1	100
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	24	85,71	4	14,29	57	98,28	1	1,72			1	100

E-İhale Yönteminin Yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışılan göreve göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.17’de belirtilmiştir.

H₀2: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde çalışılan göreve göre farklılık yoktur.

H₁2: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde, çalışılan göreve göre farklılık vardır.

Tablo 4.17 E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Göreve Göre Farklılığına İlişkin Sonuçlar

Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	Görev		
		Ki-Kare	SD	p
1	E-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	0,955	1	P>0.05
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	1,932	1	P>0.05
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	5.858*	1	P<0.05
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	0,59	1	P>0.05
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	1,568	1	P>0.05
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	0,071	1	P>0.05
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	9.269*	1	P<0.05
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	2,421	1	P>0.05
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyonu sağlayabilir mi?	0,005	1	P>0.05
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	5.441*	1	P<0.05
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	2,723	1	P>0.05
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	3,441	1	P>0.05
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımı kolaylık sağlayabilir mi?	1,222	1	P>0.05
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	0,458	1	P>0.05
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	4.176*	1	P<0.05
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	5.441*	1	P<0.05

* P<0.05

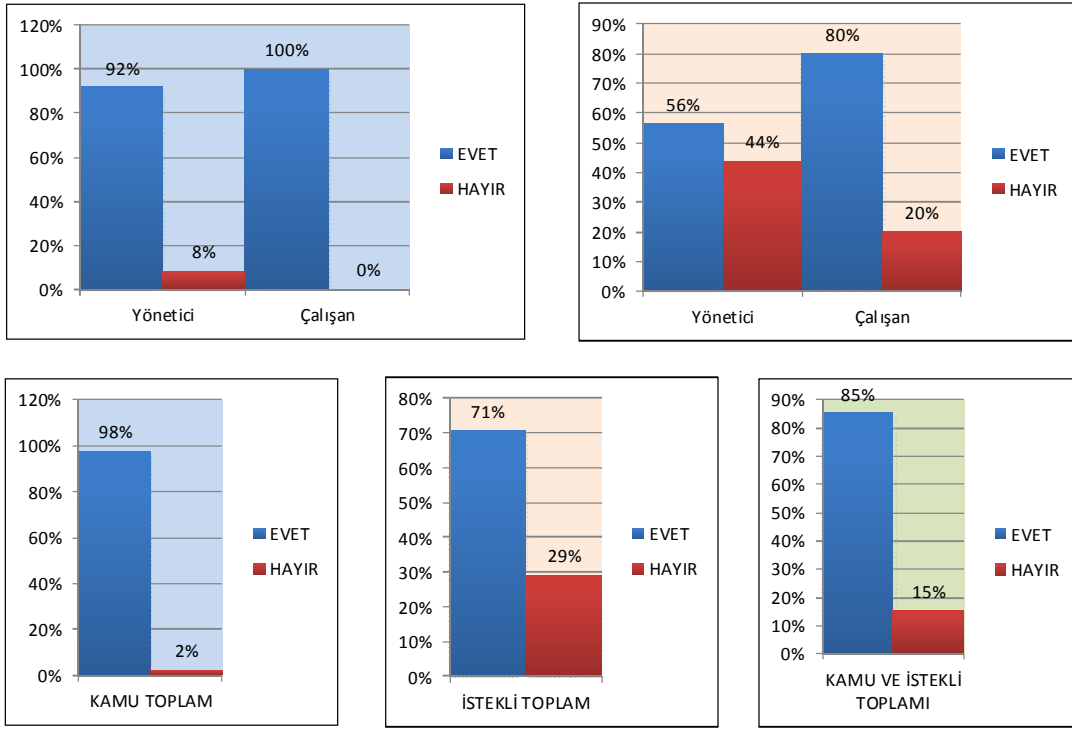
E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabileceği, E-ihale yöntemi uygulamasının İdareler arası bilgi paylaşımını sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinin sağlanabileceği, E-ihale yönteminin uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlayabileceği konularında (3.,7.,10.,15.,16.) çalışılan göreve göre farklılık olduğu bulunmuştur.

Çalışılan göreve göre, 3.,7.,10.,15.,16. Sorularla ifade edilen konulara ilişkin görüşler için farklılıklar bulunduğundan H₀2 Hipotezi reddedilmiş, H₁2 Hipotezi kabul edilmiştir.

E-İhale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin göreve göre anlamlılık fark eden sorulara ilişkin şekiller;

Tablo 4.18 – Soru 3) E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM				
	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	
KONUMU	Yönetici	11	92%	1	8%	9	56%	7	44%	20	71%	8	29%
	Çalışan	33	100%	0	0%	20	80%	5	20%	53	91%	5	9%
	Toplam	44	98%	1	2%	29	71%	12	29%	73	85%	13	15%
TOPLAM KİŞİ			45				41				86		

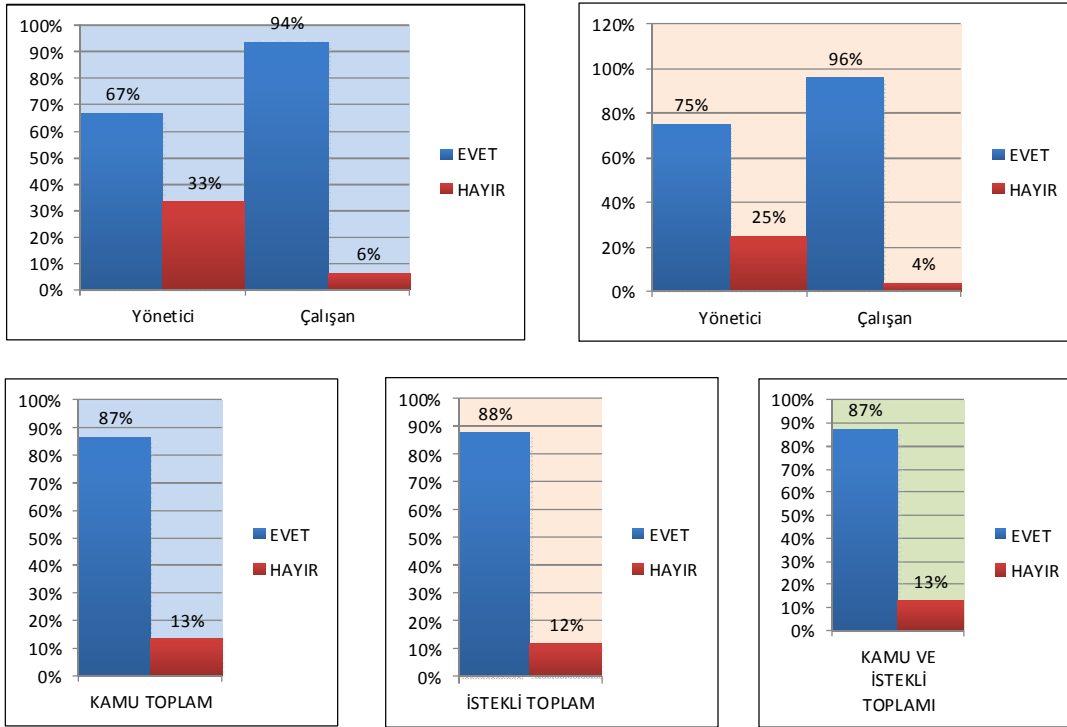

Şekil 4.11. Tablo 4.18'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.16'da E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde etkinlik ve verimliliği sağlayabilirliğine yönelik yönetim görevi olanların ve yönetim görevi olmayanların verileri gösterilmiştir. Tabloya göre yönetim görevi olanların "Evet" oranı % 71,43 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 28,57 'dir. Yönetim görevi olmayanlara yönelik "Evet" oranı %53,0 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 5,0'tir. E-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde etkinlik ve verimliliği sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?" sorusuna Tablo 4.18 ve Şekil 4.11'de Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı % 92 iken Çalışanların "Evet" oranı %100'dür. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Evet" oranı %56 iken çalışanların "Evet" oranı %80'dur. Kamuda görev yapan yöneticilerin "Hayır" oranı %8 iken Çalışanların "Hayır" oranı % 0'dır. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Hayır" oranı %44 iken çalışanların "Hayır" oranı %20'dir. Kamuda toplam "Evet" diyenlerin oranı %98 iken "Hayır" oranı %2'dir. İsteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %71 iken "Hayır" oranı %29'dur. Kamu ve isteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %85 iken "Hayır" diyenlerin oranı %15'tir.

Tablo 4.19 Soru 7) E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	8	67%	4	33%	12	75%	4	25%	20	71%	8	29%
	Çalışan	31	94%	2	6%	24	96%	1	4%	55	95%	3	5%
	Toplam	39	87%	6	13%	36	88%	5	12%	75	87%	11	13%
TOPLAM KİŞİ		45				41				86			

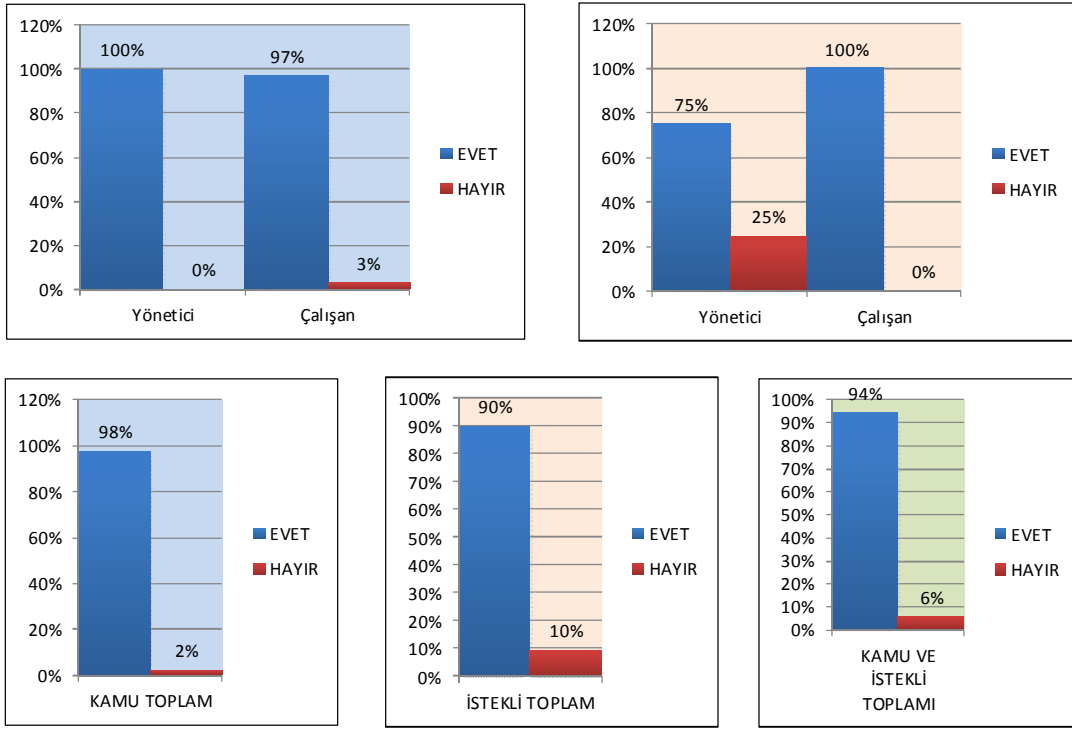
Şekil 4.12. Tablo 4.19'a ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.16'da E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin iş yükünü azaltabilirliğine yönelik yönetim görevi olanların ve yönetim görevi olmayanların verileri gösterilmiştir. Tabloya göre yönetim görevi olanların "Evet" oranı % 71,43 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 28,57 'dir. Yönetim görevi olmayanlara yönelik "Evet" oranı %53,0 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 5,0'tir. E-

ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin iş yükünü azaltabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?” sorusuna Tablo 4.19 ve Şekil 4.12’de Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı % 67 iken Çalışanların “Evet” oranı %94’dür. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı %75 iken çalışanların “Evet” oranı %96’dur. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %33 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 6’dır. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %25 iken çalışanların “Hayır” oranı %4’tür. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %87 iken “Hayır” oranı %13’tür. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %88 iken “Hayır” oranı %12’dir. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %87 iken “Hayır” diyenlerin oranı %13’tir.

Tablo 4.20 Soru 10) E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	12	75%	4	25%	24	86%	4	14%
	Çalışan	32	97%	1	3%	25	100%	0	0%	57	98%	1	2%
	Toplam	44	98%	1	2%	37	90%	4	10%	81	94%	5	6%
TOPLAM KİŞİ		45		41		86							

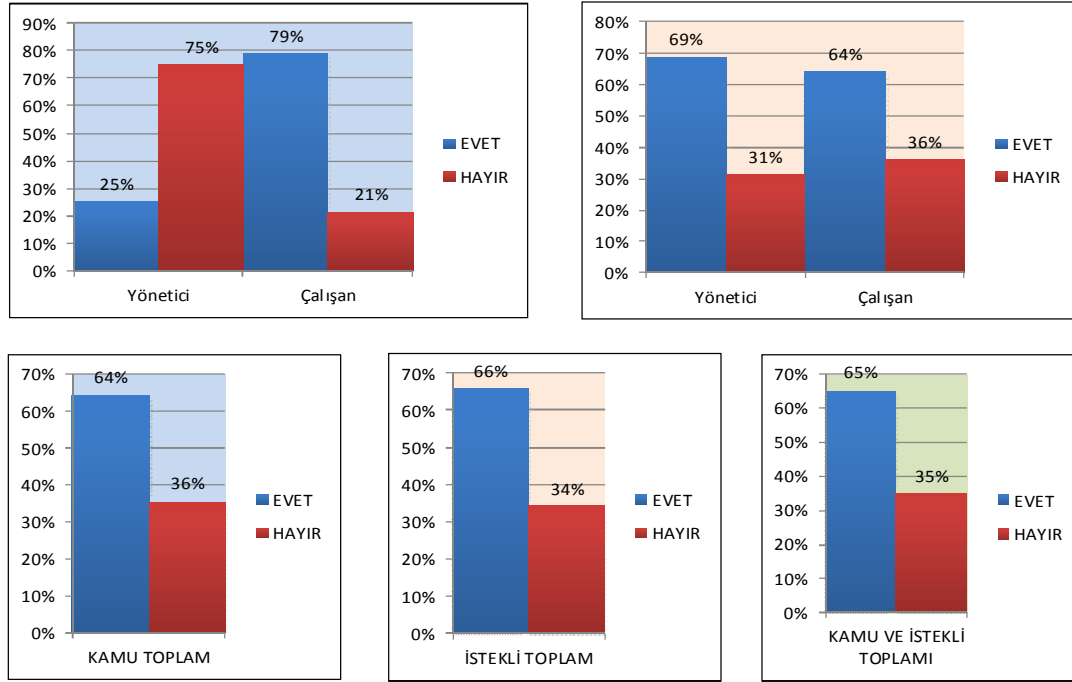

Şekil 4.13. Tablo 4.20'ye ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.16'da E-ihale yöntemi uygulamasının idareler arası bilgi paylaşımını sağlayabilirliğine yönelik yönetim görevi olanların ve yönetim görevi olmayanların verileri gösterilmiştir. Tabloya göre yönetim görevi olanların "Evet" oranı % 71,43 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 28,57 'dir. Yönetim görevi olmayanlara yönelik "Evet" oranı %53,0 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 5,0'tir. E-ihale yöntemi uygulamasının idareler arası bilgi paylaşımını sağlayabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımını sağlayabilir mi?" sorusuna Tablo 4.20 ve Şekil 4.13'te Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı % 100 iken Çalışanların "Evet" oranı %97'dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Evet" oranı %75 iken çalışanların "Evet" oranı %100'dür. Kamuda görev yapan yöneticilerin "Hayır" oranı %0 iken Çalışanların "Hayır" oranı % 3'dür. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Hayır" oranı %25 iken çalışanların "Hayır" oranı %0'dır. Kamuda toplam "Evet" diyenlerin oranı %98 iken "Hayır" oranı %2'dir. İsteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %90 iken "Hayır" oranı %10'dur. Kamu ve isteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %94 iken "Hayır" diyenlerin oranı %6'dır.

Tablo 4.21 Soru 15) E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	3	25%	9	75%	11	69%	5	31%	14	50%	14	50%
	Çalışan	26	79%	7	21%	16	64%	9	36%	42	72%	16	28%
	Toplam	29	64%	16	36%	27	66%	14	34%	56	65%	30	35%
TOPLAM KİŞİ		45		41		86							

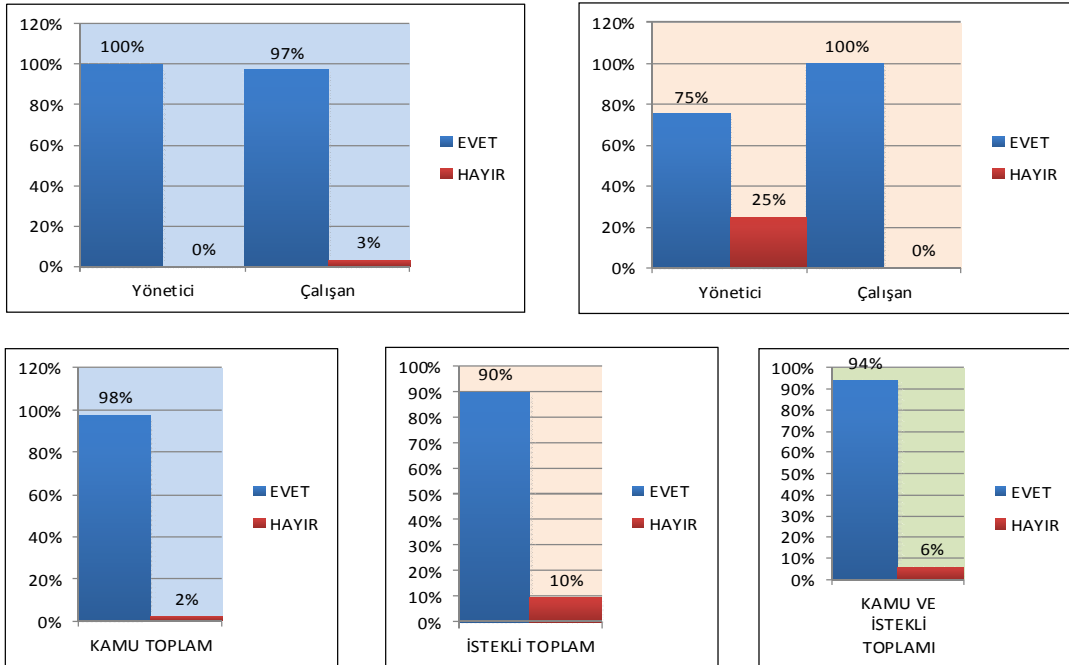
Şekil 4.14. Tablo 4.21'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.16'da E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinin sağlanabilirliğine yönelik yönetim görevi olanların ve yönetim görevi olmayanların verileri gösterilmiştir. Tabloya göre yönetim görevi olanların "Evet" oranı % 71,43 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 28,57 'dir. Yönetim görevi olmayanlara yönelik "Evet" oranı %53,0 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 5,0'tir. E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinin sağlanabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?" sorusuna Tablo 4.21 ve Şekil 4.14'te Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı % 25 iken Çalışanların "Evet" oranı %79'dur.

İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı %69 iken çalışanların “Evet” oranı %69’dur. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %75 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 21’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %31 iken çalışanların “Hayır” oranı %36’dır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %64 iken “Hayır” oranı %36’dır. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %66 iken “Hayır” oranı %34’tür. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %65 iken “Hayır” diyenlerin oranı %35’tir.

Tablo 4.22 Soru 16) E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	12	75%	4	25%	24	86%	4	14%
	Çalışan	32	97%	1	3%	25	100%	0	0%	57	98%	1	2%
	Toplam	44	98%	1	2%	37	90%	4	10%	81	94%	5	6%
TOPLAM KİŞİ		45				41				86			

Şekil 4.15. Tablo 4.22’ye ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.16’da E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlamasına yönelik yönetim görevi olanların ve yönetim görevi olmayanların verileri gösterilmiştir. Tabloya göre yönetim görevi olanların “Evet” oranı % 71,43 iken “Hayır” diyenlerin oranı % 28,57 ‘dir. Yönetim görevi olmayanlara yönelik “Evet” oranı %53,0 iken “Hayır” diyenlerin oranı % 5,0’tir. E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlamasına yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?” sorusuna Tablo 4.22 ve Şekil 4.15’te Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı % 100 iken Çalışanların “Evet” oranı %97’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı %75 iken çalışanların “Evet” oranı %100’dür. Kamuda görev yapan yöneticilerin “Hayır” oranı %0 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 3’tür. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %25 iken çalışanların “Hayır” oranı %0’dır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %98 iken “Hayır” oranı %2’dir. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %90 iken “Hayır” oranı %10’dur. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %94 iken “Hayır” diyenlerin oranı %6’dır.

Tablo 4.23 E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Çalışma Süresine Göre Dağılımı

Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	1-5 yıl			5-10 yıl			10-15 yıl			15-20 yıl			20-25 yıl									
		Evet		Hayır	Cevapsız	Evet		Hayır	Evet		Hayır	Evet		Hayır	Evet		Hayır						
		n	%	n	%		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%					
1	Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	34	89,47	4	10,53			15	88,24	2	11,76	10	66,67	5	33,33	8	88,89	1	11,11	8	100		
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	33	86,84	5	13,16			17	100			11	73,33	4	26,67	7	77,78	2	22,22	7	87,5	1	12,5
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	34	89,47	4	10,53			16	94,12	1	5,88	9	60	6	40	8	88,89	1	11,11	7	87,5	1	12,5
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	29	76,32	7	18,42	2	5,26	14	82,35	3	17,65	10	66,67	5	33,33	8	88,89	1	11,11	7	87,5	1	12,5
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	35	92,11	3	7,89			15	88,24	2	11,76	12	80	3	20	8	88,89	1	11,11	7	87,5	1	12,5
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	30	78,95	8	21,05			14	82,35	3	17,65	8	53,33	7	46,67	7	77,78	2	22,22	4	50	4	50
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	36	94,74	2	5,26			17	100			9	60	6	40	8	88,89	1	11,11	6	75	2	25
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	35	92,11	3	7,89			17	100			11	73,33	4	26,67	8	88,89	1	11,11	7	87,5	1	12,5
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?	32	84,21	6	15,79			15	88,24	2	11,76	10	66,67	5	33,33	9	100			5	62,5	3	37,5
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	37	97,37	1	2,63			16	94,12	1	5,88	12	80	3	20	9	100	8	100				
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	32	84,21	6	15,79			15	88,24	2	11,76	9	60	6	40	9	100			6	75	2	25
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	38	100					16	94,12	1	5,88	12	80	3	20	9	100			8	100		
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımda kolaylık sağlayabilir mi?	37	97,37	1	2,63			15	88,24	2	11,76	11	73,33	4	26,67	9	100			7	87,5	1	12,5
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	30	78,95	8	21,05			15	88,24	2	11,76	11	73,33	4	26,67	8	88,89	1	11,11	8	100		
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	28	73,68	10	26,32			10	58,82	7	41,18	7	46,67	8	53,33	8	88,89	1	11,11	3	37,5	5	62,5
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	37	97,37	1	2,63			17	100	11	73,33	4	26,67			9	100			8	100		

E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışma süresine göre dağılımı Tablo 4.23'te sunulmuştur.

E-İhale Yönteminin Yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışma süresine göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.24'de belirtilmiştir.

H₀3: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde çalışma süresine göre farklılık yoktur.

H₁3: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde, çalışma süresine göre farklılık vardır.

Tablo 4.24 E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Çalışma Yılına Göre Farklılığına İlişkin Sonuçlar

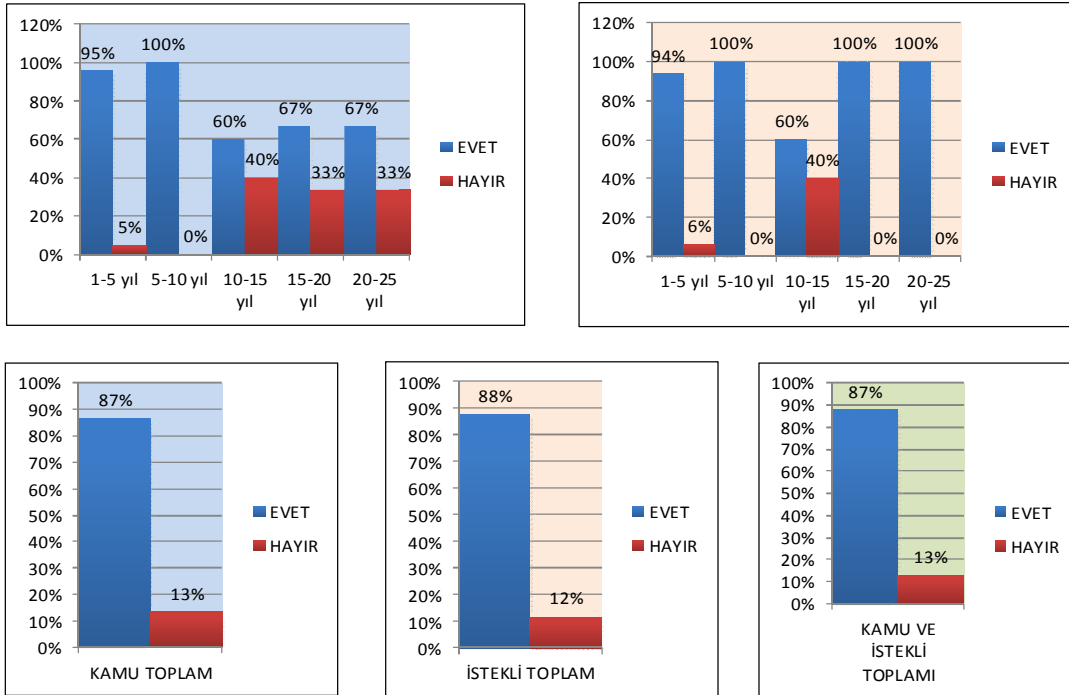
Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	Çalışma Yılı		
		Ki-Kare	SD	p
1	Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	6,551	4	p>0.05
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	5,373	4	p>0.05
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	9,233	4	p>0.05
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	2,458	4	p>0.05
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	1,561	4	p>0.05
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	6,528	4	p>0.05
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	15,623*	4	P<0.05
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	6,562	4	p>0.05
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?	6,875	4	p>0.05
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	7,343	4	p>0.05
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	7,597	4	p>0.05
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	10,827*	4	P<0.05
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımda kolaylık sağlayabilir mi?	8,595	4	p>0.05
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	3,582	4	p>0.05
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	8,592	4	p>0.05
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	14,873*	4	P<0.05

*P<0.05

E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlayabileceğine ilişkin düşüncelerin çalışanların çalışma yılına göre farklılık göstereceği bulunduğundan 7,12. ve 16. sorularda yer alan görüşler için H₀₃ Hipotezi reddedilmiş, H₁₃ Hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4.25 Soru 7) E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM				
	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	
ÇALIŞMA YILI	1-5 yıl	21	95%	1	5%	15	94%	1	6%	36	95%	2	5%
	5-10 yıl	9	100%	0	0%	8	100%	0	0%	17	100%	0	0%
	10-15 yıl	3	60%	2	40%	6	60%	4	40%	9	60%	6	40%
	15-20 yıl	2	67%	1	33%	6	100%	0	0%	8	89%	1	11%
	20-25 yıl	4	67%	2	33%	2	100%	0	0%	6	75%	2	25%
	Toplam	39	87%	6	13%	37	88%	5	12%	76	87%	11	13%
TOPLAM KİŞİ			45				42				87		

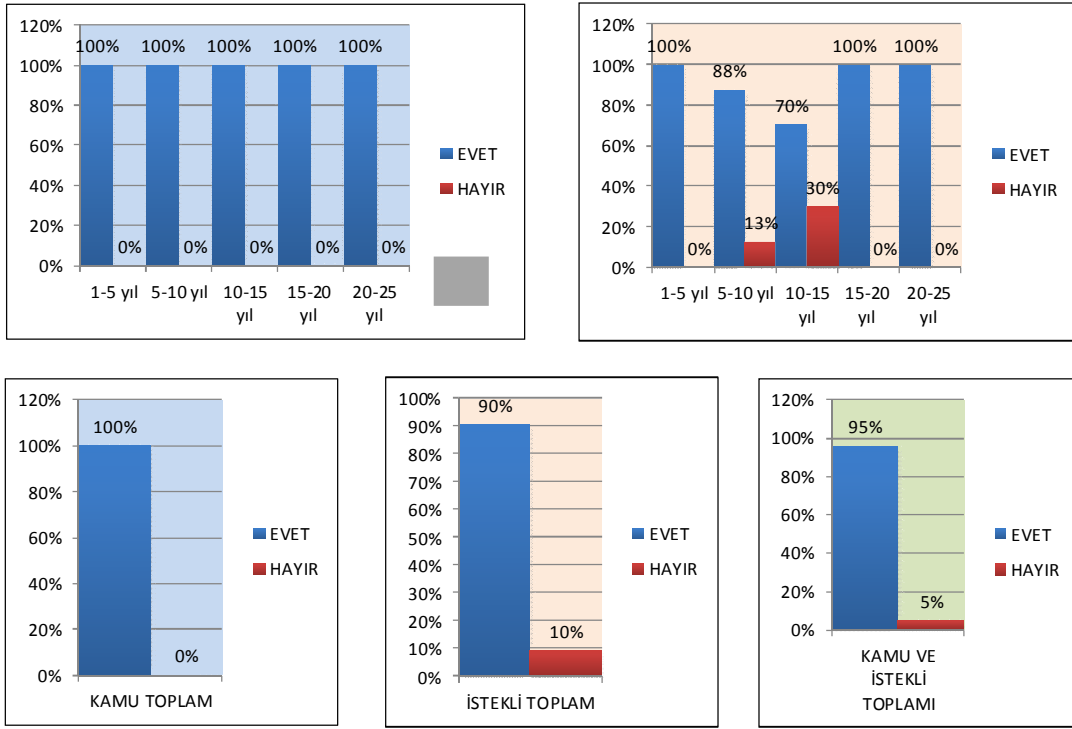

Şekil 4.16. Tablo 4.25'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.23'te Çalışma süresine göre e-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin iş yükünü azaltabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %94,74, 5-10 yıl arası oran %100, 10-15 yıl arası %60, 15-20 yıl arası %88,89, 20-25 yıl arası %75 iken, çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %5,26, 5-10 yıl arası oran %0, 10-15 yıl arası %40, 15-20 yıl arası %11,11, 20-25 yıl arası %2,25’dir. Tablo 4.25 Şekil 4.16’da E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesinin iş yükünü azaltabilirliğine yönelik çalışma sürelerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. ”E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?” sorusuna Kamuda çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %95, 5-10 yıl arası oran %100, 10-15 yıl arası %60, 15-20 yıl arası %67, 20-25 yıl arası %67 iken, Kamuda çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %5, 5-10 yıl arası oran %0, 10-15 yıl arası %40, 15-20 yıl arası %33, 20-25 yıl arası %33’dür.İsteklilerde çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %94, 5-10 yıl arası oran %100, 10-15 yıl arası %60, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, İsteklilerde çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %6, 5-10 yıl arası oran %0 , 10-15 yıl arası %40, 15-20 yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0’dır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %87 iken “Hayır” oranı %13’tür. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %87 iken “Hayır” oranı %12’dir. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %87 iken “Hayır” diyenlerin oranı %13’tür.

Tablo 4.26 Soru 12) E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM				
	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	
ÇALIŞMA YILI	1-5 yıl	22	100%	0	0%	16	100%	0	0%	38	100%	0	0%
	5-10 yıl	9	100%	0	0%	7	88%	1	13%	16	94%	1	6%
	10-15 yıl	5	100%	0	0%	7	70%	3	30%	12	80%	3	20%
	15-20 yıl	3	100%	0	0%	6	100%	0	0%	9	100%	0	0%
	20-25 yıl	6	100%	0	0%	2	100%	0	0%	8	100%	0	0%
	Toplam	45	100%	0	0%	38	90%	4	10%	83	95%	4	5%
TOPLAM KİŞİ			45				42				87		

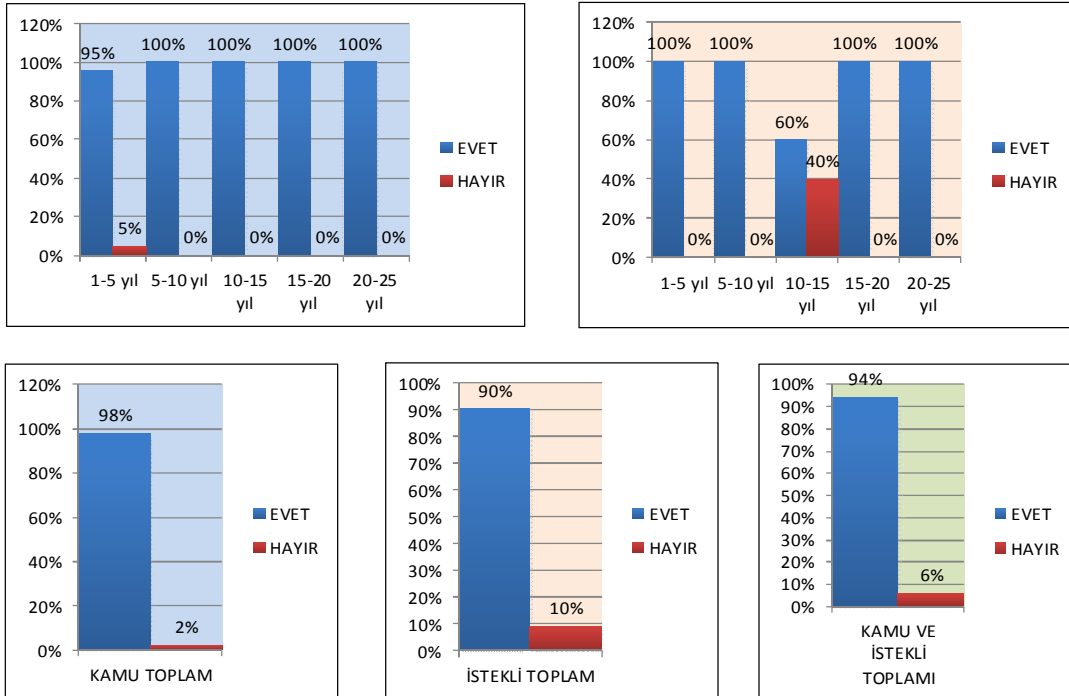
Şekil 4.17. Tablo 4.26'ya ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.23'te E-ihale yöntemi uygulamasının hız ve erişim kolaylığı sağlayabilmesine yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda çalışma süresine göre "Evet" oranı 1-5 yıl arası %100, 5-10 yıl arası oran %94,12, 10-15 yıl arası %80, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, çalışma süresine göre "Hayır" oranı 1-5 yıl arası %0, 5-10 yıl arası oran %5,88, 10-15 yıl arası %20, 15-20 yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0'dır. Tablo 4.26 Şekil 4.17'de E-ihale yöntemi uygulamasının hız ve erişim kolaylığı sağlayabilmesine yönelik çalışma sürelerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. "E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?" sorusuna Kamuda çalışma süresine göre "Evet" oranı 1-5 yıl arası %100, 5-10 yıl arası oran %100, 10-15 yıl arası %100, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, Kamuda çalışma süresine göre "Hayır" oranı 1-5 yıl arası %0, 5-10 yıl arası oran %0, 10-15 yıl arası %0, 15-20 yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0'dır. İsteklilerde çalışma süresine göre "Evet" oranı 1-5 yıl arası %100, 5-10 yıl arası oran %88, 10-15 yıl arası %70, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, İsteklilerde çalışma süresine göre "Hayır" oranı 1-5 yıl arası %0, 5-10 yıl arası oran %13, 10-15 yıl arası %30, 15-20

yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0'dır. Kamuda toplam "Evet" diyenlerin oranı %100 iken "Hayır" oranı %0'dır. İsteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %90 iken "Hayır" oranı %10'dur. Kamu ve isteklilerde toplam "Evet" diyenlerin oranı %95 iken "Hayır" diyenlerin oranı %5'dir.

Tablo 4.27 Soru 16) E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?

Demografik Özellikler		KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM			
		EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%
ÇALIŞMA YILI	1-5 yıl	21	95%	1	5%	16	100%	0	0%	37	97%	1	3%
	5-10 yıl	9	100%	0	0%	8	100%	0	0%	17	100%	0	0%
	10-15 yıl	5	100%	0	0%	6	60%	4	40%	11	73%	4	27%
	15-20 yıl	3	100%	0	0%	6	100%	0	0%	9	100%	0	0%
	20-25 yıl	6	100%	0	0%	2	100%	0	0%	8	100%	0	0%
	Toplam	44	98%	1	2%	38	90%	4	10%	82	94%	5	6%
TOPLAM KİŞİ		45				42				87			

Şekil 4.18. Tablo 4.27'ye ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.23'te E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlamasına yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %97,37, 5-10 yıl arası oran %100 , 10-15 yıl arası %26,67, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %2,63, 5-10 yıl arası oran %73,33, 10-15 yıl arası %0, 15-20 yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0'dır. Tablo 4.27 Şekil 4.18'de E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlamasına yönelik çalışma sürelerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?” sorusuna Kamuda çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %95, 5-10 yıl arası oran %100, 10-15 yıl arası %100, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, Kamuda çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %5, 5-10 yıl arası oran %0, 10-15 yıl arası %0, 15-20 yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0'dır. İsteklilerde çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %100, 5-10 yıl arası oran %100, 10-15 yıl arası %60, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, İsteklilerde çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %0, 5-10 yıl arası oran % , 10-15 yıl arası %40, 15-20 yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0'dır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %98 iken “Hayır” oranı %12'dir. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %90 iken “Hayır” oranı %10'dur. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %94 iken “Hayır” diyenlerin oranı %6'dır.

Tablo 4.28 E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	İlk Öğretim				Ortaöğretim				Ön Lisans						Lisans						Yüksek Lisans				Doktora				Cevapsız			
		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Cevapsız		Evet		Hayır		Cevapsız		Evet		Hayır		Evet		Hayır		Evet		Hayır	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
1	Sızce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	1	100			19	82,61	4	17,39	10	76,92	3	23,08			31	91,18	3	8,82			7	77,78	2	22,22	5	100			2	100		
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	1	100			19	82,61	4	17,39	11	84,62	2	15,38			29	85,29	5	14,71			8	88,89	1	11,11	5	100			2	100		
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	1	100			20	86,96	3	13,04	10	76,92	3	23,08			30	88,24	4	11,76			7	77,78	2	22,22	5	100			1	50	1	50
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?			1	100	16	69,57	7	30,43	10	76,92	2	15,38	1	7,69	29	85,29	4	11,76	1	2,94	7	77,78	2	22,22	5	100			1	50	1	50
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?			1	100	19	82,61	4	17,39	12	92,31	1	7,69			31	91,18	3	8,82			8	88,89	1	11,11	5	100			2	100		
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?			1	100	12	52,17	11	47,83	10	76,92	3	23,08			29	85,29	5	14,71			6	66,67	3	33,33	4	80	1	20	2	100		
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	1	100			20	86,96	3	13,04	11	84,62	2	15,38			30	88,24	4	11,76			8	88,89	1	11,11	4	80	1	20	2	100		
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?			1	100	21	91,3	2	8,7	11	84,62	2	15,38			31	91,18	3	8,82			8	88,89	1	11,11	5	100			2	100		
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?			1	100	18	78,26	5	21,74	10	76,92	3	23,08			30	88,24	4	11,76			6	66,67	3	33,33	5	100			2	100		
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?			1	100	18	78,26	5	21,74	10	76,92	3	23,08			30	88,24	4	11,76			6	66,67	3	33,33	5	100			2	100		
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?			1	100	18	78,26	5	21,74	9	69,23	4	30,77			32	94,12	2	5,88			6	66,67	3	33,33	5	100			1	50	1	50
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	1	100			22	95,65	1	4,35	12	92,31	1	7,69			33	97,06	1	2,94			8	88,89	1	11,11	5	100			2	100		
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımda kolaylık sağlayabilir mi?	1	100			19	82,61	4	17,39	12	92,31	1	7,69			32	94,12	2	5,88			8	88,89	1	11,11	5	100			2	100		
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	1	100			17	73,91	6	26,09	11	84,62	2	15,38			28	82,35	6	17,65			8	88,89	1	11,11	5	100			2	100		
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?			1	100	16	69,57	7	30,43	9	69,23	4	30,77			23	67,65	11	32,35			5	55,56	4	44,44	1	20	4	80	2	100		
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	1	100			23	100			11	84,62	2	15,38			32	94,12	2	5,88			8	88,89	1	11,11	5	100			2	100		

E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışanların eğitim düzeyine göre dağılımı Tablo 4.28’de sunulmuştur.

E-İhale Yönteminin Yararlılığına ilişkin düşüncelerin eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.29’da belirtilmiştir.

H₀₄: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde eğitim düzeyine göre farklılık yoktur.

H₁₄: E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerde, eğitim düzeyine göre farklılık vardır.

Tablo 4.29 E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Eğitim Düzeyine Göre Farklılığına İlişkin Sonuçlar

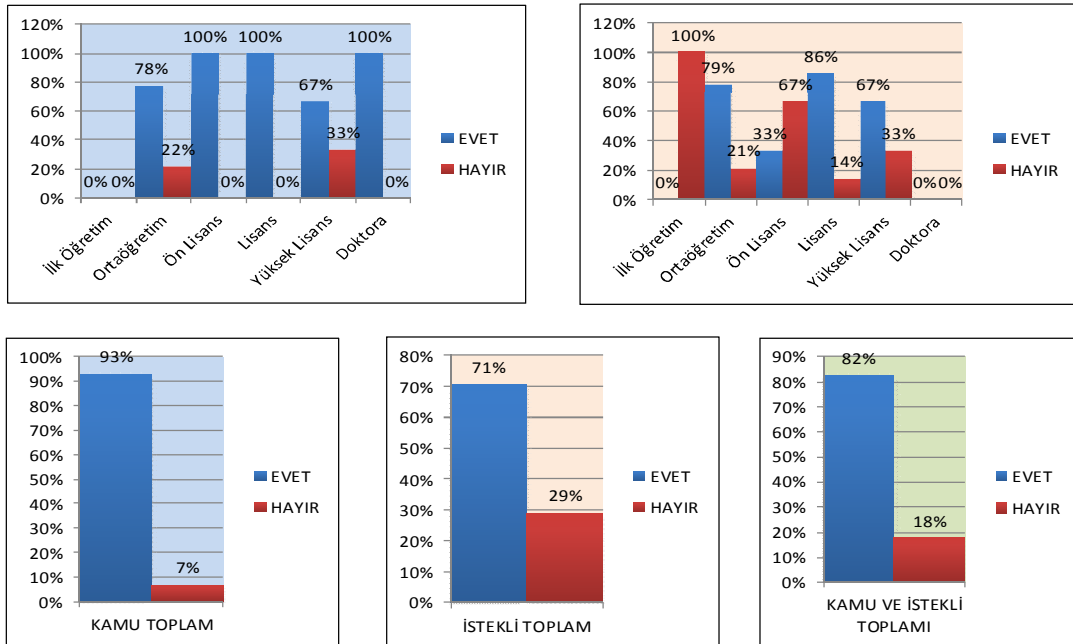
Sıra No	E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşünceler	Eğitim		
		Ki-Kare	SD	p
1	Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi?	3,324	5	p>0.05
2	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	1,284	5	p>0.05
3	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?	2,512	5	p>0.05
4	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	8,41	5	p>0.05
5	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	9,363	5	p>0.05
6	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	10,423	5	p>0.05
7	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	0,507	5	p>0.05
8	E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	9,554	5	p>0.05
9	E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?	8,103	5	p>0.05
10	E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	3,918	5	p>0.05
11	E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	12.305*	5	P<0.05
12	E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	1,621	5	p>0.05
13	E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılmada kolaylık sağlayabilir mi?	2,913	5	p>0.05
14	E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?	2,723	5	p>0.05
15	E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	6,871	5	p>0.05
16	E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?	4,377	5	p>0.05

*P<0.05

E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışanların eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediği incelendiğinde sadece, E-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabileceği düşüncesi (11. Soru) için H4'ün doğrulandığı görülmüştür. E-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabileceği düşüncesinin eğitim düzeyine göre farklılık göstermesi nedeniyle H₀₄ Hipotezi reddedilerek, H₁₄ Hipotezi kabul edilmiştir (Tablo 4.29).

Tablo 4.30 Soru 11) E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU				İSTEKLİ				TOPLAM				
	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	EVET	%	HAYIR	%	
EĞİTİM DURUMU	İlk Öğretim	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	1	100%
	Ortaöğretim	7	78%	2	22%	11	79%	3	21%	18	78%	5	22%
	Ön Lisans	7	100%	0	0%	2	33%	4	67%	9	69%	4	31%
	Lisans	20	100%	0	0%	12	86%	2	14%	32	94%	2	6%
	Yüksek Lisans	2	67%	1	33%	4	67%	2	33%	6	67%	3	33%
	Doktora	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%	5	100%	0	0%
	Toplam	41	93%	3	7%	29	71%	12	29%	70	82%	15	18%

Şekil 4.19. Tablo 4.30'a ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.28’te Eğitim düzeyine göre e-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilirliğine yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda eğitim düzeyine göre ilköğretim mezunlarının “Evet” oranı %0, “Hayır” oranı %100’dür. Ortaöğretim mezunlarının “Evet” oranı %78,26, “Hayır” oranı %21,74’tür. Önlisans mezunlarının “Evet” oranı %69,23, “Hayır” oranı %30,77’dir. Lisans mezunlarının “Evet” oranı %94,12, “Hayır” oranı %5,88’dir. Yüksek Lisans olanların “Evet” oranı %66,67, “Hayır” oranı %33,33’tür. Doktora olanların “Evet” oranı %100, “Hayır” oranı %0’dır. Tablo 4.30 ve Şekil 4.19’de E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilirliğine yönelik istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?” sorusuna Kamuda görev yapan ilköğretim mezunlarının “Evet” oranı %0, “Hayır” oranı %0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “Evet” oranı %78, “Hayır” oranı %22’dir. Önlisans mezunlarının “Evet” oranı %100, “Hayır” oranı %0’dır. Lisans mezunlarının “Evet” oranı %100, “Hayır” oranı %0’dır. Yüksek Lisans olanların “Evet” oranı %67, “Hayır” oranı %33’tür. Doktora olanların “Evet” oranı %100, “Hayır” oranı %0’dır. İsteklilerde görev yapan ilköğretim mezunlarının “Evet” oranı %0, “Hayır” oranı %100’dür. Ortaöğretim mezunlarının “Evet” oranı %79, “Hayır” oranı %21’dir. Önlisans mezunlarının “Evet” oranı %33, “Hayır” oranı %67’dir. Lisans mezunlarının “Evet” oranı %86, “Hayır” oranı %14’tür. Yüksek Lisans olanların “Evet” oranı %67, “Hayır” oranı %33’tür. Doktora olanların “Evet” oranı %0, “Hayır” oranı %0’dır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %93 iken “Hayır” oranı %7’dir. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %71 iken “Hayır” oranı %29’dur. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %82 iken “Hayır” diyenlerin oranı %18’dir.

4.5. E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşünceler

Tablo 4.31 E-ihale yönetiminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin görüşlerin dağılımı

	Artacak		Değişmeyecek		Azalacak		Fikrim yok		Cevapsız	
	n	%	n	%	N	%	n	%	n	%
Saydamlık	61	70,11	13	14,94	6	6,9	7	8,05		
Eşit muamele	54	62,07	25	28,74	3	3,45	5	5,75		
Rekabet	54	62,07	25	28,74	5	5,75	3	3,45		
Maliyet	6	6,9	14	16,09	63	72,41	4	4,6		
İş yükü	4	4,6	20	22,99	62	71,26	1	1,15		
Hız ve erişim kolaylığı	66	75,86	10	11,49	7	8,05	4	4,6		
İstatistik ve analiz imkanı	68	78,16	13	14,94	2	2,3	3	3,45	1	1,15
Güvenirlilik	37	42,53	27	31,03	10	11,49	13	14,94		
İdareler arası bilgi paylaşımı	71	81,61	10	11,49	1	1,15	5	5,75		
Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi	51	58,62	20	22,99	10	11,49	6	6,9		
Bilişim alt yapı düzeyi	63	72,41	11	12,64			13	14,94		

4.6. E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Hipotezlerin İncelenmesi

E-ihale yönetiminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin görüşlerin çalışılan kuruma, göreve, çalışma yılına ve eğitim düzeyine göre farklılıklara yol açıp açmadığına ilişkin dört adet hipotez incelenmiştir. Hipotezlerin istatistiksel olarak analiz edilmesi öncesinde incelenen sosyodemografik özelliğe göre sorulara verilen cevapların dağılımları sunulmuştur.

Tablo 4.32 E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelere verilen cevapların çalışılan kuruma göre dağılımı.

	Kamu										İstekli									
	Artacak		Değişmeyecek		Azalacak		Fikrim yok		Cevapsız		Artacak		Değişmeyecek		Azalacak		Fikrim yok			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%	n	%	n	%		
Saydamlık	39	86,67	4	8,89			2	4,44			22	52,38	9	21,43	6	14,29	5	11,9		
Eşit muamele	34	75,56	10	22,22			1	2,22			20	47,62	15	35,71	3	7,14	4	9,52		
Rekabet	33	73,33	9	20	1	2,22	2	4,44			21	50	16	38,1	4	9,52	1	2,38		
Maliyet	4	8,89	6	13,33	35	77,78					2	4,76	8	19,05	28	66,67	4	9,52		
İş yükü	2	4,44	12	26,67	31	68,89					2	4,76	8	19,05	31	73,81	1	2,38		
Hız ve erişim kolaylığı	41	91,11	1	2,22	2	4,44	1	2,22			25	59,52	9	21,43	5	11,9	3	7,14		
İstatistik ve analiz imkanı	41	91,11	1	2,22	1	2,22	1	2,22	1	2,22	27	64,29	12	28,57	1	2,38	2	4,76		
Güvenirlilik	26	57,78	10	22,22	5	11,11	4	8,89			11	26,19	17	40,48	5	11,9	9	21,43		
İdareler arası bilgi paylaşımı	41	91,11	3	6,67			1	2,22			30	71,43	7	16,67	1	2,38	4	9,52		
Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi	36	80	8	17,78			1	2,22			15	35,71	12	28,57	10	23,81	5	11,9		
Bilişim alt yapı düzeyi	39	86,67	3	6,67			3	6,67			24	57,14	8	19,05			10	23,81		

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışılan kuruma göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.33’de belirtilmiştir.

H₀₅: E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışılan kuruma göre farklılık yoktur.

H₁₅: E- E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışılan kuruma göre farklılık vardır.

Tablo 4.33 E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşüncelerin Çalışılan Kuruma Göre Farklılığına İlişkin Sonuçlar

	Kurumu		
	Ki-Kare	sd	p
E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?	13.860*	3	P<0.05
E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?	9.337*	3	P<0.05
E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?	6,664	3	p>0.05
E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?	5,633	3	p>0.05
E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?	1,699	3	p>0.05
E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?	12.476*	3	P<0.05
E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?	12.484*	3	P<0.05
E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?	9.727*	3	P<0.05
E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	6,008	3	p>0.05
E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?	22.036*	3	P<0.05
E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?	9.521*	3	P<0.05

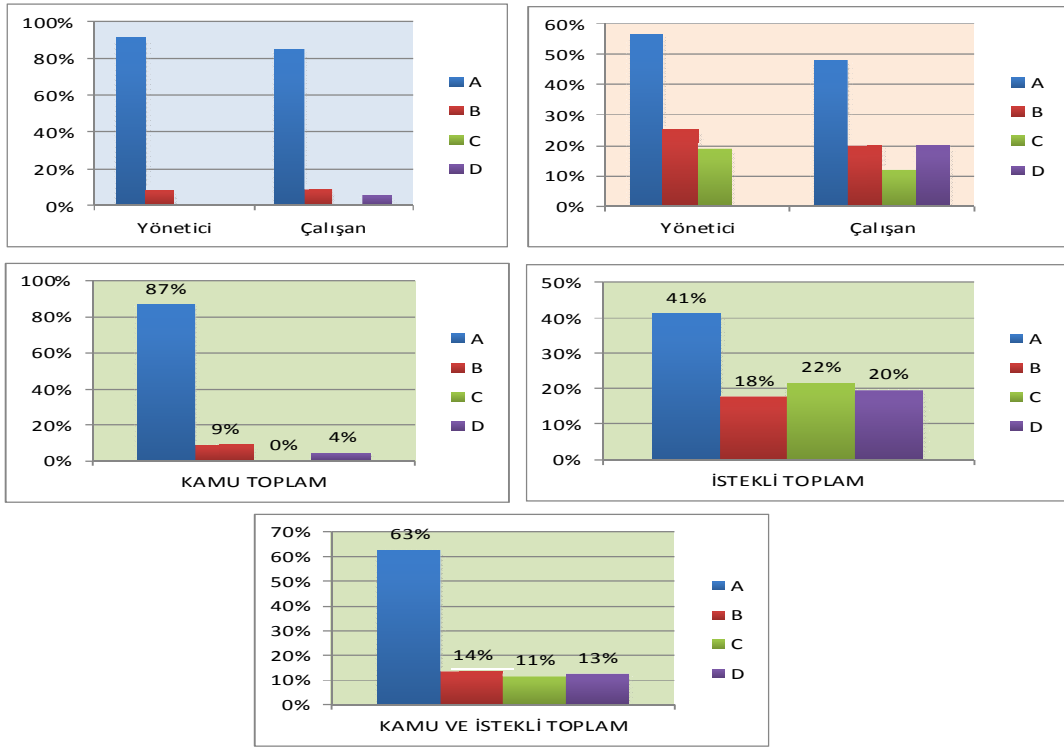
* P<0.05

Hız ve erişim kolaylığı , Eşit muamele, Hız ve erişim kolaylığı , İstatistik ve analiz imkanı, Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi, Bilişim alt yapı düzeyine yönelik görüşlerde Tablo 4.33'e göre farklılık olduğu için H_0 Hipotezi reddedilerek, H_1 Hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4.34 E-ihale uygulamasına geçildikten sonra saydamlılık nasıl etkilenecek?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLI								TOPLAM							
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%
KONUMU																								
Yönetici	11	92%	1	8%	0	0%	0	0%	9	56%	4	25%	3	19%	0	0%	20	71%	5	18%	3	11%	0	0%
Çalışan	28	85%	3	9%	0	0%	2	6%	12	48%	5	20%	3	12%	5	20%	40	69%	8	14%	3	5%	7	12%
Toplam	39	87%	4	9%	0	0%	2	4%	21	41%	9	18%	11	22%	10	20%	60	63%	13	14%	11	11%	12	13%
TOPLAM KİŞİ	45								51								96							

A) ■ Artacak B) ■ Değişmeyecek C) ■ Azalacak D) ■ Fikrim Yok

Şekil 4.20. Tablo 4.34'e ait verilerin grafik analizleri.

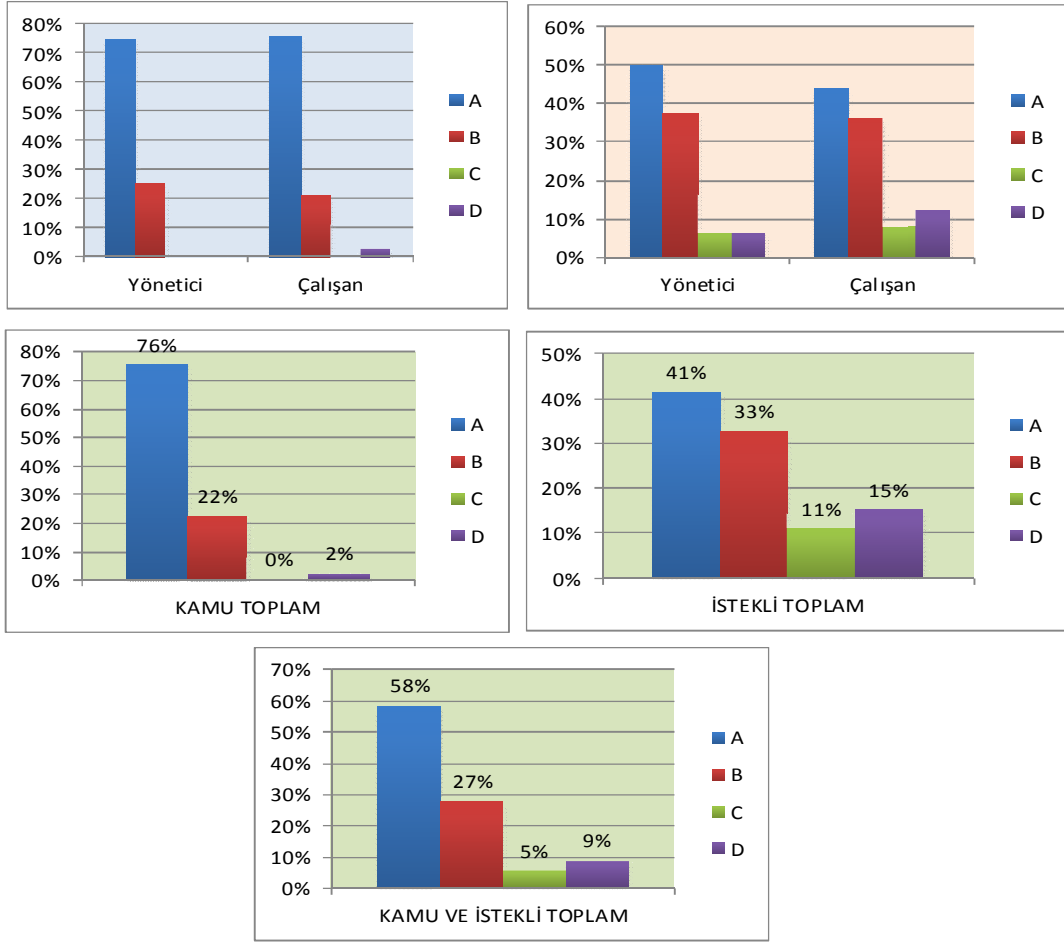
Tablo 4.32 'de çalışılan kuruma göre e-ihale uygulamasına geçtikten sonra saydamlılığın nasıl etkileneceğine yönelik kamuda çalışanlar da saydamlılık "artacak"

diyenlerin oranı % 86,69, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 8,89 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 4,44’tür. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 52,38, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 21,43 , “azalacak” diyenlerin oranı % 14,29, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11,9’dur. E-ihale uygulamasına geçtikten sonra saydamlılığın nasıl etkileneceğine yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale uygulamasına geçtikten sonra saydamlılık nasıl etkilenecek?” sorusuna Tablo 4.34 ve şekil 4.20’de kamuda çalışan yöneticiler de saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 92 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 8 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda çalışanlar da ise saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 85 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 9 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 6 ’dır. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 56 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 25 , “azalacak” diyenlerin oranı % 19, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 48 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20 , “azalacak” diyenlerin oranı % 12, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 20’dir. Kamuda toplam saydamlık “artacak” diyenlerin oranı %87, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %9, “azalacak” diyenlerin oranı %0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %4 ’dür. İsteklilerde toplam saydamlık “artacak” diyenlerin oranı %41, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %18, “azalacak” diyenlerin oranı %22, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %20 ’dir.Kamu ve isteklilerde toplam saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 63, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 14 , “azalacak” diyenlerin oranı % 11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 13’dür.

Tablo 4.35 E-ihale yöntemi uygulamasına geçildikten sonra eşit muamele sağlanabilecek mi?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM								
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	
KONUMU	Yönetici	9	75%	3	25%	0	0%	0	0%	8	50%	6	38%	1	6%	1	6%	17	61%	9	32%	1	4%	1	4%
	Çalışan	25	76%	7	21%	0	0%	1	3%	11	44%	9	36%	2	8%	3	12%	36	62%	16	28%	2	3%	4	7%
	Toplam	34	76%	10	22%	0	0%	1	2%	19	41%	15	33%	5	11%	7	15%	53	58%	25	27%	5	5%	8	9%
TOPLAM KİŞİ	45								46								91								

A) ■ Artacak B) ■ Değişmeyecek C) ■ Azalacak D) ■ Fikrim Yok

Şekil 4.21. Tablo 4.35'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.32 'de çalışılan kuruma göre e-ihale yöntemi uygulamasına geçildikten sonra eşit muamelenin sağlanabileceğine yönelik kamuda çalışanlar da eşit muamele oranı “artacak” diyenlerin oranı % 75,56, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 22,22 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2,22'dir. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında eşit muamele oranı “artacak” diyenlerin oranı % 47,62, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 35,71 , “azalacak” diyenlerin oranı % 7,14, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 9,52'dir. E-ihale uygulamasına geçtikten sonra eşit muamelenin nasıl etkileneceğine yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulamasına geçildikten sonra eşit muamele sağlanabilecek mi?” sorusuna Tablo 4.35 ve şekil 4.21'de kamuda çalışan yöneticiler de eşit muamele oranı “artacak” diyenlerin oranı % 75 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 25 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin

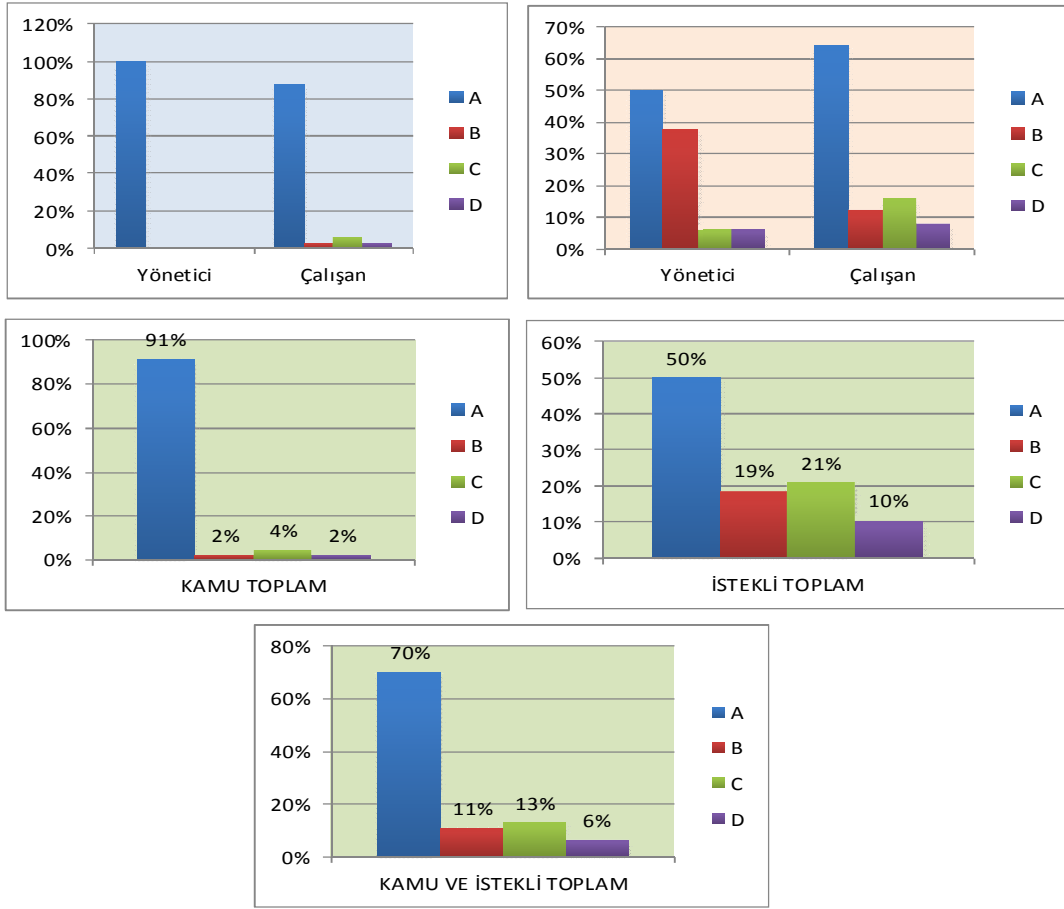

oranı ise % 0'dır. Kamuda çalışanlar da ise eşit muamele oranı “artacak” diyenlerin oranı % 76 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 21 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 3 ’tür. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin eşit muamele oranı “artacak” diyenlerin oranı % 50 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 38 , “azalacak” diyenlerin oranı % 6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 6’dır. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise eşit muamele oranı “artacak” diyenlerin oranı % 44 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 36 , “azalacak” diyenlerin oranı % 8, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 12’dir. Kamuda toplam eşit muamele “artacak” diyenlerin oranı % 76, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 22, “azalacak” diyenlerin oranı %0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2’dir. İsteklilerde toplam eşit muamele “artacak” diyenlerin oranı % 41, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 33, “azalacak” diyenlerin oranı % 11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 15’tir. Kamu ve isteklilerde toplam eşit muamele oranı “artacak” diyenlerin oranı % 58, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 27 , “azalacak” diyenlerin oranı % 5, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 9’dur.

Tablo 4.36 E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında hız ve erişim kolaylığı nasıl değişir?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM								
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	0	0%	0	0%	8	50%	6	38%	1	6%	1	6%	20	71%	6	21%	1	4%	1	4%
	Çalışan	29	88%	1	3%	2	6%	1	3%	16	64%	3	12%	4	16%	2	8%	45	78%	4	7%	6	10%	3	5%
	Toplam	41	91%	1	2%	2	4%	1	2%	24	50%	9	19%	10	21%	5	10%	65	70%	10	11%	12	13%	6	6%
TOPLAM KİŞİ	45								48								93								

A) ■ Artacak B) ■ Değişmeyecek C) ■ Azalacak D) ■ Fikrim Yok

Şekil 4.22. Tablo 4.36’ya ait verilerin grafik analizleri.

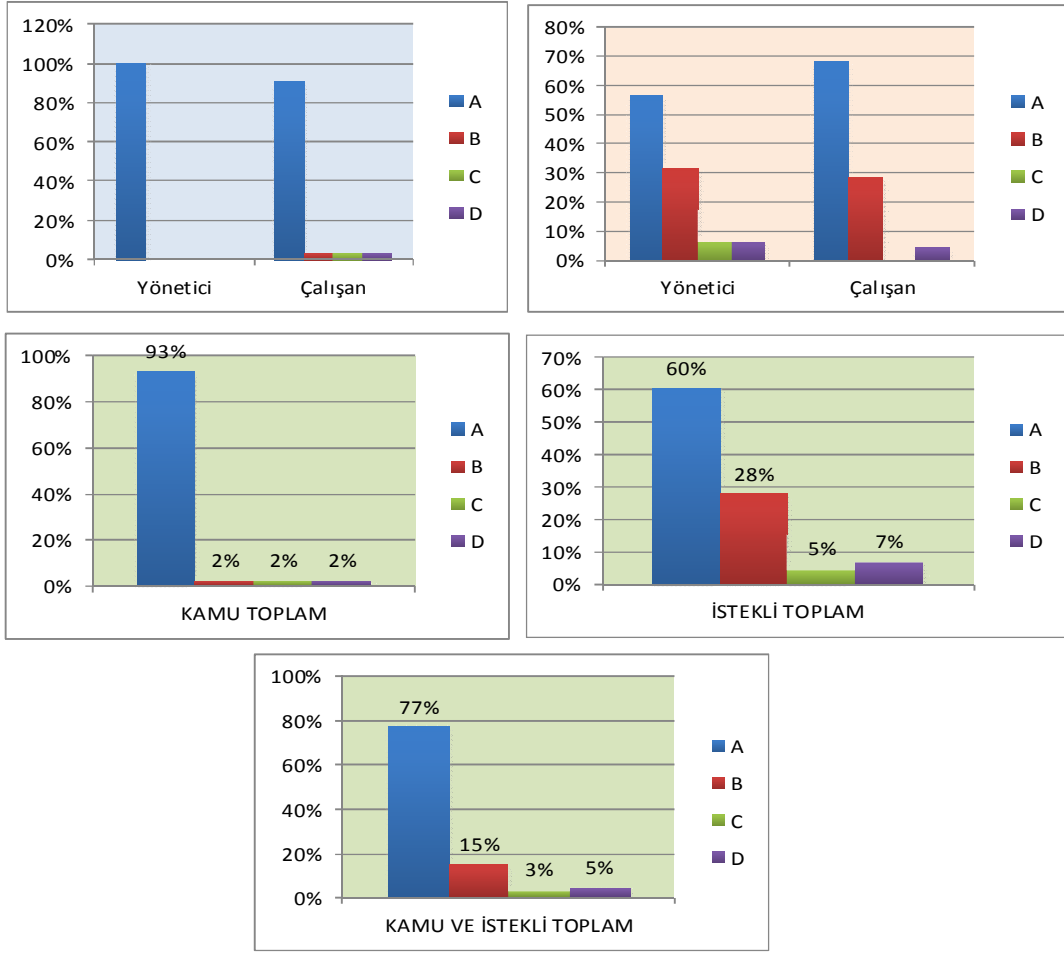
Tablo 4.32 ’de çalışılan kuruma göre e-ihale yöntemi uygulaması sonrasında hız ve erişim kolaylığının artıp artmayacağına yönelik kamuda çalışanlar da hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 91,11, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 2,22 , “azalacak” diyenlerin oranı % 4,44, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2,22’dir. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 59,52, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 21,43 , “azalacak” diyenlerin oranı %11,9, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7,14’tür. E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında hız ve erişim kolaylığının artıp artmayacağına yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?” sorusuna Tablo 4.36 ve şekil 4.22’de kamuda çalışan yöneticiler de hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 100 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı

ise % 0'dır. Kamuda çalışanlar da ise hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 88 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 3 , “azalacak” diyenlerin oranı % 6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 3 'tür. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 50 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 38 , “azalacak” diyenlerin oranı % 6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 6'dır. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 64 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 12 , “azalacak” diyenlerin oranı % 16, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 18'dir. Kamuda toplam hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 91, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 2, “azalacak” diyenlerin oranı % 4, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2 'dir. İsteklilerde toplam hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 50, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 19, “azalacak” diyenlerin oranı % 21, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 10'dur. Kamu ve isteklilerde toplam hız ve erişim “artacak” diyenlerin oranı % 70, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 11 , “azalacak” diyenlerin oranı % 13, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 6'dır.

Tablo 4.37 E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında istatistik ve analiz imkanı nasıl değişir?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM								
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	0	0%	0	0%	9	56%	5	31%	1	6%	1	6%	21	75%	5	18%	1	4%	1	4%
	Çalışan	29	91%	1	3%	1	3%	1	3%	17	68%	7	28%	0	0%	1	4%	46	81%	8	14%	1	2%	2	4%
	Toplam	41	93%	1	2%	1	2%	1	2%	26	60%	12	28%	2	5%	3	7%	67	77%	13	15%	3	3%	4	5%
TOPLAM KİŞİ	44								43								87								

A) ■ Artacak B) ■ Değişmeyecek C) ■ Azalacak D) ■ Fikrim Yok

Şekil 4.23. Tablo 4.37’ye ait verilerin grafik analizleri.

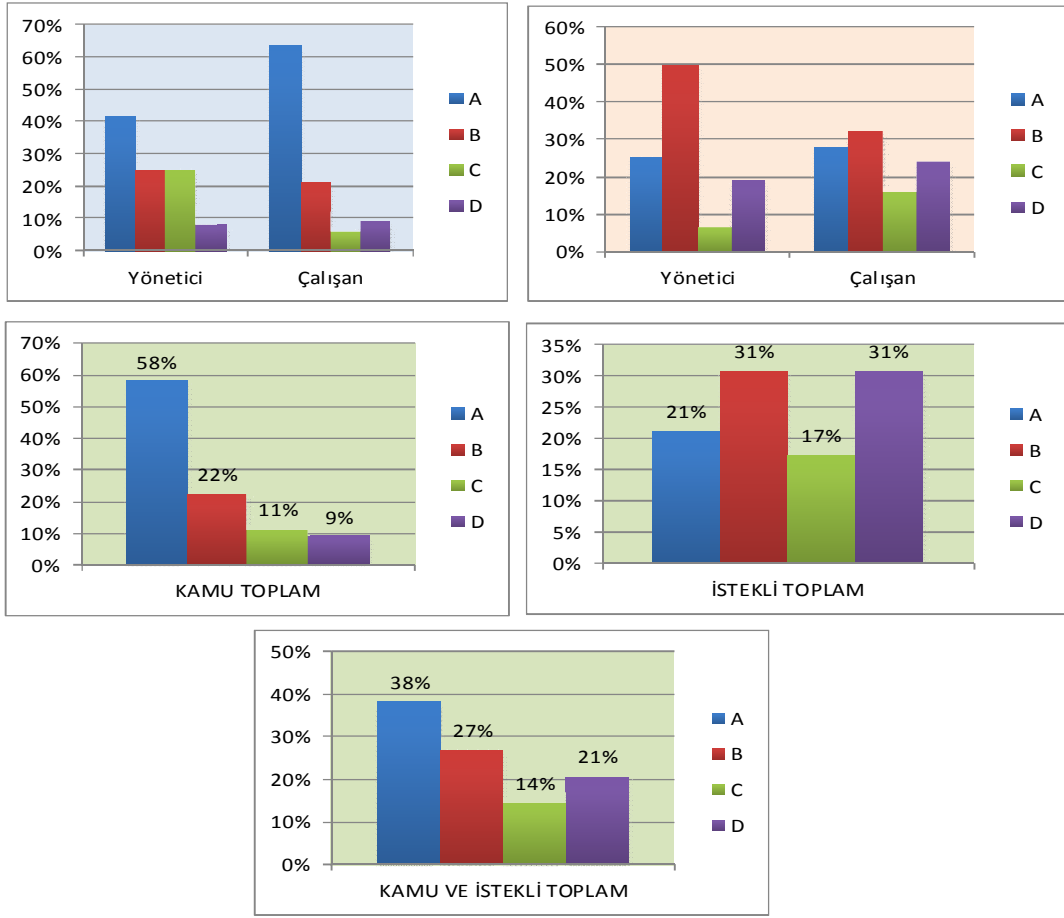
Tablo 4.32 ’de çalışılan kuruma göre e-ihale yöntemi uygulaması sonrasında istatistik ve analiz imkanının artıp artmayacağına yönelik kamuda çalışanlar da istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 91,11, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 2,22 , “azalacak” diyenlerin oranı % 2,22, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2,22’dir. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 64,29, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 28,57 , “azalacak” diyenlerin oranı % 2,38, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 4,76’dır. E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında istatistik ve analiz imkanının artıp artmayacağına yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında istatistik ve analiz imkanı nasıl değişir?” sorusuna Tablo 4.37 ve şekil 4.23’te kamuda çalışan yöneticiler de istatistik ve analiz

imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 100 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda çalışanlar da ise istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 91 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 3 , “azalacak” diyenlerin oranı % 3, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 3 ’tür. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 56 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 31, “azalacak” diyenlerin oranı % 6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 6’dır. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 68 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 28, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 4’tür. Kamuda toplam istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 93, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 2, “azalacak” diyenlerin oranı % 2, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2’dir. İsteklilerde toplam istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 60, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 28, “azalacak” diyenlerin oranı % 5, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7 ’dir. Kamu ve isteklilerde toplam istatistik ve analiz imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 77, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 15, “azalacak” diyenlerin oranı % 3, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %5’tir.

Tablo 4.38 E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinde değişme olur mu?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM								
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	
KONUMU	Yönetici	5	42%	3	25%	3	25%	1	8%	4	25%	8	50%	1	6%	3	19%	9	32%	11	39%	4	14%	4	14%
	Çalışan	21	64%	7	21%	2	6%	3	9%	7	28%	8	32%	4	16%	6	24%	28	48%	15	26%	6	10%	9	16%
	Toplam	26	58%	10	22%	5	11%	4	9%	11	21%	16	31%	9	17%	16	31%	37	38%	26	27%	14	14%	20	21%
TOPLAM KİŞİ	45								52								97								

A) ■ Artacak B) ■ Değişmeyecek C) ■ Azalacak D) ■ Fikrim Yok

Şekil 4.24. Tablo 4.38'e ait verilerin grafik analizleri.

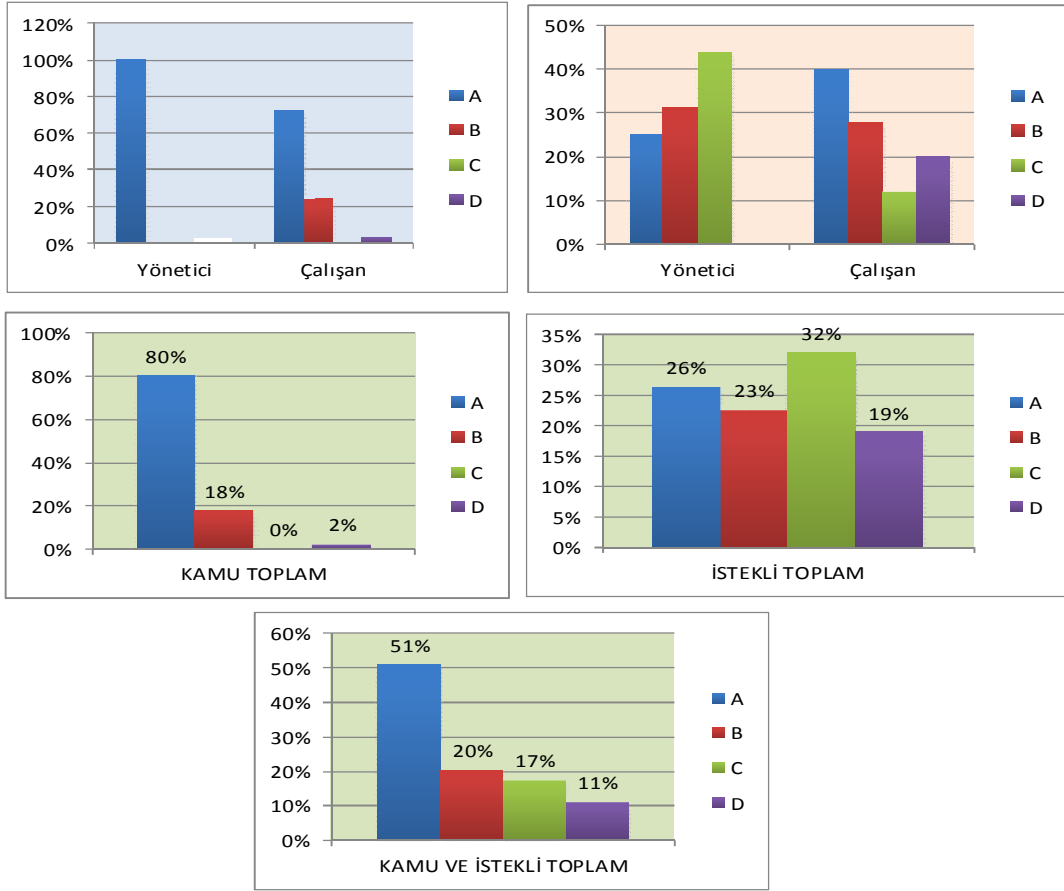
Tablo 4.32 'de çalışılan kuruma göre e-ihale yöntemi uygulaması sonrasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinin artıp artmayacağına yönelik kamuda çalışanlar da elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 57,78, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 22,22 , “azalacak” diyenlerin oranı % 11,11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 8,89’dur. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 26,19, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 40,48, “azalacak” diyenlerin oranı % 11,9, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 21,43’tür. E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinin artıp artmayacağına yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinde değişme olur mu?” sorusuna Tablo 4.38 ve şekil 4.24’te kamuda çalışan yöneticiler de elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği

“artacak” diyenlerin oranı % 42 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 25 , “azalacak” diyenlerin oranı % 25, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 8’dir. Kamuda çalışanlar da ise elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 64 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 21 , “azalacak” diyenlerin oranı % 6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 9 ’dur. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 25 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 50, “azalacak” diyenlerin oranı % 6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 19’dur. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 28 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 32, “azalacak” diyenlerin oranı % 16, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 24’tür. Kamuda toplam elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 58, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 22, “azalacak” diyenlerin oranı % 11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 9 ’dur. İsteklilerde toplam elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 21, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 31, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 31’dir. Kamu ve isteklilerde toplam elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 38, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 27, “azalacak” diyenlerin oranı % 14, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 21’dir.

Tablo 4.39 E-ihale yöntemi uygulama sonrasında elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU								ISTEKLI								TOPLAM								
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	
KONUMU	Yönetici	12	100%	0	0%	0	0%	0	0%	4	25%	5	31%	7	44%	0	0%	16	57%	5	18%	7	25%	0	0%
	Çalışan	24	73%	8	24%	0	0%	1	3%	10	40%	7	28%	3	12%	5	20%	34	59%	15	26%	3	5%	6	10%
	Toplam	36	80%	8	18%	0	0%	1	2%	14	26%	12	23%	17	32%	10	19%	50	51%	20	20%	17	17%	11	11%
TOPLAM Kişi	45								53								98								

A) ■ Artacak B) ■ Değişmeyecek C) ■ Azalacak D) ■ Fikrim Yok

Şekil 4.25. Tablo 4.39'a ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.32 'de çalışılan kuruma göre E-ihale yönteminin uygulanması sonrasında elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanının artıp artmayacağına yönelik kamuda çalışanlar da elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 80, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 17,78, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2,22’dir. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 35,71, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 28,57 , “azalacak” diyenlerin oranı % 23,81, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11,9’dur. E-ihale yöntemi uygulama sonrasında elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanının artıp artmayacağına yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulama sonrasında elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?” sorusuna Tablo 4.39 ve şekil 4.25’te

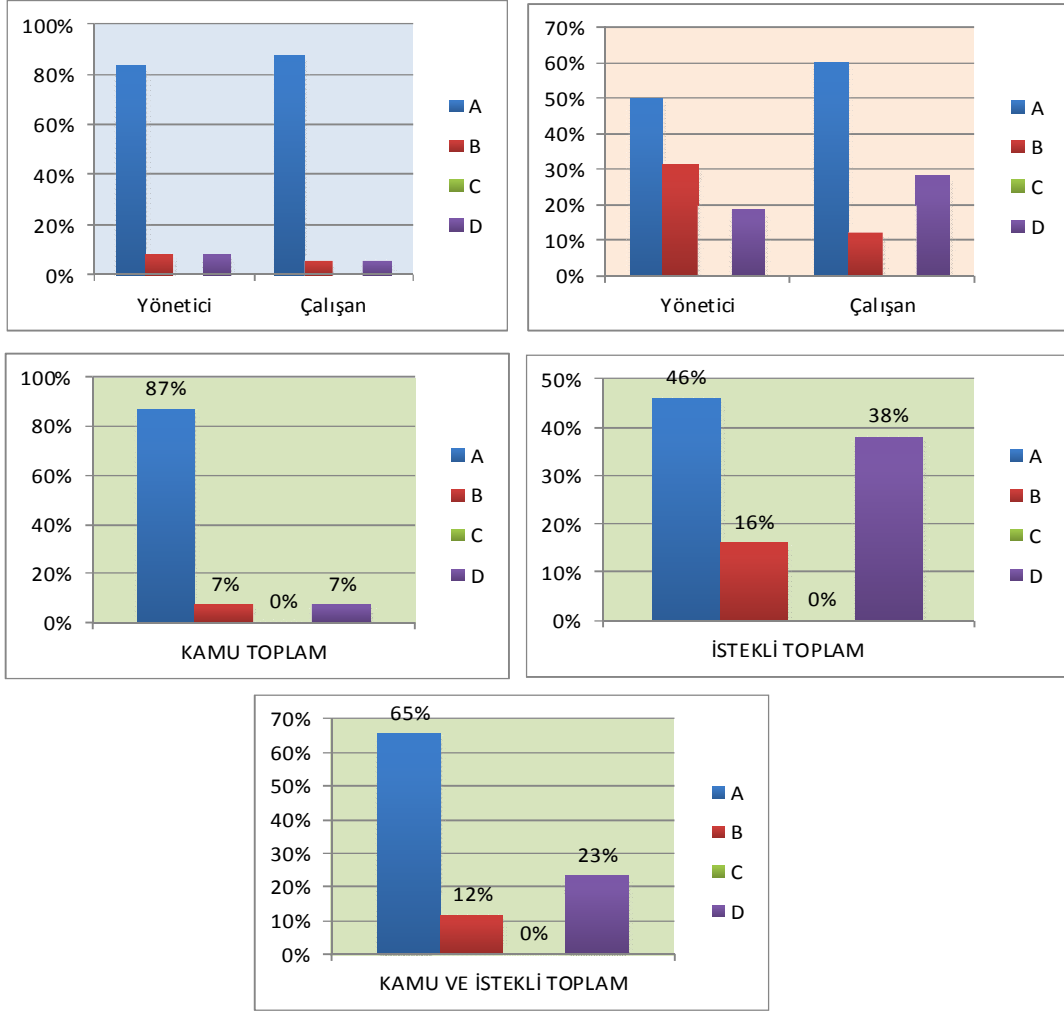

kamuda çalışan yöneticiler de elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 100 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda çalışanlar da ise elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 73 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 24, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 3 ’tür. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 25 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 31, “azalacak” diyenlerin oranı % 44, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 40, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 28, “azalacak” diyenlerin oranı % 12, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 20’dir. Kamuda toplam elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 80, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 18, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2’dir. İsteklilerde toplam elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 26, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 23, “azalacak” diyenlerin oranı % 32, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 19’dur. Kamu ve isteklilerde toplam elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma imkanı “artacak” diyenlerin oranı % 51, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11’dir.

Tablo 4.40 E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında uygulamanın bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapı düzeyini arttırabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM							
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%
KONUMU																								
Yönetici	10	83%	1	8%	0	0%	1	8%	8	50%	5	31%	0	0%	3	19%	18	64%	6	21%	0	0%	4	14%
Çalışan	29	88%	2	6%	0	0%	2	6%	15	60%	3	12%	0	0%	7	28%	44	76%	5	9%	0	0%	9	16%
Toplam	39	87%	3	7%	0	0%	3	7%	23	46%	8	16%	0	0%	19	38%	62	65%	11	12%	0	0%	22	23%
TOPLAM KİŞİ	45								50								95							

A) ■ Artacak B) ■ Değişmeyecek C) ■ Azalacak D) ■ Fikrim Yok

Şekil 4.26. Tablo 4.40'a ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.32 'de çalışılan kuruma göre e-ihale yöntemi uygulaması sonrasında bilişim altyapı düzeyinin artıp artmayacağına yönelik kamuda çalışanlar da bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 86,67, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 6,67, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 6,67’dir. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 57,14, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 19,05, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 23,81’dir. E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında bilişim altyapı düzeyinin artıp artmayacağına yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması sonrasında uygulamanın bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapı düzeyini arttırabilir mi?” sorusuna Tablo 4.40 ve şekil 4.26’da kamuda çalışan

yöneticiler de bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 83, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %8, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 8’dir. Kamuda çalışanlar da ise bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 88 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 6 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 6’dır. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 50, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 31, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 19’dur. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 60 , “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 12, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 28’dir. Kamuda toplam bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 87, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 7, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7’dir. İsteklilerde toplam bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 46, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 16, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 38’dir. Kamu ve isteklilerde toplam bilişim altyapı düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 65, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 12, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 23’tür.

Tablo 4.41 E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelere verilen cevapların çalışanların görevlerine göre dağılımı.

	Yöneticilik Görevi Var								Yöneticilik Görevi Yok								Cevapsız			
	Artacak		Değişmeyecek		Azalacak		Fikrim yok		Artacak		Değişmeyecek		Azalacak		Fikrim yok				Cevapsız	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Saydamlık	20	71,43	5	17,86	3	10,71			40	68,97	8	13,79	3	5,17	7	12,07			1	100
Eşit muamele	17	60,71	9	32,14	1	3,57	1	3,57	36	62,07	16	27,59	2	3,45	4	6,9			1	100
Rekabet	20	71,43	6	21,43	2	7,14			33	56,9	19	32,76	3	5,17	3	5,17			1	100
Maliyet	1	3,57	6	21,43	21	75			5	8,62	8	13,79	41	70,69	4	6,9			1	100
İş yükü	2	7,14	10	35,71	16	57,14			2	3,45	10	17,24	45	77,59	1	1,72			1	100
Hız ve erişim kolaylığı	20	71,43	6	21,43	1	3,57	1	3,57	45	77,59	4	6,9	6	10,34	3	5,17			1	100
İstatistik ve analiz inrakarı	21	75	5	17,86	1	3,57	1	3,57	46	79,31	8	13,79	1	1,72	2	3,45	1	1,72	1	100
Güvenirlilik	9	32,14	11	39,29	4	14,29	4	14,29	28	48,28	15	25,86	6	10,34	9	15,52			1	100
İdareler arası bilgi paylaşım	23	82,14	4	14,29	1	3,57			47	81,03	6	10,34			5	8,62			1	100
Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi	16	57,14	5	17,86	7	25			34	58,62	15	25,86	3	5,17	6	10,34			1	100
Bilişim alt yapı düzeyi	18	64,29	6	21,43			4	14,29	44	75,86	5	8,62	9	15,52					1	100

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışanların görevlerine göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.42’de belirtilmiştir.

H₀₆: E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışanların görevine göre farklılık yoktur.

H₁₆: E- E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışanların görevine göre farklılık vardır.

Tablo 4.42 E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşüncelerin Çalışılan Göreve Göre Farklılığına İlişkin Sonuçları

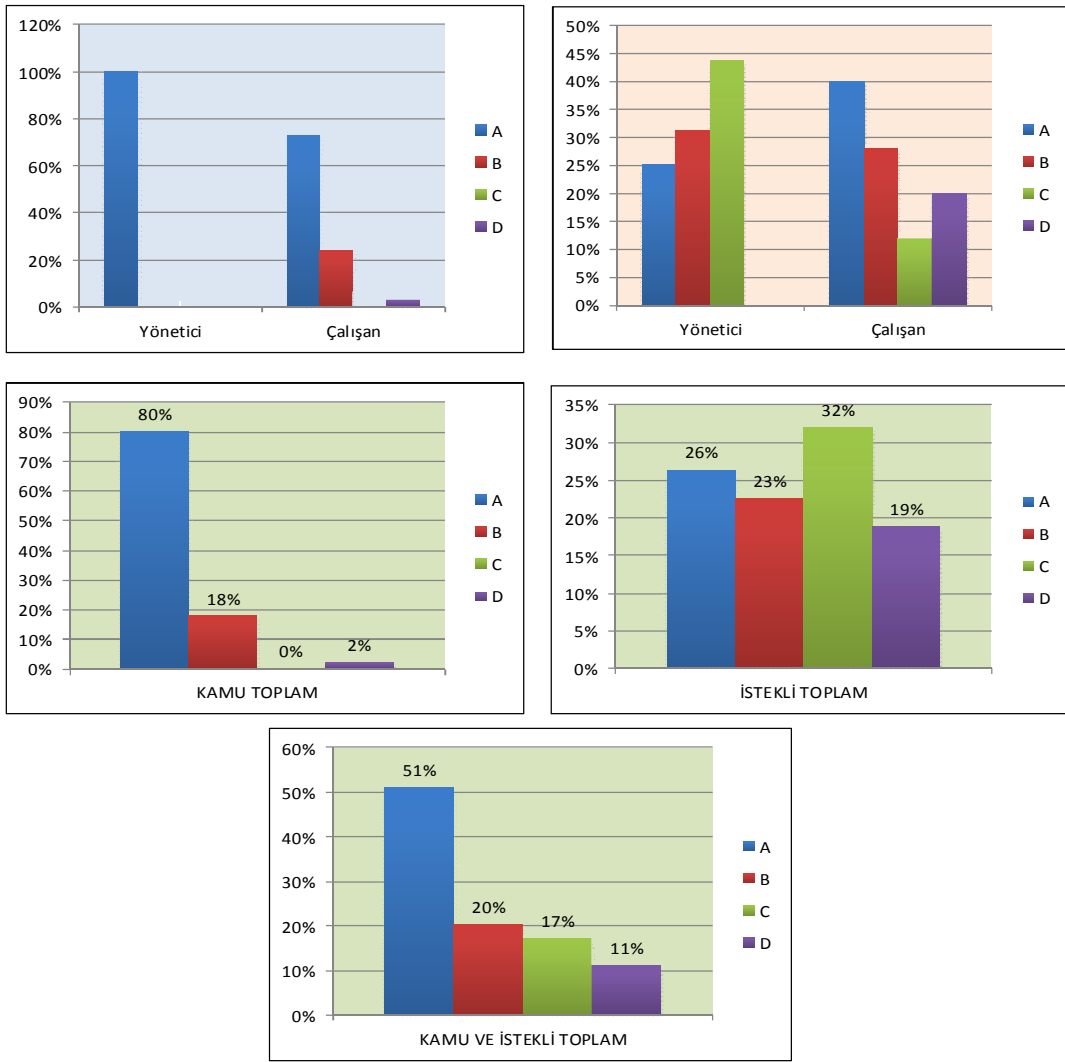
	Yönetim Görevi		
	Ki-Kare	sd	p
Saydamlık	4,433	3	p>0.05
Eşit muamele	0,5	3	p>0.05
Rekabet	3,055	3	p>0.05
Maliyet	3,346	3	p>0.05
İş yükü	4,921	3	p>0.05
Hız ve erişim kolaylığı	4,693	3	p>0.05
İstatistik ve analiz imkanı	0,52	3	p>0.05
Güvenirlilik	2,539	3	0,468
İdareler arası bilgi paylaşımı	4,74	3	p>0.05
Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi	9,808*	3	P<0.05
Bilişim alt yapı düzeyi	2,792	2	p>0.05

* P<0.05

“Alıcı ve satıcı buluşma düzeyine” yönelik görüşlerde Tablo 4.42’ye göre farklılık olduğu için H₀₆ Hipotezi reddedilerek, H₁₆ Hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4.43 E-ihale uygulamasına geçildikten sonra elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyinde artış olacaktır?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM							
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%
KONUMU																								
Yönetici	12	100%	0	0%	0	0%	0	0%	4	25%	5	31%	7	44%	0	0%	16	57%	5	18%	7	25%	0	0%
Çalışan	24	73%	8	24%	0	0%	1	3%	10	40%	7	28%	3	12%	5	20%	34	59%	15	26%	3	5%	6	10%
Toplam	36	80%	8	18%	0	0%	1	2%	14	26%	12	23%	17	32%	10	19%	50	51%	23	20%	17	17%	11	11%
TOPLAM Kişi	45								53								98							

Şekil 4.27. Tablo 4.43'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.41’de E-ihale uygulamasına geçtikten sonra alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyini nasıl etkileneceğine yönelik olarak yönetici olanların “artacak” diyenlerin oranı %57,14, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %17,86, “azalacak” diyenlerin oranı %25, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %0’dır. Yönetici olmayanların ise “artacak” diyenlerin oranı %58,62, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %25,86, “azalacak” diyenlerin oranı %5,17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %10,34’dür. E-ihale uygulamasına geçtikten sonra alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyini nasıl etkileneceğine yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale uygulamasına geçtikten sonra alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyini nasıl etkilenecek?” sorusuna Tablo 4.43 ve Şekil 4.27’de kamuda çalışan yöneticilerin alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 27, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda çalışanlar da ise alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 53, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 18, “azalacak” diyenlerin oranı %0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %2’dır. İsteklilerde görev yapan yöneticilerin alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 8, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 9, “azalacak” diyenlerin oranı % 13, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. İsteklilerde görev yapan çalışanlar da ise alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 19, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 13, “azalacak” diyenlerin oranı %6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 9’dur. Kamuda toplam “artacak” diyenlerin oranı % 80, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 18, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2’dır. İsteklilerde toplam “artacak” diyenlerin oranı % 26, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 23, “azalacak” diyenlerin oranı % 32, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 19’dur. Kamu ve isteklilerde toplam alıcı ve satıcıyı buluşturma düzeyi “artacak” diyenlerin oranı % 51, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11’dır.

Tablo 4.44 E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelere verilen cevapların çalışanların çalışma sürelerine göre dağılımı.

		Saydamlık		Eğit muamele		Rekabet		Maliyet		İş yükü		Hız ve erişim kolaylığı		İstatistik ve analiz inkam		Güvenirlilik		İdareler arası bilgi paylaşımı		Alıcı ve satıcı buluşma		Bilşim alt yapı düzeyi	
		■	%	■	%	■	%	■	%	■	%	■	%	■	%	■	%	■	%	■	%	■	%
1-5 yıl	Antacak	26	68,42	24	63,16	23	60,5	3	7,89	3	7,89	27	71,05	29	76,32	18	47,37	29	76,32	20	52,63	27	71,05
	Değişmeyecek	4	10,53	10	26,32	12	31,6	5	13,16	6	15,79	2	5,26	4	10,53	11	28,95	5	13,16	10	26,32	4	10,53
	Azaltacak	1	2,63			1	2,63	26	68,42	28	73,68	5	13,16	1	2,63	3	7,89			3	7,89		
	Fikrim yok	7	18,42	4	10,53	2	5,26	4	10,53	1	2,63	4	10,53	3	7,89	6	15,79	4	10,53	5	13,16	7	18,42
	Cevapsız													1	2,63								
5-10 yıl	Antacak	14	82,35	12	70,59	11	64,7	1	5,88			14	82,35	15	88,24	7	41,18	15	88,24	11	64,71	13	76,47
	Değişmeyecek	2	11,76	3	17,65	5	29,4	2	11,76	4	23,53	2	11,76	1	5,88	4	23,53	2	11,76	3	17,65	2	11,76
	Azaltacak	1	5,88	1	5,88			14	82,35	13	76,47	1	5,88	1	5,88	2	11,76			2	11,76		
	Fikrim yok			1	5,88	1	5,88									4	23,53			1	5,88	2	11,76
	Cevapsız																						
10-15 yıl	Antacak	9	60	5	33,33	8	53,3					9	60	10	66,67	4	26,67	10	66,67	7	46,67	9	60
	Değişmeyecek	4	26,67	9	60	4	26,7	5	33,33	7	46,67	5	33,33	5	33,33	6	40	3	20	5	33,33	5	33,33
	Azaltacak	2	13,33	1	6,67	3	20	10	66,67	8	53,33	1	6,67			4	26,67	1	6,67	3	20		
	Fikrim yok															1	6,67	1	6,67			1	6,67
	Cevapsız																						
15-20 yıl	Antacak	7	77,78	7	77,78	6	66,7	1	11,11	1	11,11	8	88,89	7	77,78	4	44,44	9	100	6	66,67	8	88,89
	Değişmeyecek	2	22,22	2	22,22	3	33,3	1	11,11	1	11,11	1	11,11	2	22,22	3	33,33			1	11,11		
	Azaltacak							7	77,78	7	77,78					1	11,11			2	22,22		
	Fikrim yok															1	11,11					1	11,11
	Cevapsız																						
20-25 yıl	Antacak	5	62,5	6	75	6	75	1	12,5			8	100	7	87,5	4	50	8	100	7	87,5	6	75
	Değişmeyecek	1	12,5	1	12,5	1	12,5	1	12,5	2	25			1	12,5	3	37,5			1	12,5		
	Azaltacak	2	25	1	12,5	1	12,5	6	75	6	75												
	Fikrim yok															1	12,5					2	25
	Cevapsız																						

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışanların çalışma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.44’de belirtilmiştir.

H₀: E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışanların çalışma sürelerine göre farklılık yoktur.

H₁: E- E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışanların çalışma sürelerine göre farklılık vardır.

Tablo 4.45 E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşüncelerin Çalışılan Çalışma Süresine Göre Farklılığına İlişkin Sonuçlar

	Çalışma Süresi		
	Ki-Kare	Sd	p
Saydamlık	18,458	12	p>0.05
Eşit muamele	17,163	12	p>0.05
Rekabet	11,228	12	p>0.05
Maliyet	10,671	12	p>0.05
İş yükü	10,783	12	p>0.05
Hız ve erişim kolaylığı	17,847	12	p>0.05
İstatistik ve analiz imkanı	11,256	12	p>0.05
Güvenirlilik	8,11	12	p>0.05
İdareler arası bilgi paylaşımı	12,614	12	p>0.05
Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi	11,557	12	p>0.05
Bilişim alt yapı düzeyi	9,825	8	p>0.05

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışanların çalışma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği analiz edildiğinde çalışılan süreye göre farklılık göstermediği sonucuna varıldığı için H₁₆ Hipotezi reddedilerek, H₀₇ Hipotezi kabul edilmiştir.

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelere verilen cevapların çalışanların eğitim sürelerine göre dağılımı Tablo 4.46'da yer almaktadır.

Tablo 4.46 E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşüncelerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

		Saydamlık		Eşit muamele		Rekabet		Maliyet		İş yükü		Hız ve erişim kolaylığı		İstatistik ve analiz imkanı		Güvenirlilik		İdareler arası bilgi paylaşımı		Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi		Bilişim alt yapı düzeyi	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
İlk Öğretim	Artacak											1	100					1	100	1	100	1	100
	Değişmeyecek							1	100					1	100	1	100						
	Azalacak	1	100	1	100	1	100			1	100												
	Fikrim yok																						
Ortaöğretim	Artacak	11	47,83	13	56,52	10	43,48	6	26,09	2	8,7	13	56,52	14	60,87	9	39,13	16	69,57	10	43,48	14	60,87
	Değişmeyecek	5	21,74	7	30,43	8	34,78	4	17,39	4	17,39	5	21,74	7	30,43	8	34,78	4	17,39	7	30,43	4	17,39
	Azalacak	2	8,7	1	4,35	2	8,7	12	52,17	17	73,91	3	13,04	1	4,35	2	8,7			2	8,7		
	Fikrim yok	5	21,74	2	8,7	3	13,04	1	4,35			2	8,7	1	4,35	4	17,39	3	13,04	4	17,39	5	21,74
Ön Lisans	Artacak	8	61,54	6	46,15	7	53,85			4	30,77	9	69,23	10	76,92	7	53,85	9	69,23	7	53,85	9	69,23
	Değişmeyecek	3	23,08	6	46,15	5	38,46	2	15,38	8	61,54	1	7,69	2	15,38	3	23,08	2	15,38	3	23,08	1	7,69
	Azalacak	1	7,69			1	7,69	11	84,62	1	7,69	2	15,38			1	7,69	1	7,69	2	15,38		
	Fikrim yok	1	7,69	1	7,69							1	7,69	1	7,69	2	15,38	1	7,69	1	7,69	3	23,08
Lisans	Artacak	28	82,35	23	67,65	24	70,59			1	2,94	30	88,24	29	85,29	14	41,18	30	88,24	23	67,65	26	76,47
	Değişmeyecek	4	11,76	10	29,41	10	29,41	5	14,71	9	26,47	2	5,88	3	8,82	11	32,35	4	11,76	7	20,59	5	14,71
	Azalacak	1	2,94					26	76,47	24	70,59	2	5,88	1	2,94	5	14,71			3	8,82		
	Fikrim yok	1	2,94	1	2,94			3	8,82							4	11,76			1	2,94	3	8,82
	Cevapsız													1	2,94								
Yüksek Lisans	Artacak	8	88,89	7	77,78	7	77,78					7	77,78	8	88,89	3	33,33	8	88,89	4	44,44	7	77,78
	Değişmeyecek					1	11,11	1	11,11	9	100	1	11,11			2	22,22			2	22,22	1	11,11
	Azalacak	1	11,11	1	11,11	1	11,11	8	88,89							1	11,11			3	33,33		
	Fikrim yok			1	11,11							1	11,11	1	11,11	3	33,33	1	11,11			1	11,11
Doktora	Artacak	5	100	4	80	5	100	1	20	1	20	5	100	5	100	3	60	5	100	5	100	4	80
	Değişmeyecek			1	20			4	80	2	40					1	20						
	Azalacak									2	40					1	20						
	Fikrim yok																					1	20
Cevapsız	Artacak	1	50	1	50	1	50			1	50	1	50	2	100	1	50	2	100	1	50	2	100
	Değişmeyecek	1	50	1	50	1	50			1	50	1	50			1	50			1	50		
	Azalacak							2	100														
	Fikrim yok																						

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışanların eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediği Ki-Kare analizi ile test edilmiş olup sonuçları Tablo 4.47’de belirtilmiştir.

H₀₈: E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışanların eğitim düzeyine göre farklılık yoktur.

H₁₈: E- E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerde çalışanların eğitim düzeyine göre farklılık vardır.

Tablo 4.47 E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşüncelerin Çalışılan Çalışma Süresine Göre Farklılığına İlişkin Sonuçlar

	Eğitim Düzeyi		
	Ki-Kare	sd	P
Saydamlık	29.389*	15	P<0.05
Eşit muamele	37.886*	15	P<0.05
Rekabet	33.654*	15	P<0.05
Maliyet	26.006*	15	P<0.05
İş yükü	15,986	15	p>0.05
Hız ve erişim kolaylığı	13,098	15	p>0.05
İstatistik ve analiz imkanı	18,044	15	p>0.05
Güvenirlilik	8,01	15	p>0.05
İdareler arası bilgi paylaşımı	14,063	15	p>0.05
Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi	15,74	15	p>0.05
Bilişim alt yapı düzeyi	4,61	15	p>0.05

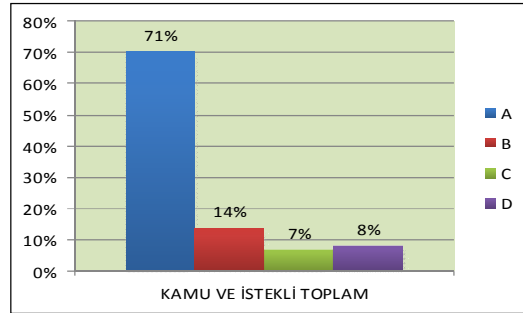
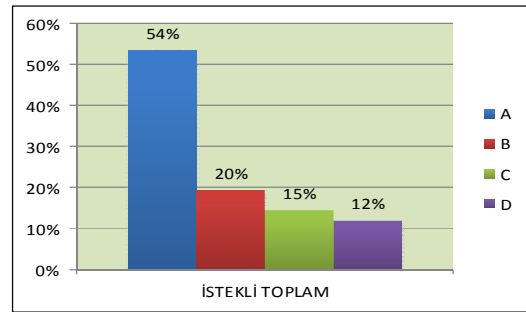
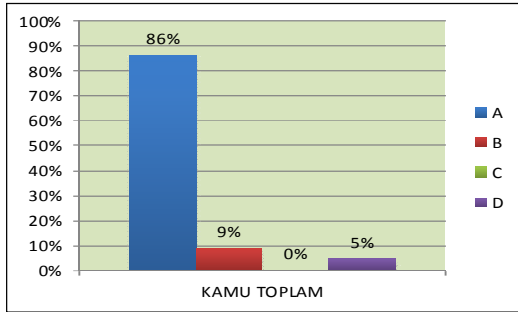
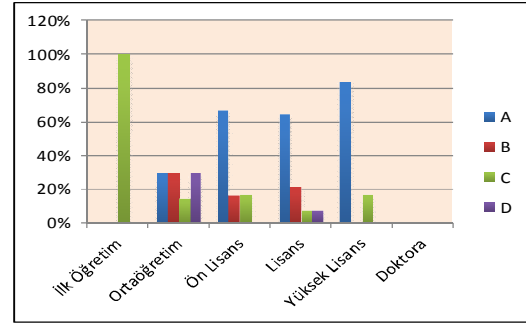
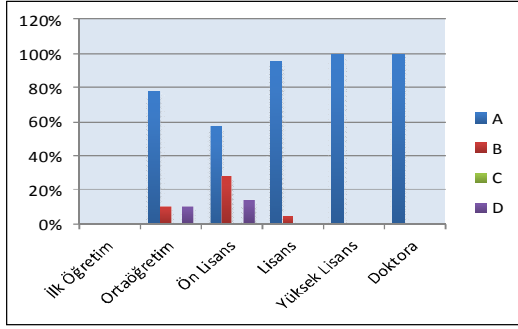
* P<0.05

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışanların eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediği analiz edildiğinde Saydamlık, Eşit muamele, Rekabet, Maliyet konularına ilişkin görüşlerinde eğitim düzeylerine göre farklılık olduğu sonucuna varıldığı için H₀₈ Hipotezi reddedilerek, H₁₈ Hipotezi kabul edilmiştir.

E-ihale Yönteminin Uygulanmasının Sonuçlarına İlişkin Düşüncelerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Tablo 4.48 Soru 1) E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM							
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%
İlk Öğretim	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Ortaöğretim	7	78%	1	11%	0	0%	1	11%	4	29%	4	29%	2	14%	4	29%	11	48%	5	22%	2	9%	5	22%
Ön Lisans	4	57%	2	29%	0	0%	1	14%	4	67%	1	17%	1	17%	0	0%	8	62%	3	23%	1	8%	1	8%
Lisans	19	95%	1	5%	0	0%	0	0%	9	64%	3	21%	1	7%	1	7%	28	82%	4	12%	1	3%	1	3%
Yüksek Lisans	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%	5	83%	0	0%	1	17%	0	0%	8	89%	0	0%	1	11%	0	0%
Doktora	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	38	86%	4	9%	0	0%	2	5%	22	54%	8	20%	6	15%	5	12%	60	71%	12	14%	6	7%	7	8%
TOPLAM KİŞİ	44								41								85							

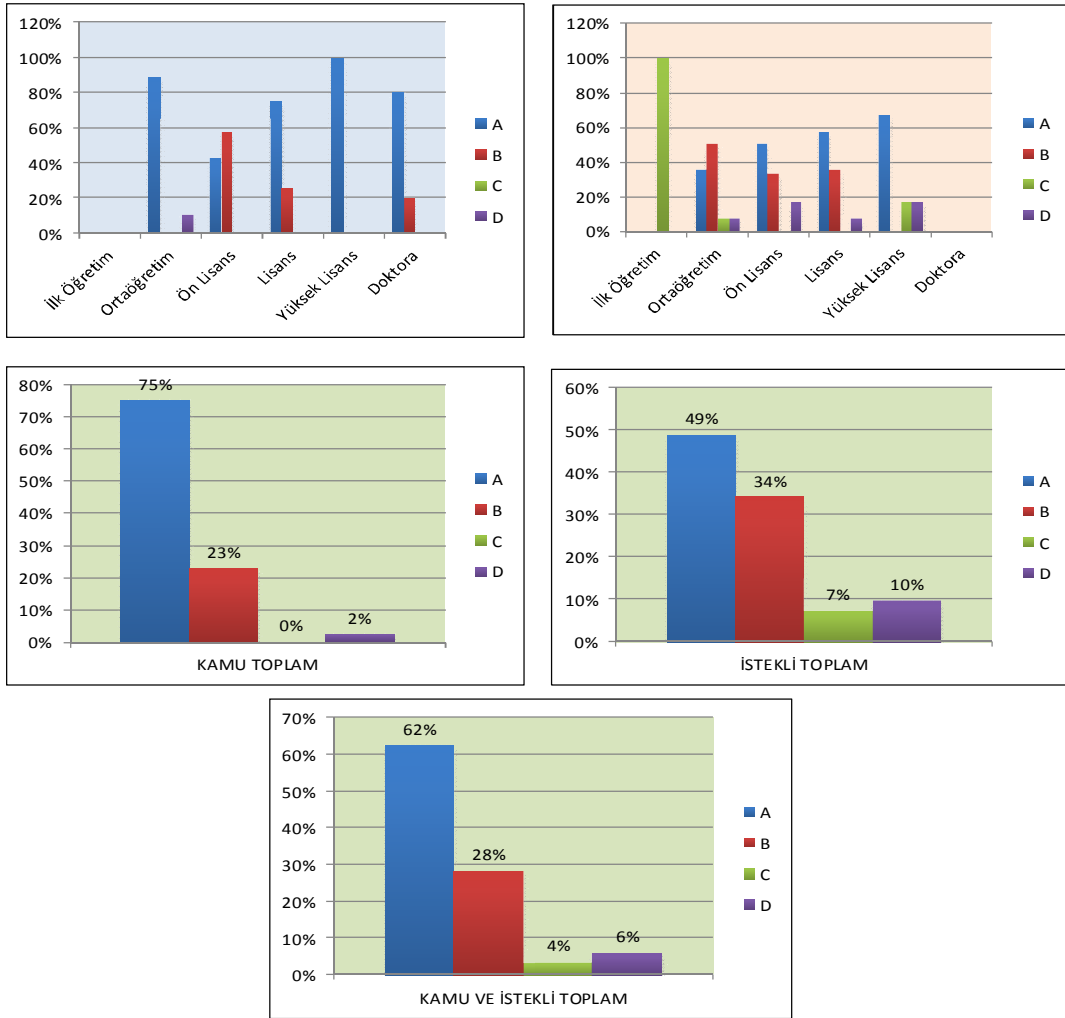
Şekil 4.28. Tablo 4.48'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.46’da eğitim durumuna göre e-ihale uygulamasına geçtikten sonra saydamlığın nasıl etkileneceğine yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı %0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %0, “azalacak” diyenlerin oranı %100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 47,83, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 21,74, “azalacak” diyenlerin oranı % 8,70, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 21,74’tür. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 61,54, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 23,08, “azalacak” diyenlerin oranı % 7,69, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7,69’dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 82,35, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 11,76, “azalacak” diyenlerin oranı % 2,94, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2,94’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 88,89, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 11,11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 100, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. E-ihale uygulamasına geçtikten sonra saydamlılığın nasıl etkileneceğine yönelik soruda istatikselsel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale uygulamasına geçtikten sonra saydamlılık nasıl etkilenecek?” sorusuna Tablo 4.48 ve Şekil 4.28’de kamuda çalışan ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 78, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 11, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11’dir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 57, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 29, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 14’tür. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı %95, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 5, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 100, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 100, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak”

diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır.İsteklilerde ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 29, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %29, “azalacak” diyenlerin oranı % 14, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 29’dur. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı %67, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 17, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 64, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %21, “azalacak” diyenlerin oranı % 7, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 83, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır.Doktora mezunlarında “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda toplam “artacak” diyenlerin oranı % 86, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 9, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 5’tir. İsteklilerde toplam “artacak” diyenlerin oranı % 54, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 15, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 12’dır. Kamu ve isteklilerde toplam saydamlılık “artacak” diyenlerin oranı % 71, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 14, “azalacak” diyenlerin oranı % 7, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 8’dır.

Tablo 4.49 Soru 2) E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamelenin artmasını sağlayabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLI								TOPLAM							
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%
İlk Öğretim	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Ortaöğretim	8	89%	0	0%	0	0%	1	11%	5	36%	7	50%	1	7%	1	7%	13	57%	7	30%	1	4%	2	9%
Ön Lisans	3	43%	4	57%	0	0%	0	0%	3	50%	2	33%	0	0%	1	17%	6	46%	6	46%	0	0%	1	8%
Lisans	15	75%	5	25%	0	0%	0	0%	8	57%	5	36%	0	0%	1	7%	23	68%	10	29%	0	0%	1	3%
Yüksek Lisans	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%	4	67%	0	0%	1	17%	1	17%	7	78%	0	0%	1	11%	1	11%
Doktora	4	80%	1	20%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	4	80%	1	20%	0	0%	0	0%
Toplam	33	75%	10	23%	0	0%	1	2%	20	49%	14	34%	3	7%	4	10%	53	62%	24	28%	3	4%	5	6%
TOPLAM KİŞİ	44								41								85							

Şekil 4.29. Tablo 4.49'a ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.46'da eğitim durumuna göre e-ihale uygulamasına geçtikten sonra eşit muamelenin nasıl etkileneceğine yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı %0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %0, “azalacak” diyenlerin oranı %100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 56,52, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 30,43, “azalacak” diyenlerin oranı % 4,35, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 8,7’dir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 46,15, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 46,15, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %7,69’dur. Lisans

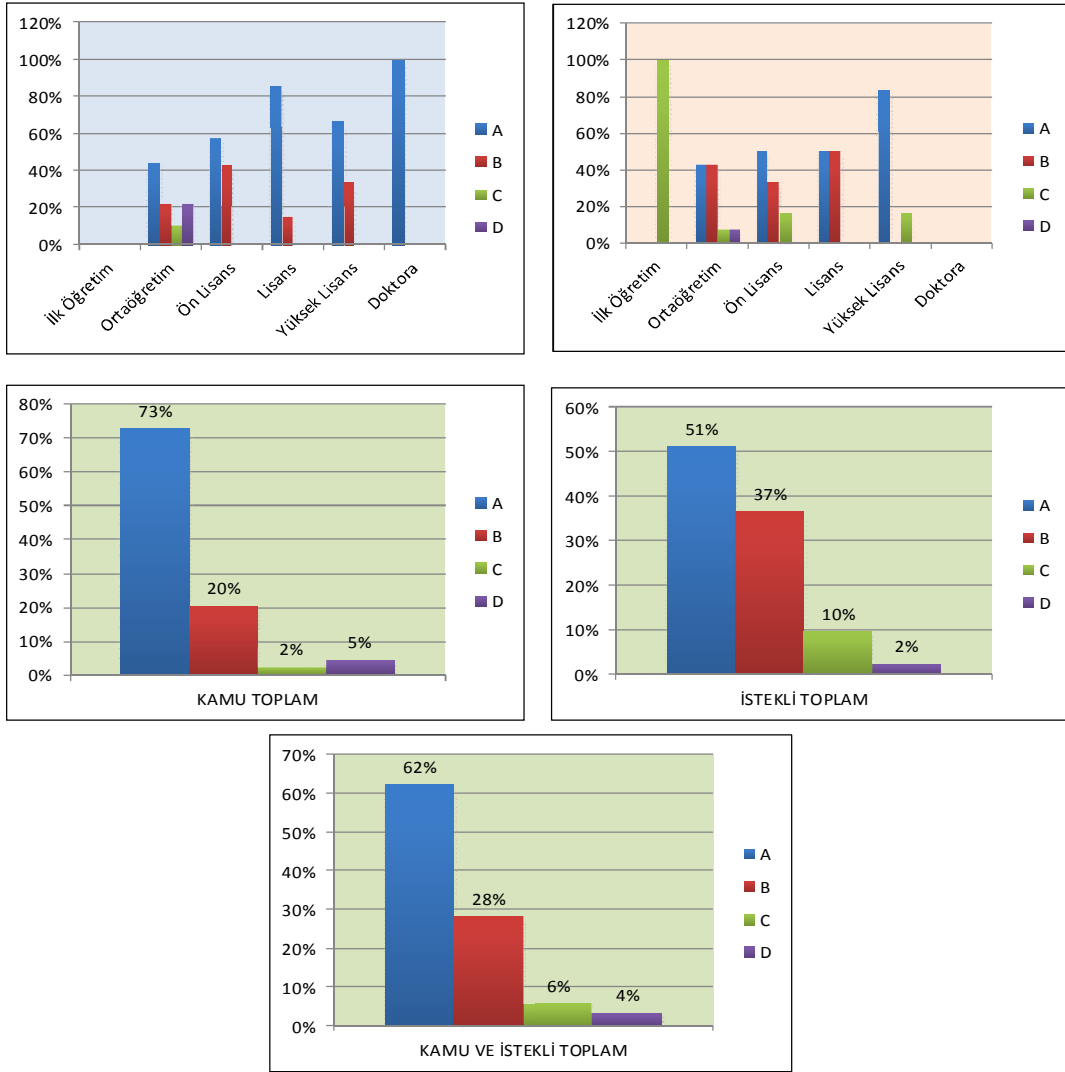
mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 67,65, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 29,41, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %2,94’tür. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 77,78, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 11,11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11,11’dir. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 80, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. E-ihale uygulamasına geçtikten sonra eşit muamelenin nasıl etkileneceğine yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamelenin artmasını sağlayabilir mi?” sorusuna Tablo 4.49 ve Şekil 4.29’da kamuda çalışan ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 89, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11’dir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 43, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 57, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 75, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 25, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 100, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %0, “azalacak” diyenlerin oranı %0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %0’dır. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 80, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. İsteklilerde ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 36, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 50, “azalacak” diyenlerin oranı % 7, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7’dir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 50, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 33, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 17’dir. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 57, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 36, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7’dir. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin

oranı % 67, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 17’dir. Doktora mezunlarında “artacak” diyenlerin oranı %0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda toplam “artacak” diyenlerin oranı % 75, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 23, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2’dir. İsteklilerde toplam “artacak” diyenlerin oranı % 49, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 34, “azalacak” diyenlerin oranı % 7, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 10’dur. Kamu ve isteklilerde toplam eşit muamele “artacak” diyenlerin oranı % 62, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 28, “azalacak” diyenlerin oranı % 4, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 10’dur.

Tablo 4.50 Soru 3) E-ihale yöntemi uygulamasına geçildikten sonra rekabetin artması sağlanabilir mi?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM							
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%
İlk Öğretim	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Ortaöğretim	4	44%	2	22%	1	11%	2	22%	6	43%	6	43%	1	7%	1	7%	10	43%	8	35%	2	9%	3	13%
Ön Lisans	4	57%	3	43%	0	0%	0	0%	3	50%	2	33%	1	17%	0	0%	7	54%	5	38%	1	8%	0	0%
Lisans	17	85%	3	15%	0	0%	0	0%	7	50%	7	50%	0	0%	0	0%	24	71%	10	29%	0	0%	0	0%
Yüksek Lisans	2	67%	1	33%	0	0%	0	0%	5	83%	0	0%	1	17%	0	0%	7	78%	1	11%	1	11%	0	0%
Doktora	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	32	73%	9	20%	1	2%	2	5%	21	51%	15	37%	4	10%	1	2%	53	62%	24	28%	5	6%	3	4%
TOPLAM KİŞİ	44								41								85							

Şekil 4.30. Tablo 4.50'ye ait verilerin grafik analizleri.

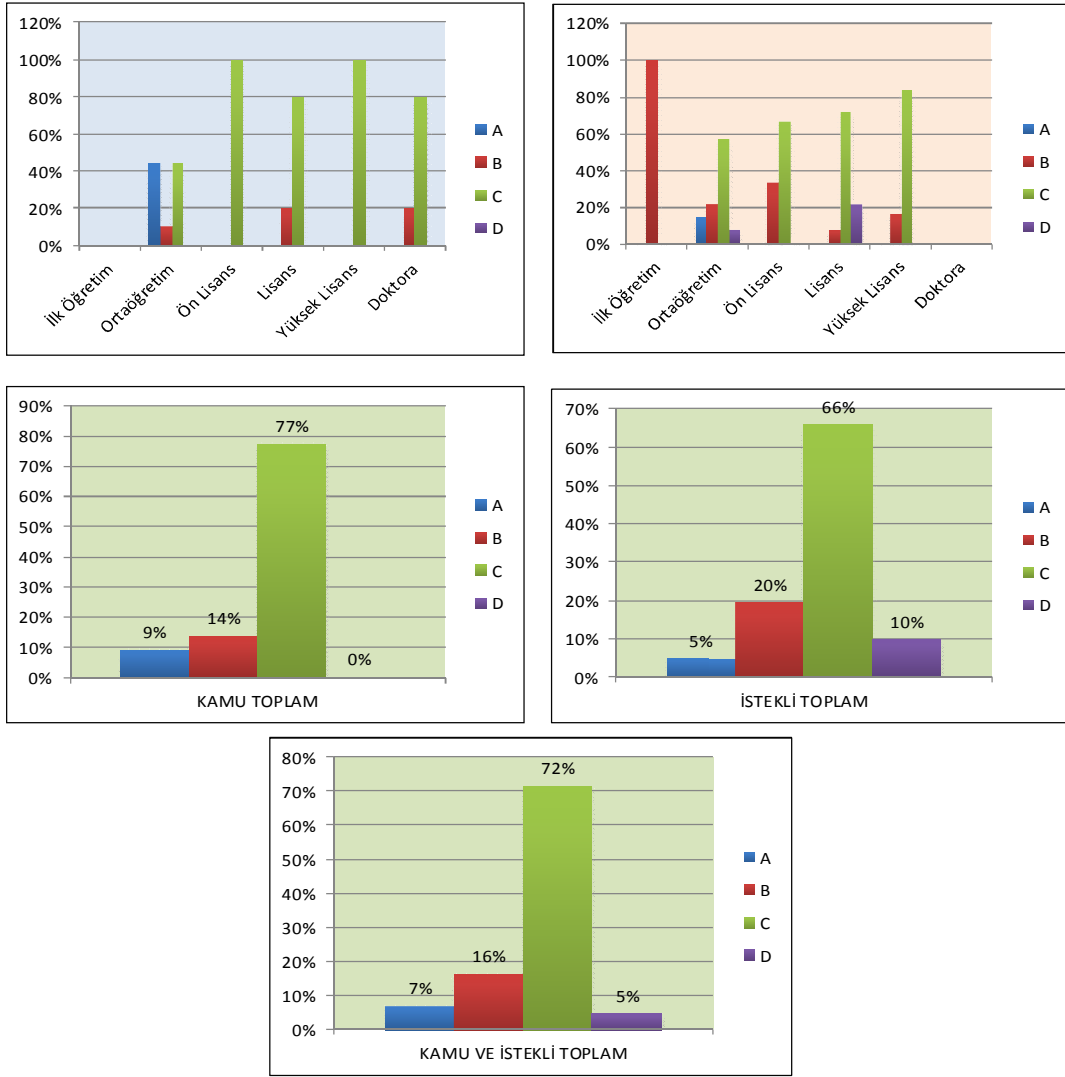
Tablo 4.46'da eğitim durumuna göre e-ihale uygulamasına geçtikten sonra rekabetin nasıl etkileneceğine yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0'dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 43,48, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 34,78, “azalacak” diyenlerin oranı % 8,7, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 13,04'tür. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 53,85, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 38,46, “azalacak” diyenlerin oranı % 7,69, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0'dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 70,59, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 29,41,

“azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 77,78, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 11,11, “azalacak” diyenlerin oranı % 11,11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 100, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. E-ihale uygulamasına geçtikten sonra rekabetin nasıl etkileneceğine yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulamasına geçildikten sonra rekabetin artması sağlanabilir mi?” sorusuna Tablo 4.50 ve Şekil 4.30’da kamuda çalışan ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 44, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 22, “azalacak” diyenlerin oranı % 11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 22’dir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 57, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 43, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 85, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 15, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 67, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 33, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 100, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. İsteklilerde ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 43, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 43, “azalacak” diyenlerin oranı % 7, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7’dir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 50, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 33, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 50, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 50, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 83, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Doktora

mezunlarında “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda toplam “artacak” diyenlerin oranı % 73, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 2, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 5’tir. İsteklilerde toplam “artacak” diyenlerin oranı % 51, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 37, “azalacak” diyenlerin oranı % 10, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 2’dir. Kamu ve isteklilerde toplam rekabet “artacak” diyenlerin oranı % 62, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 28, “azalacak” diyenlerin oranı % 6, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 4’tür.

Tablo 4.51 Soru 4) E-ihale yöntemi uygulamasına geçildikten sonra maliyet nasıl etkilenir?

Demografik Özellikler	KAMU								İSTEKLİ								TOPLAM								
	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	A	%	B	%	C	%	D	%	
EĞİTİM DURUMU	İlk Öğretim	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%
	Ortaöğretim	4	44%	1	11%	4	44%	0	0%	2	14%	3	21%	8	57%	1	7%	6	26%	4	17%	12	52%	1	4%
	Ön Lisans	0	0%	0	0%	7	100%	0	0%	0	0%	2	33%	4	67%	0	0%	0	0%	2	15%	11	85%	0	0%
	Lisans	0	0%	4	20%	16	80%	0	0%	0	0%	1	7%	10	71%	3	21%	0	0%	5	15%	26	76%	3	9%
	Yüksek Lisans	0	0%	0	0%	3	100%	0	0%	0	0%	1	17%	5	83%	0	0%	0	0%	1	11%	8	89%	0	0%
	Doktora	0	0%	1	20%	4	80%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	20%	4	80%	0	0%
	Toplam	4	9%	6	14%	34	77%	0	0%	2	5%	8	20%	27	66%	4	10%	6	7%	14	16%	61	72%	4	5%
TOPLAM KİŞİ	44								41								85								

Şekil 4.31. Tablo 4.51'e ait verilerin grafik analizleri.

Tablo 4.46'da eğitim durumuna göre e-ihale uygulamasına geçtikten sonra maliyetin nasıl etkileneceğine yönelik kamu ve isteklilerin toplam verileri gösterilmiştir. Tabloda ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 100, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0'dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 26,09, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 17,39, “azalacak” diyenlerin oranı % 52,17, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 4,35'tir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 15,38, “azalacak” diyenlerin oranı % 84,62, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0'dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı %

14,71, “azalacak” diyenlerin oranı % 76,47, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 8,82’dir. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 11,11, “azalacak” diyenlerin oranı % 88,89, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise %0’dır. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 20, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 80, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. E-ihale uygulamasına geçtikten sonra maliyetin nasıl etkileneceğine yönelik soruda istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. “E-ihale yöntemi uygulamasına geçildikten sonra maliyet nasıl etkilenir?” sorusuna Tablo 4.51 ve Şekil 4.31’de kamuda çalışan ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 44, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 11, “azalacak” diyenlerin oranı % 44, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 80, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 100, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Eğitim düzeyi doktora olanların “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 80, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. İsteklilerde ilköğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 100, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Ortaöğretim mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 14, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 21, “azalacak” diyenlerin oranı % 57, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 7’dir. Ön lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 33, “azalacak” diyenlerin oranı % 67, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 7, “azalacak” diyenlerin oranı % 71, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 21’dir. Yüksek Lisans mezunlarının “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 17, “azalacak” diyenlerin oranı % 83,

“fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Doktora mezunlarında “artacak” diyenlerin oranı % 0, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 0, “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. Kamuda toplam “artacak” diyenlerin oranı % 9, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 14, “azalacak” diyenlerin oranı % 77, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 0’dır. İsteklilerde toplam “artacak” diyenlerin oranı % 5, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 20, “azalacak” diyenlerin oranı % 66, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 10’dur. Kamu ve isteklilerde toplam maliyet “artacak” diyenlerin oranı % 7, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 16, “azalacak” diyenlerin oranı % 72, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 5’tir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu çalışmada e-ihale sisteminin gelişimi ve oluşturulma amacı anlatılarak, kamu kurumunda çalışanların ve ihaleye katılan isteklilerin e-ihale sistemi hakkındaki görüşleri araştırarak, e-ihalenin oluşturulma amaçlarının ne ölçüde gerçekleştirildiğini incelemek, taraflar açısından farkındalık ve bilgi düzeylerinin değerlendirilmesini yaparak çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır.

Elektronik İhale, rekabet ortamının oluşmasına katkı sağlayarak ihalelere yön vermek ve idari karar aşmalarını desteklemek amacıyla kullanılacak, istatistik oluşturulmasına katkı sağlayarak ihale sürecinde yaşanan olumsuzların önüne geçilebilmesi amacıyla İhale işlemlerinin elektronik ortama taşınmasında bilgisayar destekli teklif değerlendirme , yeterlilik koşullarında kesinlik ve açıklık ,hatasız ve geçerli teklif ile katılımcılar açısından işlevsel farklılıkları ortadan kaldırmakta coğrafi yer ve zaman gözetmeden yapılabilmektedir. Süreçte yaşanan yanlışlıkların, gecikmelerin, kötü kullanımların önüne geçilerek yolsuzluk ve usulsüzlükle mücadele aracı olarak e-ihale yönteminin kullanılması sistemin avantajlarını ortaya çıkaracaktır.

Bu çalışmadan elde edilen verilere göre, Kamu kurumlarında görev yapan çalışanların %64'nün eğitim düzeyi "lisans ve lisansüstü"dür. İstekilerde görev yapan çalışanların ise, %49'u "lisans ve lisansüstü" düzeyindedir. Kamuda çalışanların eğitim düzeyleri, isteklilerinkine göre daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Kamu kurumlarında görev yapan yönetici ve çalışanların %69'nun çalışma süresi 1-5 ve 5-10 yıl arasındadır. İsteklilerin ise %38'inin çalışma süresi 1-5 ve %24'ü 10-15 yıl arasındadır. Kamuda çalışma sürelerine göre 1-5 ve 5-10 yılları arasının en yüksek paya sahip olması konu hakkında deneyimli ve teknolojik gelişmelerin sağlayacağı faydaların farkında olduğunu göstermektedir.

İsteklilerde ise görev yapan çalışanların %67'sinin eğitim düzeylerinin ortaöğretim ve lisans olması, çalışma sürelerine göre 1-5 ve 10-15 yılları arasının en yüksek paya sahiptir.

E-İhale Yönteminin Yararlılığına İlişkin Düşüncelerin Çalışılan Kuruma Göre farklılık gösterip göstermediği incelendiğinde, e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabileceği düşüncelerinin çalışılan kuruma göre istatistiksel olarak farklılık göstermektedir. 1.,2.,3.,4.,5.,6.,8.,11.,12.,14. Sorulardaki görüşler için H1 hipotezi doğrulanmıştır. Buna göre E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşler, görev yapılan kuruma göre farklılık göstermektedir.

E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin göreve göre dağılımında e-ihale yöntemi uygulamasının ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabileceği, E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabileceği, E-ihale yöntemi uygulamasının İdareler arası bilgi paylaşımını sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğinin sağlanabileceği, E-ihale yönteminin uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlayabileceği konularında (3.,7.,10.,15.,16.) çalışılan göreve göre farklılık olduğu bulunmuştur. İhale yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşlerin, yönetim görevi olup olmadığına göre farklılık göstermektedir.

E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışma yılına göre farklılık gösterdiği, e-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabileceği, E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabileceği, E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlayabileceğine ilişkin düşüncelerin çalışanların çalışma yılına göre farklılık göstereceği bulunduğundan 7,12. ve 16. sorulardaki görüşler için H1 hipotezi doğrulanmıştır. Buna göre E-İhale Yönetiminin yararlılığına ilişkin görüşler, çalışma yılına göre farklılık göstermektedir.

E-ihale yönteminin yararlılığına ilişkin düşüncelerin çalışanların eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediği incelendiğinde sadece, E-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabileceği düşüncesi (11. Soru) için H4'ün doğrulandığı görülmüştür. E-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabileceği düşüncesinin eğitim düzeyine göre farklılık göstermesi nedeniyle H₁₄ Hipotezi kabul edilmiştir (Tablo 4.29).

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışılan kuruma göre farklılık gösterip göstermediği incelendiğinde sadece, Hız ve erişim kolaylığı , Eşit muamele, Hız ve erişim kolaylığı , İstatistik ve analiz imkanı, Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi, Bilişim alt yapı düzeyine yönelik görüşlerde göre farklılık olduğu için H₁₅ Hipotezi kabul edilmiştir.

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışılan göreve göre farklılık gösterip göstermediği incelendiğinde sadece, “Alıcı ve satıcı buluşma düzeyine” yönelik görüşlerde göreve göre farklılık olduğu için H₁₆ Hipotezi kabul edilmiştir.

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışanların çalışma sürelerine göre farklılık gösterip göstermediği analiz edildiğinde çalışılan süreye göre farklılık göstermediği sonucuna varıldığı için H₀₇ Hipotezi kabul edilmiştir.

E-ihale yönteminin uygulanmasının sonuçlarına ilişkin düşüncelerin çalışanların eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediği analiz edildiğinde Saydamlık, Eşit muamele, Rekabet, Maliyet konularına ilişkin görüşlerinde eğitim düzeylerine göre farklılık olduğu sonucuna varıldığı için H₁₈ Hipotezi kabul edilmiştir.

E-ihale yöntemi ile mal, hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir diyen Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %100 iken Çalışanların “Evet” oranı % 94’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Evet” oranı % 69 iken çalışanların “Evet” oranı %84’dür.

E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlar diyen Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik “Evet” oranı % 95,56 iken “Hayır” diyenlerin oranı % 4,44 ‘dir. İsteklilere yönelik “Evet” oranı %76,2 iken “Hayır” diyenlerin oranı %23,81’dir.

E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muameleyi sağlar diyen Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik “Evet” oranı % 95,56 iken, isteklilere yönelik “Evet” oranı %59.5’dir.

E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlar diyen Kamuda görev yapan yöneticilerin “Evet” oranı %100 iken Çalışanların “Evet”

oranı % 97'dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Evet" oranı % 69 iken çalışanların "Evet" oranı %84'tür. Kamuda görev yapan yöneticilerin "Hayır" oranı %0 iken Çalışanların "Hayır" oranı % 3'dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Hayır" oranı %31 iken çalışanların "Hayır" oranı %16'dır.

E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanının artmasını sağlar diyen Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 97,78 iken, isteklilere yönelik "Evet" oranı %81'dir.

E-ihale yöntemi uygulamasının elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir diyen Kamuda görev yapanların "Evet" oranı % 93,33 iken, isteklilerde "Evet" oranı %69'dur.

E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlar diyen Kamuda görev yapanların gerçekleştirilebilirliğine yönelik "Evet" oranı % 100 iken "Hayır" diyenlerin oranı %0'dır. İsteklilere yönelik "Evet" oranı %90,5 iken "Hayır" diyenlerin oranı %9,52'dir.

E-ihale yöntemi uygulamasının idareler arası bilgi paylaşımını sağlar diyen yönetim görevi olanların "Evet" oranı % 71,43 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 28,57 'dir. Yönetim görevi olmayanlara yönelik "Evet" oranı %53,0 iken "Hayır" diyenlerin oranı % 5,0'tir.

E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliğini sağlar diyen Kamuda görev yapan yöneticilerin "Evet" oranı % 25 iken Çalışanların "Evet" oranı %79'dur. İsteklilerin yöneticilerine yönelik "Evet" oranı %69 iken çalışanların "Evet" oranı %69'dur. Kamuda görev yapan yöneticilerin

“Hayır” oranı %75 iken Çalışanların “Hayır” oranı % 21’dir. İsteklilerin yöneticilerine yönelik “Hayır” oranı %31 iken çalışanların “Hayır” oranı %36’dır. Kamuda toplam “Evet” diyenlerin oranı %64 iken “Hayır” oranı %36’dır. İsteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %66 iken “Hayır” oranı %34’tür. Kamu ve isteklilerde toplam “Evet” diyenlerin oranı %65 iken “Hayır” diyenlerin oranı %35’tir.

E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir diyen çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %94,74, 5-10 yıl arası oran %100, 10-15 yıl arası %60, 15-20 yıl arası %88,89, 20-25 yıl arası %75 iken, çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %5,26, 5-10 yıl arası oran %0, 10-15 yıl arası %40, 15-20 yıl arası %11,11, 20-25 yıl arası %2,25’dir.

E-ihale yöntemi uygulamasının hız ve erişim kolaylığı sağlar diyen kamu ve isteklilerin toplamı çalışma süresine göre “Evet” oranı 1-5 yıl arası %100, 5-10 yıl arası oran %94,12, 10-15 yıl arası %80, 15-20 yıl arası %100, 20-25 yıl arası %100 iken, çalışma süresine göre “Hayır” oranı 1-5 yıl arası %0, 5-10 yıl arası oran %5,88, 10-15 yıl arası %20, 15-20 yıl arası %0, 20-25 yıl arası %0’dır.

E-ihale uygulamasına geçtikten sonra saydamlılığın nasıl etkileneceğine yönelik kamuda çalışanlar da saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 86,69, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 8,89 , “azalacak” diyenlerin oranı % 0, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 4,44’tür. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında saydamlık “artacak” diyenlerin oranı % 52,38, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 21,43 , “azalacak” diyenlerin oranı % 14,29, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 11,9’dur.

E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlar diyen kamuda çalışanlar da elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 57,78, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 22,22 , “azalacak” diyenlerin oranı % 11,11, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 8,89’dur. İsteklilerde e-ihale uygulaması sonrasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği “artacak” diyenlerin oranı % 26,19, “değişmeyecek” diyenlerin oranı % 40,48, “azalacak” diyenlerin oranı % 11,9, “fikrim yok” diyenlerin oranı ise % 21,43’tür.

5.2. Öneri

E-devlet projeleri sayesinde kurumlar arası birlikte çalışabilirliğin artırılması, hizmete erişim kolaylığı sağlanması gibi hizmet ve faaliyetleri uygulayarak eski kamu hizmeti anlayışından vazgeçerek bilgisayar ağları üzerinden kamu ve özel sektöre en iyi ve kaliteli hizmeti sunduğu açıktır.

E-ihale uygulamaları konusunda daha sonra yapılacak benzer çalışmaların daha büyük örneklem ile yapılması sonuçların genellenebilirliğine katkıda bulunabilir.

Kamunun e-ihale sistemine daha olumlu bakmasına karşın isteklilerin sisteme olumsuz bakması bilgi sahibi olmadıklarından kaynaklanabileceğinden isteklilerin tüm yönetici ve çalışanlarına sistemin faydaları hakkında eğitim almaları sağlanmalıdır.

E-ihale sisteminin güvenilirliği hakkında kamu kurumunda görev yapan yönetici ve çalışanlar ile isteklilerde görev yapan yönetici ve çalışanların bir kısmının sisteme karşı duyduğu güvensizlik yönündeki fikirlerini değiştirmek için sistemde

kurgulanan güvenlik önlemlerinin eğitim ile aktarılarak çalışanların sisteme duyduğu güven duygusu arttırılmalıdır.

Kamu kurumunda görev yapan yönetici ve çalışanlarının eğitim düzeyinin lisans ve lisansüstü olmasına karşılık isteklilerin yönetici ve çalışanların büyük bir kısmının eğitim düzeylerinin ortaöğretim ve lisans olması, kamudaki eğitim düzeyine göre düşük kaldığından istekliler personel istihdamında eğitim düzeyi yüksek ve teknolojiyi iyi kullanabilen personeli tercih etmeleri e-ihale sisteminin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunabilir.

Kurumlarda mal ve hizmet alımlarını hızlı ve kısa sürede gerçekleştirmek amacıyla hizmete ulaşma çabası, alandaki zaman kaybı ve olumsuzlukları ortadan kaldırarak istenilen hizmetleri etkin bir şekilde yerine getirmek için e-ihale uygulaması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Kamu kurumunda görev yapan yönetici ve çalışanlar ile isteklilerde görev yapan yönetici ve çalışanların eğitim ve çalışma sürelerine göre değerlendirildiğinde tüm çalışanların genel olarak e- ihale uygulamalarına olumlu baktıkları bu süreçte e-ihale sistemine yönelik alt yapı, bilgi ağı ve kurumlar arası iş birliğinin hızlı bir şekilde oluşturularak uygulanmaya konulması gerekmektedir. Aksi takdirde e-ihale yöntemindeki teknolojik gelişmelerin başlatılmasının uzun zamana yayılması bu anlamda inanırlığını kaybetmesine sebep olacaktır.

Sağlık kurumlarında e-ihale uygulaması kamu ve istekliler açısından maliyetleri azaltacağına zaman ve bölgeler arası farklılıkları ortadan kaldırarak e-ihale uygulamaları öncesinde ve sonrasında verilen hizmetin kalitesini olumlu yönde etkileyerek rekabet düzeyini arttıracığı ve kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

1. Şener M. ve Paşayığıt A. (2012), E-Devlette Kalite, Güvenlik ve Kişisel Gizlilik. http://www.ituemk.org/dosyalar/2006_2.pdf, Erişim Tarihi: 19 Nisan 2013

2. Bankur M. (2008), Sağlık Bakanlığı Hastaneleri Satın Alma Birimlerinde Çalışanların E-İhale Konusundaki Görüşlerin Değerlendirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Kurumları Yönetimi Programı Yüksek Lisans Tezi.

3. Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Kamu Bilgi İşlem Merkezleri Birliği Çalışma Grubu (KAMU-BİB). (2001), Türkiye'de E-Devlet Nasıl Olmalı?: Türkiye Bilişim Derneği Raporu Ekim, 2001. Kamu Bilgi İşlem Uygulamalarında Verimliliğin Arttırılması I-II-III Toplantıları Sonuç Raporu 1/ 149. <http://tr.scribd.com/doc/53133358/13/E-DEVLET-MEVZUATI>, Erişim Tarihi: 19 Nisan 2013

4. Odabaş Ç. (2004), "Stratejik Yönetim ve e-Devlet". Sayıştay Dergisi, Ekim-Aralık sayı 55, s.83-93. <http://www.sayistay.gov.tr/dergi/icerik/der55m5.pdf>, Erişim Tarihi: 23 Nisan 2013

5. Elektronik İmza Kanunu <http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5070.html>
Erişim Tarihi: 26 Nisan 2013

6. <http://www.e-imza.gen.tr/> Erişim Tarihi: 28 Nisan 2013

7. <http://www.e-guven.com/Urunlerimiz.aspx?PageID=1> Erişim Tarihi: 28 Nisan 2013

8. <https://eteydeb.tubitak.gov.tr/eimzabilgisayfasi.htm> Erişim Tarihi: 28 Nisan 2013

9. Elektronik Ticaret Hakkında Genel Bilgiler.
<http://www.elektronikticaretrehberi.com/> Erişim Tarihi: 01 Mayıs 2013

10. Vikipedi, özgür ansiklopedi Elektronik ticaret
http://tr.wikipedia.org/wiki/Elektronik_ticaret / Erişim Tarihi: 01 Mayıs 2013

11. daha.net Hosting (2010) E-Ticaret Nedir? Faydaları Nelerdir?
<http://www.daha.net/blog/e-ticaret-nedir-faydalari-nelerdir/> Erişim Tarihi: 04 Mayıs 2013

12. 22.01.2002 tarih ve 24648 Sayılı Resmi Gazete Kamu İhale Kanunu
<http://www.ihale.gov.tr/> Erişim tarihi: 04 Mayıs 2013

13. 24.12.2003 tarih ve 25326 Sayılı Resmi Gazete Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu
<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.5018&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=181> Erişim tarihi: 04 Mayıs 2013

14. 16.07.2011 tarih ve 27996 Sayılı Resmi Gazete Mal Alımları Uygulama yönetmeliği <http://www.ihale.gov.tr/Mevzuat.aspx> Erişim tarihi: 06 Mayıs 2013

15. 10.11.2012 tarih ve 28463 Sayılı Resmi Gazete Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun www.ihale.gov.tr/ Erişim tarihi: 06 Mayıs 2013

16. Kamu Alımlarında AB ve İngiltere'deki Düzenleme ve Uygulamalar, (2005) Kamu İhale Kurumu s.26-27. <http://www.ihale.gov.tr/Mevzuat.aspx> Erişim tarihi: 06 Mayıs 2013

17. İMAMOĞLU YILDIRIM M. ve ÖZBİLGİN Gökhan İ. (2012), Türkiye’de Elektronik Kamu İhale Sisteminde Kurumsal Yönetim Ve Birlikte Çalışabilirliğin Önemi Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi, Cilt:VII s.23-24

18. http://www.sirketdoktoru.com/ekap-dosyalar/EKSAS_bilgi_notu.pdf Erişim tarihi: 08 Mayıs 2013

19. Karadağ B., Elektronik Kamu Alımları Platformu ve Elektronik Teklif , Mali Kılavuz Dergisi, Ankara http://www.malikelavuz.com/index.php?lang=tur&page=30&pluginAnonym_v2_catID_2=0&pluginAnonym_v2_itemID_2=249&pluginAnonym_v2_itemPage_2=1 /Erişim tarihi: 08 Mayıs 2013

20. 14.11.2012 tarih ve 28467 Sayılı Resmi Gazete Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği www.ihale.gov.tr/ Erişim tarihi: 08 Mayıs 2013

EKLER

EK.1

ÜNİVERSİTE HASTANELERİNDE E-İHALE UYGULANMASINA İLİŞKİN ÇALIŞANLARA VE İSTEKLİLERE UYGULANAN ANKET	
AMAÇLAR 1-Üniversite hastanelerinde ihale yöntemlerine ilişkin e-ihale yönteminin uygulanabilirliği hakkında satın alma biriminde çalışanların ve isteklilerin görüşlerini almak, 2-Uygulama esnasında e-ihale yönteminde karşılaşılabilecek sorunlar ve çözüm önerileri	
Bilgiler sadece bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Yanıtladığınız için teşekkür ederim. <div style="text-align: right;">Levent YILDIZ Beykent Üniversitesi Hastane ve Sağlık Kurumları Yöneticiliği Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Öğrencisi</div>	
Anketör : Anketi yanıtlayan kişinin; Kurumu/Firma:..... Eğitim durumu: ☐ İlköğretim ☐ Ortaöğretim (lise) ☐ Önlisans ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora	
1-Birimdeki Unvanınız nedir? ☐ Yönetici ☐ Çalışan 2-Satın alma biriminde/firmada kaç yıldır çalışmaktasınız? ☐ 0 1-5 yıl ☐ 0 5-10 yıl ☐ 0 10-15 yıl ☐ 0 15-20 yıl ☐ 0 20-25 yıl 3-Sizce e-ihale yöntemi ile sağlık kurumlarında mal ,hizmet, yapım işleri ve danışmanlık alımı gerçekleştirilebilir mi? ☐ Evet ☐ Hayır	

4- E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi maliyet etkinliğini sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

5- E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde etkinlik ve verimlilik sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

6- E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde eşit muamele sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

7- E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde saydamlığın artmasını sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

8- E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi ekonomik kalkınma ve rekabet sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

9- E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi iş yükünü azaltabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

10- E-ihale yöntemi uygulaması ihale sürecinde istatistik ve analiz imkanı artmasını sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

11- E-ihale yöntemi uygulaması iş dünyasında aktivasyon sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

12- E-ihale yöntemi uygulaması İdareler arası bilgi paylaşımı sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

13- E-ihale yöntemi uygulaması elektronik ortamda alıcı ve satıcıyı buluşturabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

14- E-ihale yöntemi uygulaması hız ve erişim kolaylığı sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

15- E-ihale yöntemi uygulaması ihalelere katılımda kolaylık sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

16- E-ihale yönteminin bilgi ve iletişim teknolojileri ile desteklenmesi bilişim alt yapısı sağlayabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

17- E-ihale yöntemi uygulayışı sırasında elektronik ortamda saklanan verilerin güvenliği sağlanabilir mi?

0 Evet

0 Hayır

18- E-ihale yöntemi uygulama zaman faktörünün verimli kullanılmasına katkı sağlar mı?

0 Evet

0 Hayır

E-ihale yönteminin uygulanması neticesinde,

19- Saydamlık;

0 Artacak

0 Değişmeyecek

0 Azalacak

0 Fikrim yok

20- Eşit muamele;

0 Artacak

0 Değişmeyecek

0 Azalacak

0 Fikrim yok

21- Rekabet;

0 Artacak

0 Değişmeyecek

0 Azalacak

0 Fikrim yok

22- Maliyet;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok
23- İş yükü;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok
24- Hız ve erişim kolaylığı ;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok
25- İstatistik ve analiz imkanı ;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok
26- Güvenirlilik ;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok
27- İdareler arası bilgi paylaşımı;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok
28- Alıcı ve satıcı buluşma düzeyi;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok
29- Bilişim alt yapı düzeyi;	0 Artacak	0 Değişmeyecek	0 Azalacak	0 Fikrim yok

ÖZGEÇMİŞ

1977 yılında Erzincan doğumluyum. Çağrı Bey lisesinden mezun oldum. Lisans eğitimi Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümünde tamamladım. Şu anda İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Satınalma Biriminde çalışıyorum.

Levent YILDIZ